

Bo civilna iniciativa ustavila elektrodistributerje?

Karteli obirajo nemočne državljane

Stran 3

Se lomi Zares

Lahovnik minister za Pomurje

»Obrobnež«, ki je trn v peti liberalnemu političnemu »kapitlju«

Stran 4

Marija Šauperl, Center za socialno delo Gornja Radgona

Toleranca do trpljenja otrok je še previsoka

Stran 11

Na soboški upravni enoti teče postopek proti lovcu iz Noršinec

Štiri tisoč evrov za ubitega štirinožca

Stran 17

Mercator Center Murska Sobota
Plese 1, Murska Sobota

Vsako soboto v juliju in avgustu od 9.00 do 12.00 ure

Piknik v Mercatorju s predstavitvijo akcije piknik ponudbe.

Pri nakupu nad 30 eur kupce nagradimo s čevapčići.

Prisrčno vabljeni!
*a Mercator najboljši sosed

VESTNIK

MURSKA SOBOTA, LETO LXII, ŠT. 27, V. D. ODGOVORNEGA UREDNIKA JANEZ VOTEK, CENA 1,60 €

8. JULIJA 2010

Žetev se bliža vrhuncu, cena pšenice neznana

Zdrav in varen domač kruh

Slovenska pšenica se po kakovosti lahko primerja z uvoženo, po prehranski varnosti pa jo presega

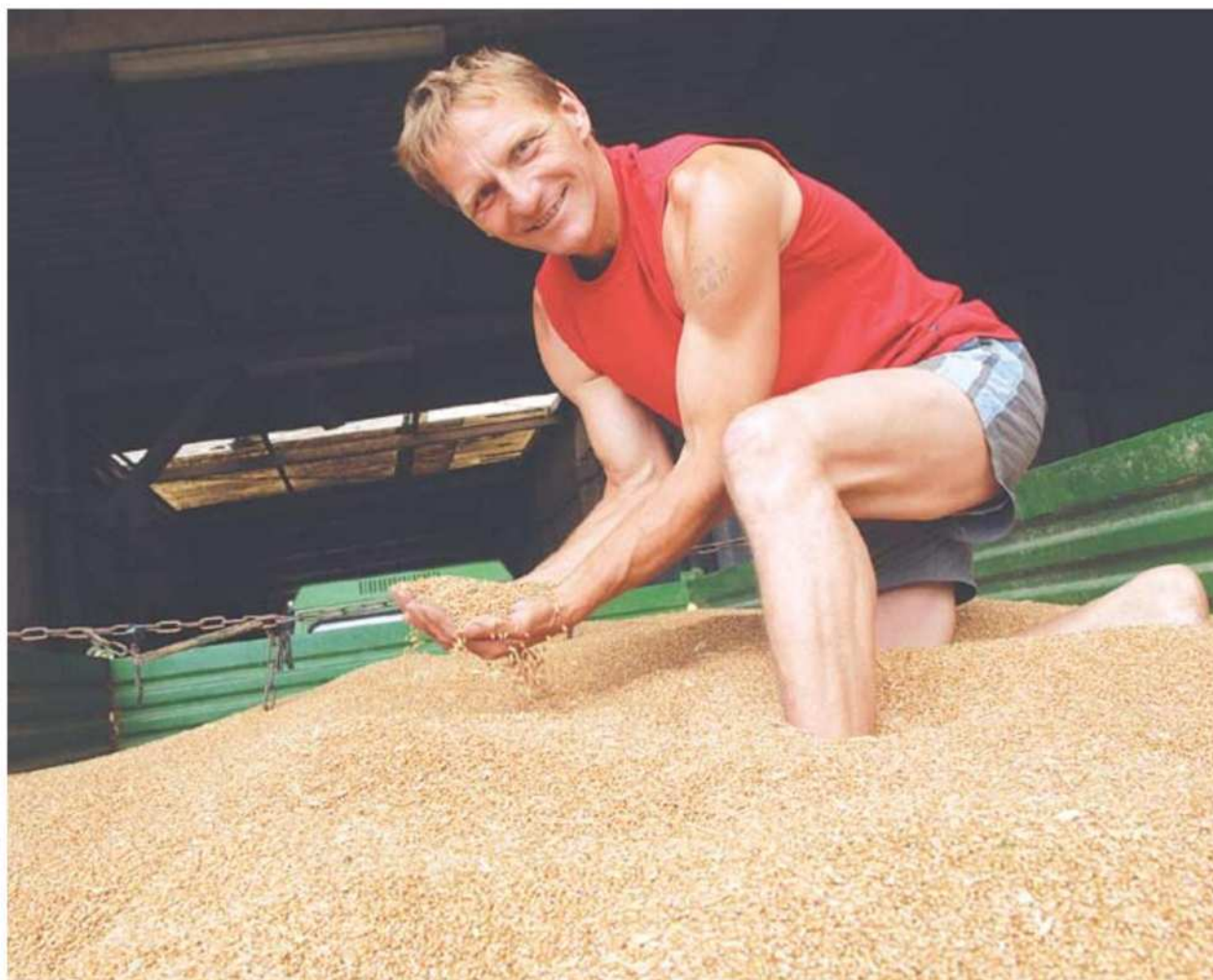
Letošnja žetev bo kmalu dosegla vrhunec, ponavljajo pa se že znane zgodbe iz preteklosti. To, da bi morali biti pogoji pridelave žit znani ob setvi, ni nikoli držalo, odkupna cena pa še ni znana niti zdaj, ko žetev že poteka. Pridelovalci in odkupovalci so na dveh bregovih, mostu, ki bi jih povezal, pa ni videti. Prvi zahtevajo odkupno ceno, s katero bi pokrili pridelovalne stroške, drugi vztrajajo pri cenah, ki se oblikujejo na borzi.

Na svetovnih blagovnih borzah se je pšenica v zadnjem mesecu dni podražila, saj naj bi po nekaterih napovedih suša in vročina ponekod v Evropi in v Rusiji zmanjšali pridelek. Rusijo je ponekod prizadela najhujša suša v zadnjih letih, medtem ko so v zahodni Evropi težave nekoliko manjše, saj padavine dosegajo od 60 do 80 odstotkov običajne vrednosti. Je pa močno pritisknila vročina, posledica česar bo prav tako manjši pridelek. Posli s pšenico se tako na pariški borzi zdaj sklepajo po 15 do 17 odstotkov višji ceni kot pred mesecem.

Odkupne cene v Sloveniji so odvisne od cene na dunajski in budimpeški borzi, slovenski mlinarji pa trdijo, da suša v zahodni Evropi in Rusiji ne bo vplivala na uvozne cene pri nas. O ceni, po kateri bodo odkupovali domačo pšenico, zdaj nočejo govoriti in pravijo, da bo ta znana konec julija, ko bo konec žetve. Sicer pa za odkup niti niso preveč zainteresirani, saj imajo še lanske zaloge.

Pogajalska skupina pridelovalcev v pogajanjih z mlinarji že v preteklosti ni bila uspešna, zato se tudi zdaj zastavlja vprašanje, kaj bo dosegla komisija za odkup in prodajo pšenice, ki je nadomestek nekdanje pogajalske skupine.

Nadaljevanje na 3. strani

Čeprav z odkupno ceno pšenice ne pokrivajo pridelovalnih stroškov, pomurski pridelovalci še vedno vztrajajo. Tako kot Jožetu Sraki, ki je po stečaju Mure lani skupaj z ženo ostal brez zaposlitve, tudi mnogim kaj drugega niti ne ostane. Pomurski pridelovalci zagotavljajo, da je pšenica, pridelana na njihovih poljih, varna, saj je pridelana na naravi prijazen način. Ko se bodo tega zavedli tudi mlinarji, jim ne bo težko k ceni primakniti kakšen evro, saj bodo tako domačemu potrošniku lahko ponudili zdrav kruh. Dokler pa bo zanje veljala le ekonomska logika, bomo pač jedli kruh, kot nam ga ponujajo.

Fotografija: Nataša Juhovc

V premislek

REKA MURA IN GEOVRTINE

J. Votek

Jutri se bodo na pobudo Dravskih elektrarn zbrali strokovnjaki PAZU-ja in razpravljali o elektrarnah. Direktor DEM-a Požeb napoveduje ustanovitev podjetja v M. Soboti in podreditev vseh energetskih potencialov v regiji temu podjetju. Ob Muri so njihove ambicije na področju geotermalne energije, verjetno pa se bodo lotili tudi drugih virov in tako bodo monopolno obvladovali regijo. S to potezo se obeta regiji še ena zavora pri razvojni pobudi. Že zdaj se kaže na primeru Nafta in njenih pooblastil pri geotermalnih vrtinah, da cilj velikih sistemov ni razvoj, ampak profit, podobno zgodbo lahko pričakujemo s prihodom Dravskih elektrarn. Čeprav so oboji polni besed o svoji razvojni naravnosti, njihovo razumevanje razvoja ni pripravljeno prevzeti nobenega rizika, kvečjemu želijo čim več razvojnega kapitala, ki ga podjetniki pridobijo z razpisi, spravi na svoje račune, tveganje pa prepustijo podjetnikom. Razpravljanje o elektrarnah na inštitutu je umeščeno v pravi čas. Meteorologi napovedujejo nov vročinski udar, ki naj bi presegel 35 stopinj in ga bo verjetno spremljal veter. Dovolj, da se zagovorniki zamislijo in se vprašajo, kaj bo, ko bodo razširili vodotok z brežinami in cestami na skoraj 400 metrov. Imajo akterji rešitev, kako preprečiti erozijo? Lucerna, s katero so reševali erozijo in svoja polja prebivalci Apaškega polja že v začetku prejšnjega stoletja, bo očitno premalo. O tem do zdaj še nič, le veliko lepih besed, kako se bo ohranil ta in oni habitat ter to ali ono gnezdišče. V celotni zgodbi je sicer lahko profit ključen element posega v prostor, lahko so to tudi delovna mesta, toda kaj to pomaga dolgoročno, če se življenjske razmere navadnemu prebivalcu te pokrajine poslabšajo.

Nepreslišano

Goričko Občino Šalovci ogroža divjad Manj odstrela, večja škoda

Jelenjad in divji prašiči v občini letno povzročijo tudi do sto tisoč evrov škode na kmetijskih pridelkih

Šalovski župan Aleksander Abraham je pisal kmetijskemu ministru Dejanu Židanu. Razlog: škoda, ki jo divjad naredi kmetom v občini. Kot pravi Abraham, je bila največja škoda leta 2008, saj je znašala skoraj sto tisoč evrov. »Prepričan sem, da je škoda še večja, saj se po izkušnjah in izjavah oškodovancev škoda oceni le na približno 60 odstotkov realne škode. Nihče namreč ne ocenjuje škode, ki nastane takoj po setvi, ko divjad potepta zasaje-

no njivo. Velika škoda nastaja tudi v gozdovih. Naša ocena je, da je škoda v gozdovih še enkrat večja kot na kmetijskih površinah.«

Po županovih besedah je škoda narasla, ko je lovišče v občini začel upravljati Zavod za gozdove oziroma Lovišče s posebnim namenom Kompas Peskovci: »Okoli nas so tudi druga lovišča, ki jih upravljajo lovski družine.«

Nadaljevanje na 3. strani

Naročnik

ISSN 0351-6407
9770351640019

Pogled od zunaj

UKRADENO NAJ SE VRNE!

Rado Pezdir

Zgodba o preplačani elektriki je tipična tranzicijska zgodba, v kateri se grede interesne skupine v spregi s politiko in nedelujočo pravno državo neke vrste roparski kapitalizem. Samo pomislite, v sredini leta 2007 se je liberaliziral trg za prodajo električne energije gospodinjstvom in samo nekaj mesecev kasneje so elektrodistributerska podjetja v kartelnem dogovoru dvignila ceno električne energije vsem slovenskim gospodinjstvom za šest odstotkov.

Nadaljevanje zgodbe je klasika – zlorabo se jim je dokazalo, vrhovno sodišče je celotno zgodbo o kartelnem delovanju še enkrat potrdilo, elektropodjetja, ki bi morala vrniti prigrlojufan denar, pa že leto dni ignorirajo tako pravno državo kot vse državljanke in denarja ne vrnejo. Pomislite, v kakšni državi živimo – če bi bil neki Janez Novak dolžan samo en cent dohodnine, bi mu zaračunali zamudne obresti in rubili premoženje, če pa so elektrodistributerska podjetja (torej paradržavna podjetja) dolžna 15,66 milijonov evrov (torej od 30 do 300 evrov na slovensko gospodinjstvo), kaj se zgodi? Nič! Glede na to, da to ni ne prvi ne zadnji kartel v državi, ki rubi vse nas, in glede na to, da ima politika polna usta pravne in socialne države, ko pa je treba kaj narediti, pa se ne zgodi nič, smo se v Društvu za vrnitev preplačane električne energije odločili, da zahtevamo, kar je naše.

Konkretnije, začeli smo vseslovensko akcijo zbiranja zahtevkov, ki jih bomo poslali elektrodistribucijskim podjetjem in od njih zahtevali vrnitev denarja, politiki pa bomo poslali jasen signal, da nam je take države dovolj! Pridružite se nam, zahtevajte svoje in podobno kot vaši so državljani po naši spletni strani – www.preplacanaelektrika.si – in ob pomoči društva posredujte svoj zahtevek kartelom!

Madžarska diplomacija

Kdaj konzulat v Lendavi?

Predstavniki manjšine za

Vnovič postajajo vse glasnejše govornice o odprtju madžarskega konzulata v Lendavi.

Po besedah narodnostnega poslanca Laszla Göncza je madžarski veleposlanik v Sloveniji dr. István Szent-Iványi vprašal predstavnike narodne skupnosti, kakšno je njihovo mnenje o tem vprašanju, omenjeni pa naj bi mu sporočili, da nimajo nič proti.

»Od sosednjih držav edino v Sloveniji Madžarska nima konzulata,« pravi Göncz, ki dodaja, da je bilo vprašanje že večkrat na dnevnem redu, vendar se za to možnost niso odločili zaradi pomanjkanja sredstev. »Nova vlada verjetno išče tudi nove možnosti za promocijo.«

Podobno odgovarjajo tudi na Veleposlaništvu Republike Madžarske v Ljubljani, kjer pravijo, da je sklep o ustanovitvi generalnega konzulata v Lendavi madžarska vlada prejela leta 2003, v istem obdobju, ko se je Slovenija odločila, da bo odprla generalni konzulat v Monoštru. »Razlog za to, da sklep do sedaj ni bil re-

aliziran, je pomanjkanje sredstev, z možnostjo uresničitve sklepa pa so se ukvarjale vse dosedanje madžarske vlade (od leta 2003 naprej). Nova madžarska vlada je otvoritev konzulata prav tako uvrstila med svoje naloge, vendar konkretnih odločitev o tem še ni.

Prav tako še ni določen rok, do kdaj naj bi bil generalni konzulat odprt oz. ne vemo, kdaj bo prišlo do sprejetja konkretnih odločitev,« še odgovarjajo na veleposlaništvu.

Lendavski župan Anton Balažek pravi, da o zadevi, razen govoric iz pred let, nič ne ve: »To je njihova notranjepolitična zadeva.

Če si lahko to privoščijo sedaj v času recesije, nimam nič proti.« Po mnenju predsednika Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti Jozsefa Kocona je konzulat potreben zaradi enakih razlogov kot slovenski konzulat v Porabju, da se torej diplomatska služba približa narodni skupnosti.

Timotej Milanov

Občinsko praznovanje v Kuzmi

Živeti od lastnega dela

Občinsko priznanje ustanovitelju župnije Kuzma

S petkovo slavnostno sejo občinskega sveta, sobotnim športnim druženjem in nedeljsko osrednjo prireditvijo so minuli teden v Občini Kuzma zaznamovali enajsti občinski praznik. Na osrednji prireditvi, ki je potekala pred občinsko zgradbo, je spregovoril tudi domači župan Jožef Škalič. Ta se je tokrat dotaknil razvojnih možnosti občine v prihodnje. Kot je povedal, se izgradnja infrastrukture v občini približuje h koncu, med večjimi deli jih čaka le še kanalizacija, potem pa bo treba pospešeno razmišljati o tem, kako živeti predvsem od lastnega dela, neodvisno od pomoči države. To pa v prvi vrsti pomeni zadržati mlade v domači občini, tiste, ki so odšli, pa privabiti nazaj ter omogočiti razmere za razvoj podjetništva, mallega podjetništva, obrtništva, skratka tistih dejavnosti, ki so primerne za ta prostor. V občini to poskušajo med drugim tudi z ureditvijo in spremembo prostorskih planov in razširitvijo stanovanjsko-obrtno cone, ki jo imenujejo kar Nova Kuzma.

Program prireditve se je nadaljeval s pozornostjo materam novorojencev v prejšnjem letu, kar je že neke vrste prispevek k spodbujanju družin

Med drugim so se na osrednji prireditvi tudi spomnili mater in njihovih novorojencev v prejšnjem letu.

in mladih, da ostanejo v občini, podelitvijo priznanj najboljšim učencem Osnovne šole Kuzma in podelitvijo občinskega priznanja. Slednje je tokrat prejel že pokojni župnik Janez Eliaš, ki ga štejejo za ustanovitelja župnije v Kuzmi. Ob tej priložnosti so delegati verskih skupnosti ter člani občinskega sveta in drugi občinski funkcionarji obiskali njegov grob.

Program prireditve ob občinskem prazniku se je nadaljeval s kulturnim programom, kjer so med drugim nastopali: KTD Moščanci, vokalni kvintet Tromejnik iz Kuzme in učenci domače osnovne šole. Ob koncu prireditve so predali v uporabo še manjšo tovorno vozilo režijskemu obratu v vrednosti dvaaindvajset tisoč evrov. C. K.

Obnova večnamenskih zgradb v radgonski občini

Izboljšati razmere za delovanje

Z evropskimi in domačimi sredstvi bodo obnovili devet vaško-gasilskih domov

Gasilski domovi na podeželju ne služijo le gasilcem, pač pa so zbirališče krajanov in v njih potekajo kulturne, športne in druge prireditve. Takšnih večnamenskih zgradb je v radgonski občini devet, in ker je podrobna analiza stanja pokazala, da so te v izredno slabem stanju, so se odločili za njihovo sanacijo. Leta 2007, ko so sprejemali

razvojni načrt do leta 2011, so se odločili, da posodobitev gasilskih društev opravijo v dveh fazah. V prvi, ki so jo končali lani, so gasilska društva ustrezno opremili, v drugi fazi pa se zdaj lotijo obnove vaško-gasilskih domov.

Z ureditvijo večnamenskih zgradb želijo zagotoviti boljše možnosti za delovanje društev na podeželju,

ustvariti boljše razmere za medgeneracijsko druženje, z lepšim videzom teh stavb pa izboljšati tudi turistično privlačnost krajev. Po opravljeni naložbi se bodo zmanjšali stroški vzdrževanja, večja pa bo tudi izkoriščenost teh objektov.

Obnova večnamenskih stavb se bo financirala iz sredstev občinskega proračuna, republiških sredstev in sredstev Evropske unije. Skupna vrednost naložbe v vse objekte je ocenjena na dobrih 255 tisoč evrov, občina in gasilska društva pa bodo zagotovila skoraj 148 tisoč evrov.

Izvedbo obnovitvenih del so zaupali družbi Knuplež, ki bo sanirala domove na Meleh, v Orehovcih, Stavešincih, Spodnjih Ivanjcih, Črešnjevcih, Negovi in Očeslavcih, samostojni podjetnik Milan Pintarič pa bo obnovil domova v Ivanjševcih in Spodnji Ščavnici. Obnova večine domov bo končana še letos, domova v Negovi in Očeslavcih pa bosta nared v prvi polovici prihodnjega leta. Ludvik Kovač

Župan občine Anton Kampuš je z izvajalcema del podpisal pogodbo o obnovi večnamenskih zgradb v radgonski občini.

Popis prebivalstva 2011 po skandinavskem vzoru

Za možnost opredelitve

Göncz: podatki pomembni za ohranjanje raznolikosti

- Naslednji popis prebivalstva se ne bo izvajal, kot smo bili vajeni doslej, ko so popisovalci hodili po domovih, temveč se bo na osnovi uredbe EU izvajal t. i. registrski popis, kar pomeni, da bodo strokovnjaki Statističnega urada RS na osnovi obstoječih podatkovnih baz (npr. register nepremičnin, evidenca gospodinjstev, centralni register prebivalstva) črpali podatke, ki so potrebni oz. definirani v popisu.

Po informacijah, ki jih je možno najti na strani Statističnega urada RS, se je registrski sistem zbiranja podatkov začel vzpostavljati že v sedemdesetih letih na osnovi s popisom zbranih podatkov. Prvi korak k popolnemu registrskemu popisu pa naj bi bila vzpostavitev posebne predpopisne baze podatkov in izvedba popisa 2002. Slovenija se bo s tem načinom popisa pridružila Danski, Finski in Nizozem-

ski, poleg Slovenije pa bosta z registrskim načinom popisa začeli tudi Norveška in Švedska. Slovenija k takemu načinu izvedbe popisa med drugim pristopa zaradi nižjih stroškov (prihranili naj bi deset milijonov evrov), enotnega metodološkega pristopa in krajšega časa, ki je potreben za procesiranje podatkov. Slabo stran tovrstnega popisa pa seveda predstavlja odvisnost od obstoječih zbirk podat-

kov in njihove kakovosti. Po besedah narodnostnega poslanca Laszla Göncza uredba opredeljuje le nekaj osnovnih kriterijev, ki se nanašajo na podatke o osebi, družini, stanovanju oz. lastnini in izobrazbi, ne omogoča pa zbiranja in objave podatkov, ki se nanašajo na versko, jezikovno in narodno pripadnost. »Narodna skupnost mora sprejeti odločitev, če si želi zbiranja tovrstnih podatkov. Sam se nagibam k temu, da bi se za madžarsko narodno skupnost tovrstni podatki zbirali. Prostor srednje Evrope je zelo multietničen, in da se lahko ohranja ta raznolikost, so potrebni tudi tovrstni podatki. Če se bomo v skupnosti za to odločili, pa je treba določiti tudi metodo, kako to storiti.« Enakega mnenja kot Göncz je tudi predsednik Pomurske madžarske samouprav-

ne narodne skupnosti Jozsef Kocon. Göncz je s predstavniki Statističnega urada RS že opravil določene pogovore, ki po njegovih besedah zadevo razumejo in jo podpirajo v smislu nekakšne raziskave. Po pričakovanju bi lahko v sodelovanju s statističnim uradom in inštitutom za narodnostna vprašanja ter morda še s katero drugo institucijo izvedli to analizo stanja. Glede izvedbe se poraja veliko vprašanj, na katera v tem trenutku še ni mogoče dobiti konkretnega odgovora. Po mnenju Göncza bi bilo treba dati tudi možnost dvojne opredelitve glede narodne in jezikovne pripadnosti: »V našem primeru se moramo zavdati, da gre za populacijo, ki vsaj v polovici primerov izhaja iz narodnostno mešanih zakonov.«

Timotej Milanov

Bo civilna iniciativa namesto politike ustavila kartelno delovanje elektrodistributerjev?

Karteli obirajo nemočne državljane, pa se ne zgodi nič!

Elektriko smo v minulih 15 mesecih preplačali, zato bo Društvo za povračilo preplačane električne energije pomagalo državljanom priti do vračila zneska

»Petdeset evrov za nekoga iz Mure, ki je ostal brez službe, ni malo denarja. Pri nas pravna država ne deluje. Čeprav je urad za varstvo konkurence že

Zveza potrošnikov Slovenije opozarja

Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS) opozarja vse odjemalce električne energije, ki se bodo odločili za izterjavo preko društva, da natančno pregledajo dokumente, ki jim jih ponujajo v podpis. Obljubljajo sicer, da posameznik ne bo imel nikakršnih stroškov, vseeno pa bodo s pooblastilom društvu tudi dopustili možnost, da bo ta pooblastilo preneslo na odvetnika. Če bo društvo uspešno z izterjavo, mu tudi pripada pravica, da samo odloča o razdelitvi sredstev, o tem, koliko bo dobil, pa bo moral posameznik molčati, saj je zavezan k zaupnosti. In še: s tem, ko boste podpisali sporazum, izjavo in pooblastilo, boste dali na voljo društvu in odvetniku svoje osebne podatke, katerih hramba ni povsem natančno opredeljena, opozarja ZPS.

Elektrodistributerji morajo vrniti porabnikom 15 milijonov evrov za preplačano elektriko

avgusta 2008 ugotovil usklajeno kartelno delovanje elektrodistributerjev v škodo državljanov, ko so s 1. januarjem 2008 zvišali ceno električne ener-

gije za šest odstotkov, to ugotovitev pa je junija lani potrdilo tudi vrhovno sodišče Republike Slovenije, se do danes ni zgodilo nič. Gospodinjstva

in drugi porabniki so bili oškodovani za 15,66 milijona evrov, posamezno gospodinjstvo pa bi moralo dobiti vrnjenih od 30 do 300 evrov. Toda kljub temu da obstajata dva dokumenta o tem, da nas je kartel obral, se ni zgodilo nič. Kaj je naredila politika, kaj poslanci? Državljanje so ostali sami in nemočni,« je Rado Pezdir na ponedeljski tiskovni konferenci pojasnil razloge za ustanovitev prostovoljnega društva, ki bo zbiralo zahteve slovenskih gospodinjstev za preplačano elektriko in jih bo potem, ko bo zbral deset tisoč podpisov, posredoval elektrodistributerjem.

Delniške družbe Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Celje, Elektro Gorenjska in Elektro Primorska so namreč delovale usklajeno, ko so 1. januarja 2008 začele zaračunavati električno energijo gospodinjstvom odjemalcem po šest odstotkov višji ceni. S tem so kršili šesti člen Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. Porabnikom so družbe po 1. 1. 2008 približno 15 mesecev neupravičeno zaračunavale previsoko ceno električne energije. Preplačilo elektrike so slovenski distributerji dolžni vrniti, toda kljub dodatni odločitvi Vrhovnega sodišča junija lani denar v višini 15 milijonov evrov še ni bil vrnjen.

Društvo za povračilo preplačane električne energije so ustanovili zaradi ignoriranja pravne države in indiferentnosti politike. Ta teden so začeli zbirati podpise na posebni spletni strani <http://www.preplacanaelektrika.si/>, v prihodnjih tednih pa bodo postavili tudi posebne stojnice v vseh večjih slovenskih mestih. Več informacij dobite tudi na 080 28 11 in info@preplacanaelektrika.si

Če elektrodistributerji tega denarja ne bodo želeli vrniti, bo to vsekakor nov dokaz, da je Slovenija čedalje bolj nepravna država in signal, da je v EU tretjerazredna država.

»Dovolj nam je lumparij, ki se vsekoli dogajajo v tej državi, za katere nihče ne odgovarja in se nič ne zgodi. Dovolj nam je tega, da se pravna država ne spoštuje in da se politika s tem enostavno ne ukvarja,« je ogorčen Pezdir in obljublja, da bodo nadaljevali boj in da elektrokartel ni ne prvi in ne zadnji, kjer bodo pomagali državljanom, ker so jih vsi drugi pustili na cedilu.

B. B. P.

Žetev se bliža vrhuncu, cena pšenice neznana

Zdrav in varen domači kruh

Slovenska pšenica se po kakovosti lahko primerja z uvoženo, po prehranski varnosti pa jo presega

Nadaljevanje s 1. strani

Ta je s problematiko seznanila kmetijskega ministra Dejana Židana, na osnovi stroškov pa je izračunala tudi ceno pšenice. Za pšenico najvišje kakovosti razreda A bi morala znašati 170 evrov za tono, za razred B 158 evrov, za C 135 evrov in za krmno pšenico najslabše kakovosti 125 evrov za tono. Po prvih podatkih naj bi žitarji pšenico zdaj odkupovali po 130 evrov za tono.

Po kalkulacijah Kmetijskega inštituta Slovenije je strošek pridelave pšenice pri pridelku 5.300 kilogramov na hektar dobrih 158 evrov za tono, pri tem pa so že upoštevane tudi subvencije, ki jih dobijo pridelovalci pšenice.

Mlinarji razloge za nakup pšenice v tujini opravičujejo tudi s tem, da je slovenska pšenica slabše kakovosti, kar pa ne bo držalo. Po podatkih z odkupnega mesta Skupine Panvita v Lipovcih je pšenica, ki so jo začeli žeti konec prejšnjega tedna, izredno dobre kakovosti, in če bo vreme med žetvijo vzdržalo, se zgodba glede kakovosti iz lanskega leta ne bi smela ponoviti. In tudi če bi držala trditve o boljši kakovosti tuje pšenice, ne bi smeli pozabiti na neko drugo dejstvo,

Po tehnoloških normativih slovenska pšenica po njegovem ni slabša od avstrijske ali madžarske, medtem ko je po zdravstvenovarnostnih normativih daleč pred njo.

Fotografija Nataša Juhnov

na katero opozarja tudi kmetijski minister, ki je prišel iz stroke in dobro pozna slovensko pridelavo.

Po tehnoloških normativih slovenska pšenica po njegovem ni slabša od avstrijske ali madžarske, medtem ko je po zdravstvenovarnostnih norma-

tivih daleč pred njo. Glavnina slovenske pšenice je vključena v integrirano pridelavo, pri kateri se uporablja manj gnojil in fitofarmaceutskih sredstev in je zato bolj zdrava. Na to mlinarji vsekakor ne bi smeli pozabiti, saj je v njihovem interesu, da slovenske-

mu potrošniku ponudijo kakovosten in zdrav kruh.

Zato jim ne bi smelo biti žal, če za domačo pšenico ponudijo nekaj evrov več kot za uvoženo, saj je ta strošek v ceni kruha le zanemarljiv delček.

Ludvik Kovač

Šalovci in divjad

Manj odstrela, večja škoda

Letno na njivah tudi do sto tisoč evrov škode

Nadaljevalje s 1. strani

»Po pogovoru s predstavniki lovskih družin lahko ugotovimo, da na drugih loviščih takšnih problemov s škodo ni, kar verjetno pomeni, da jo lovske družine zmanjšujejo z odstrelom divjadi.« V pismu ministru med drugim zato predlagajo, da se lovišče na območju šalovske občine dodeli že ustanovljenim lovskim družinam in da se tudi poveča odstrel divjadi. Po padcu železne zavese precej divjadi prihaja iz sosednje Madžarske. »Zato je ena od možnosti za zmanjševanje škode tudi ta, da upravljavec lovišča poveča krmne njive in krmišča ob meji,« je razložil Abraham. Kmetje svoje njive poskušajo obvarovati še s postavljanjem žičnih ograj. »Postavitev takih ograj veliko stane, kar je dodaten strošek za kmetovalca. Predlagamo, da upravljavec lovišča vsem lastnikom zemljišč, ki želijo zaščititi svoje njive pred divjadjo, zagotovi potreben material za zaščito,« je sklenil župan.

Andrej Bedek

Se lomi Zares

Lahovnik minister za Pomurje

»Obrobnež«, ki je trn v peti liberalnemu političnemu »kapitlju«

Ključna vest tega tedna je, da je minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik izstopil iz stranke Zares. Torej iz politične stranke, ki ji je postavil temelje in s svojo držo zagotovil kredibilnost, da je na parlamentarnih volitvah uspela. Ne glede na današnje ocene je njegovo zgodbo treba ocenjevati z določene zgodovinske distance.

Res je, da je v politiko padel kot kredibilna strokovna moč, ki naj bi rešila potaplajočo se LDS pred prejšnjimi volitvami. Takratni predsednik LDS ga je postavil za gospodarskega ministra tudi zaradi tega, ker je bil takrat eden redkih, ki je stal za takrat še »nepokvarjenim nacionalnim interesom« ohranjanja industrije ali, če hočete, realnega sektorja v domačih rokah. Tudi poteze, ki jih je potegnil v takratnem času, so kazale na njegovo kompetentnost. Zato ni bil muha enodnevnica, ampak je bil brez problema izvoljen v parlament. Postopne deviacije v politiki predvsem pa frakcijski in kapitalski boji znotraj LDS so ga izredno hitro spravili iz te stranke. Tako je izstopil iz LDS in začel kot samostojni poslanec, ob njem se je zbrala skupina odpadnikov LDS. Sedaj se kaže, da je šlo za politične pragmatike, ki so potrebovali nov plašč za politično preživetje, ne pa za utiranje poti »novi politiki«, kot jo je sam razumel. To je ključen razlog, da na čelu te politike ni ostal Lahovnik, ampak je prišlo do reaktiviranja Golobiča.

Očitno je Lahovnik še enkrat ugotovil, da s trdim jedrom zagovornikov ozkih kapitalističnih interesov nima več skupnega imenovalca. Tudi zaradi tega ne, ker se sam ukvarja z »obrobjem«, kjer živi in se prebija »realni proizvodni sektor«, ki komajda shaja z minimalnim plačevanjem delovne sile. Bo že držalo, da so

vse štiri ključne tajkunske zgodbe zaobšle Ljubljano in da je Vegrad posledično tudi tajkunska zgodba, a je Lahovniku treba priznati, da je v prvi vrsti želel vzpostaviti red in omejiti finančne manipulacije tako v bančnem sektorju kot v lastniških manipulacijah z delom realnega sektorja. Če bi šlo po njegovi radikalni poti čiščenja, verjetno danes z javnimi financami ne bi bilo tako hudo, kot je.

Da gornja teza v veliki meri drži, dokazuje Mura. Če bi sledil »tajkunski igri« gorenjske naveze, bi verjetno pristal na zahtevano finančno injekcijo in bi se na Murinem dvorišču pekli danes namesto pred dobrim letom. Njegovo vztrajanje pri čisti igri je končno presekalo netransparentne kapitalne tokove in Muro rešilo agonije. Ključno pa je še nekaj: v Muro je pripeljal človeka, ki po »političnih referencah« verjetno ni imel nobenih možnosti, pa jih je kljub vsemu dobil in Muro spravil na novo pot. Upajmo, da bo Pahor obdržal Lahovnika in bo tako ostal v Muri še vsaj do jeseni tudi Bojan Starman. Že na primeru Mure pa je kljub vsemu treba priznati, da je bil primoran iti v vsaj en kompromis, ki ga brez političnega ozadja zagotovo ne bi sprejel.

Lahovnikov izstop iz stranke tako ni zgolj ponovno preštevanje ministrskih mest in delitev interesnih področij znotraj koalicije, ampak predvsem vprašanje, ali se bo še naprej jemalo čas za razmislek in s tem odpiralo možnosti za nove afere. Ali pa se bo končno začelo čistiti po radikalni poti in s tem vrnilo zaupanje tistim, ki pošteno delajo in ustvarjajo danes tako zgolj retorično opevano dodano vrednost in odpirajo pot konkurenčnosti?

J. V.

Nekateri Sobočani se še spomnijo, kaj se je na Plesah zivalo v ponikovalnice

Rakičanska nevarnost

Sledimo odmevu na članek Žarišče po več kot 20 letih še ni odkrito, v katerem smo pisali o povišani koncentraciji tetrakloretena v vzorcih vode, vzeti pred Rakičanom

Kaj se razkaja globoko pod zemljo med Rakičanom in Mursko Soboto? Uradne institucije ne morejo odkriti pravega vira onesnaževanja vode, čeprav so zaznali povišano koncentracijo izjemno nevarnih spojin že po 1992. letu. Ta koncentracija se je zviševala do 1997. leta in je še danes previsoka. Predvidevajo, da so v zemlji zakopane nevarne snovi, morebiti v sodih, ki se z leti razkrajajo. Sprašujemo se seveda, kako da ni nihče reagiral takoj, ko so zaznali te povišane vsebnosti nevarnih spojin, saj imamo pristojne službe, ki skrbijo za nadzor in varnost ljudi. Prav bi tudi bilo, da bi okoljskim domačinom povedali, ali je voda iz domačih vodnih zajetij primerna za uporabo ali ne.

Ko je bil v Vestniku objavljen članek o žarišču onesnaževanja pred Rakičanom, smo prejeli telefonske klice ljudi, ki se spomnijo, kaj se je dogajalo na Plesah in v mestu Murska Sobota pred 30 in 40 leti. Ker jim vest ni dala miru, so opisali dogajanje, vendar iz razumljivih razlogov ne želijo biti imenovani. V šestdesetih in sedemdesetih letih še ni bilo velike ekološke zavesti in tako strogih okoljskih predpisov kot danes. Vsega, kar je bilo moteče, smrdeče in mo-

rebiti nevarno, so se podjetja rešila po čim krajši in hitrejši poti: odpadke, pa najsi so bili še tako nevarni, so zlili v ponikovalnice – globoke odtokove, ki so v zemljo skrili vse, kar je bilo nezaželenega na površju. Kar ni vidno očem in ne moti voaha, ni nevarno! Takšno je bilo namreč prepričanje pred nekaj desetletji. Niso se zavedali, da se vse, kar je v zemlji, prej ali slej vrne nazaj do in v človeka. Podjetja, ki so v proizvodnem procesu uporabljala galvaniko in livarno, so bila v letih, ko še ni bilo kanalizacije in skrbi za okolje, v središču mesta (npr. ob Cvetkovi ulici, kjer so glasbena šola, najbolj prestižni stanovanjski bloki), medtem ko je bila mesnopredelovalna industrija s klavnico ob Lendavski ulici, šele kasneje so se podjetja preselila na Plese, kjer je bila tudi tovarna Mura. Znano je, da razmaščevalce (ki naj bi bili krivi za tetrakloreten, diklore in trikloreten) uporabljajo kemična, živilskopredelovalna ali kovinska industrija. Kdaj so poskrbeli za ustrezen intern nadzor, čistilne naprave in nadzorovan odvoz posebnih odpadkov, ni znano, verjetno šele v zadnjih desetih ali 15 letih. Kaj se je dogajalo prej? Morebiti so najprej tudi te odpadke spu-

V šestdesetih in sedemdesetih letih še ni bilo velike ekološke zavesti in tako strogih okoljskih predpisov kot danes. Vsega, kar je bilo moteče, smrdeče in morebiti nevarno, so se podjetja rešila po čim krajši in hitrejši poti ...

ščali po kanalizacijskem kanalu kar do čistilne naprave? Tudi te stvari so se dogajale... Konec osemdesetih let so se menda večje količine neznanih odpadkov odlagale v izkopano jamo, še več zalog posebnih odpadkov pa so se morali rešiti pred prodajo proizvodnih hal novim lastnikom. Ljudje, ki vedo, kaj se je dogajalo in kam so zakopali nevarne snovi, so še med nami.

Bernarda B. Peček

Bolnišnici 4,8 milijona evrov za energetska sanacijo

Najprej nova okna in fasade

Prihranili bodo štirideset odstotkov energije

Murskosoboška bolnišnica bo za energetska sanacijo objektov prejela 4,8 milijona evrov nepovratnih sredstev. Gre za drugi najvišji posamični odobreni znesek na razpisu ministrstva za zdravje za energetska sanacijo bolnišnic, po razpisu pa bodo med dvajset bolnišnic razdelili 52,6 milijona evrov. Celotna energetska sanacija murskosoboške bolnišnice bo stala 6,5 milijona evrov z davkom, od tega bo bolnišnica prispevala 26 odstotkov, drugo pa ministrstvo iz kohezijskega sklada (85 odstotkov) in iz proračuna.

Strokovne službe murskosoboške bolnišnice že pripravljajo projektno nalogo za objavo javnega razpisa za izbiro izva-

jalcev, sanacijo pa bodo začeli delo že v tem letu, največ pa bodo naredili prihodnje leto. Začeli bodo gradbena dela, toplotno izolacijo fasad, podstrešij in kletnih prostorov na internem in otroškem oddelku ter na objektu med internim in kirurškim blokom, na vseh teh objektih in na kirurgiji pa bodo zamenjali tudi okna. Naslednji korak sanacije bo obnova ogrevalnih, hladilnih, klimatskih in prezračevalnih sistemov ter energetska učinkovitost proizvodnje in distribucije energije s koriščenjem obnovljivih virov energije. Z energetska sanacijo bo murskosoboška bolnišnica privarčevala do štirideset odstotkov energije. Pri toploti

bodo privarčevali predvidoma 4750 ter pri električni energiji 470 megavatnih ur na leto.

Bolnišnica je eden največjih porabnikov energije v regiji, ključna pa sta dva energenta – električna energija in zemeljski plin. Po podatkih letno porabi 19 milijonov kilovatnih ur celotne energije in zanjo porabi 12,2 milijona evrov, specifična poraba energije na kvadratni meter ogrevane površine pa znaša 547 kilovatnih ur na leto. Priporočena vrednost za bolnišnice v EU je od 330 do 345 kilovatnih ur, slovensko povprečje pa je 519 kilovatnih ur na kvadratni meter površine.

Majda Horvat

Arcont IP odprl prodajni salon v M. Soboti

Fotografija: Majda Horvat

Arcont IP je v Murski Soboti odprl sedmi prodajni salon kovinskega stavbnega pohištva v Sloveniji, ki je tudi največji in najbolje opremljen. Zanj so se odločili zato, ker je avtocesta Gornjo Radgono in podjetje ločila od Prekmurja, z novim salonom pa želijo ponudbo približati kupcem. Naložba je stala nekaj manj kot 400 tisoč evrov, s tem da so polovico kupljenega prostora opremili za salon, drugo pa bodo dajali v najem. Od novega salona si veliko obetajo, saj je tudi Pomurje njihovo zelo pomembno tržišče, nakup novih poslovnih prostorov v trgovski coni pa ne pomeni, da bodo v Mursko Soboto selili tudi prodajno službo podjetja. V sklopu otvoritve in skrbi za okolje, kjer delujejo, je podjetje Arcont IP murskosoboškemu vrtcu podarilo bon v vrednosti tisoč evrov za nakup igral, kupilo je tudi umetniške slike Lojzeta Veberiča, ki krasijo salon, nekaj pa jih je umetnik sam postavil v salonu na ogled. M. H.

Skupščina družbe Varis

Dobiček nerazporejen

Višja cena delnice za sklad lastnih delnic

Delničarji lendavske družbe Varis, d. d., so na današnji 15. skupščini odločili o delitvi bilančnega dobička v vrednosti dobrih 1,9 milijona evrov. Po predlogu uprave naj bi tako kot lani, ko je ta znašal 1,6 milijona evrov, ostal nerazporejen. Ob seznanitvi z lanskim poslovanjem so lastniki odločili še o spremembah statuta. Te se nanašajo predvsem na način plačila dela članov nadzornega sveta in način ter pogoje za sklic skupščine.

O plačilu članom nadzornega sveta bo odločala skupščina, vendar ne morejo biti udeleženi pri delitvi dobička. Nagrade bi jim lahko izplačali le v obliki dodelitve lastnih delnic družbe.

Pri sklicu skupščine je po predlogu sprememb statuta med drugim novo

tudi to, da jo je direktor dolžan sklicati na zahtevo delničarjev, vendar le, če ti dosežejo dvajsetino osnovnega kapitala (lani spremenjen statut je določal desetino) in navedejo namen in razlog sklica.

Delničarji bodo na današnji skupščini vodstvo družbe spet pooblastili za kupovanje in prodajanje lastnih delnic. Pooblastilo velja za pridobivanje lastnih delnic osemnajst mesecev in do deset odstotkov osnovnega kapitala družbe. Cena, po kateri družba kupuje delnice, ne sme biti nižja od deset in ne višja od 12 evrov, prodajna cena pa ne pod deset evrov. Pred tem je skupščina enako pooblastilo izglasovala leta 2008, odkupna cena pa je bila od osem do deset evrov.

M. H.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

Na Zavodu RS za zaposlovanje, OS M. Sobota je trenutno razpisanih več kot 90 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v šolstvu, kovinskopredelovalni dejavnosti in storitvah.

Najbolj iskani delavci v tem tednu: ključavničar – 20, osnovnošolska izobrazba – 11, vzgojitelj predšolskih otrok – 5, univ. dipl. inž. strojništva – 4, inž. strojništva – 3, prof. razrednega pouka – 3, univ. dipl. ekonomist – 3, kuhar – 2, lesarski tehnik – 2, mizar – 2, prof. angleščine – 2, prof. glasbene vzgoje – 2, prof. slovenščine – 2, slikopleskar – 2, strojni tehnik – 2.

Iščejo se tudi: dipl. vzgojitelj predšolskih otrok (vs) – 1, inž. gradbeništva – 1, inž. lesarstva – 1, univ. dipl. inž. elektrotehnike – 1, univ. dipl. inž. gradbeništva – 1, univ. dipl. inž. kmetijstva – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradih za delo, v CIPS-ih ter na internetni strani www.ess.gov.si.

Hofer sporoča

Kakovost iz Slovenije za Slovenijo

Božidar Zajc, vinar

Jože Rozman, pek

Tončka Absec, vodja kokošje farme

Milan Selinšek, kmetovalec

Martin Vodnik, mesar

Naši dobavitelji, ki proizvajajo kakovost iz Slovenije za Slovenijo!

Sodelujemo s številnimi slovenskimi dobavitelji, ki našim kupcem zagotavljajo vedno sveže in preverjene izdelke najvišje kakovosti po zelo ugodnih cenah.

Kakovost iz Slovenije

SVEŽINA VEDNO POCENI
od 05.07. do 10.07.2010

<p>za zavoj 0,69 0,35/kg</p> <p>Mladi krompir razred I, 2 kg</p>	<p>za zavoj 0,99</p> <p>Marelice razred I, 1 kg</p>	<p>za kos 0,19 0,63/kg</p> <p>Kumare razred I, 300 g</p>
<p>za zavoj 1,19 2,38/kg</p> <p>Češnje razred I, 500 g</p>		

Ponudba sadja in zelenjave velja od 05.07. do 10.07.2010 oz. do razprodaje zalog. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za serviranje. Steklena embalaža je nevračljiva, cene vključujejo vse dajatve. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovarjamo. Minister za zdravje opozarja, da prekomerno uživanje alkohola lahko škoduje zdravju.

Več kot fer!

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

pobirki
bšpeltki

Vsem, ki v poletnih dneh pripravljate slovesnosti! Zaradi vročega vremena poskušajte biti ne pretirano dolgi. Tistim, ki sodelujejo v slovesnem protokolu, priskrbite dovolj vode ali prilagodite program. Stati eno uro v popolni opremi uniforme pod žgočim soncem nikakor ni preprosto. Je pa zaradi tega ljudstvo že prišlo na svoje. Začela je namreč krožiti šala – da gasilski praporščaki v postroju zdržijo dlje kot policijski.

Na sobotni zabavi v eni od goriških vasi je blestel nekakšen alfa in omega te vasi. Najprej je skrbel za kulinarčni del, nato pa je poprijel še za mikrofona in nanizal nekaj pesmi v slogu glasbenikov, ki se sprehajajo od stola do stola. Eno od pesmi je posvetil tudi županu tamkajšnje občine. Kapo dol, mojster, čeprav so bolela ušesa.

Pomurski šoferji so bedaki. Vsaj tako bi lahko sklepali po akciji, ki smo jo izvedli v avstrijski Radgoni v minulih dneh. Prav nobeden od slovenskih voznikov s pomurskimi registracijskimi grbi v času trajanja akcije ni ne pred križiščem in ne pri izhodu iz križišča tega nakazal s smernikom. Na drugi strani so prav vsi avstrijski šoferji to naredili tako pred križiščem kakor tudi pri izhodu iz križišča. Tako se sedaj že upravičeno postavlja vprašanje, ali naši šoferji ne upoštevajo teh pravil in oblik obnašanja zato, ker se jim ne ljubi, ker se delajo frajerje ali ker enostavno tega ne vedo. Ali pa so enostavno nekulturni.

Za konec pa še opravičilo s pojasnilom: obžalujemo, če je imel zaradi našega zapisa, da domnevno niso poslali filmskega sporeda na naš medij, Kino Star Max kakšne neprijetnosti ali pa, kot sam pravi, gospodarsko škodo. Z našim zapisom smo želeli samo opozoriti na to, da se ne bi ponovilo stanje, kot npr. pri ljutomerskem kinu, ki na naš medij sporeda ni poslal že nekaj let.

Združenje pridelovalcev goričke hrane v Puconcih naj bi pripravilo občni zbor pod eno od odveteljih lip. Na dnevnem redu bo samo ena točka, in to ne prodajne cene pšenice, ampak poti in stranpoti možnosti butične ponudbe dobrot občinskih pridelovalcev. Te so se kljub velikim vlaganjem občine naenkrat zaprle. Začeli naj bi zbirati prostovoljne prispevke in formirati rizični sklad, s katerim bi ponovno odkupili znamenito butično gostilnico dobrega počutja in oživili magistrnalno tržnico ob znameniti mednarodni goriški magistrali. Upajo, da bo nameravan prevzem naletel na širokosrčnost občinskih veljakov in da jih bodo konkretno podprli s finančnim vložkom.

Osrednja proslava ob 10-letnici VDC-ja Murska Sobota

Štiriperesna deteljica je simbol sreče

Razstava izdelkov v Pokrajinski in študijski knjižnici

Ob 10-letnici delovanja Varstveno-delovnega centra Murska Sobota je bila v Športni dvorani Osnovne šole III Murska Sobota osrednja proslava s kulturnim programom. Pred občinstvom je prvič zapel pevski zbor uporabnikov iz vseh enot VDC, venček narodnih plesov so zaplesali folkloristi in kot gostje nastopili mladi glasbeniki murskosoboške glasbene šole ter plesne šole Zotka.

Čeprav pričakovanega ministra za delo, družino in socialne zadeve ni bilo, prav tako ne napovedanega direktorja direktorata za invalide, ki naj bi tudi stopil za govorniški mikrofona, je bilo vzdušje v dvorani praznično

in v znamenju štiriperesne deteljice, osrečujoče.

Zbrane je pozdravila direktorica zavoda Angela Benko Lang, ki je zagotovila, da bodo tudi v prihodnje delali za dobro uporabnikov, nagovoril pa jih je tudi župan MO Murska Sobota Anton Štihec. Ob jubileju je varstveno-delovnemu centru izročil zahvalo, čestitke ob uspešnem in vzornem delu VDC Murska Sobota pa je vodstvu in zaposlenim v imenu ministrstva za delo, družino in socialno delo izrekla Sonja Božič Testen.

V sklopu zavoda VDC Murska Sobota delujejo štiri enote, v Murski Soboti, Lendavi, Ljutomeru in Gornji

Radgoni, ter dve bivalni skupnosti v Lendavi in Gornji Radgoni, ki jih obiskuje 144 uporabnikov, zaposlenih pa je 40 delavcev. Ob jubileju so prelozne dogodke iz preteklega desetletja in vtise iz življenja ter dela strnili v biltenu.

Praznične prireditve bodo potekale od srede maja do novembra, saj se bodo tako lahko predstavile vse enote s svojim programom dela in življenjem, dan pred osrednjo proslavo pa so v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota odprli tudi razstavo izdelkov, ki bodo na ogled do devetega julija.

Majda Horvat

Pred občinstvom je prvič zapel pevski zbor uporabnikov iz vseh enot VDC-ja in navdušil.

Fotografija Majda Horvat

Priprave na lokalne volitve

SEG odprla pisarno v M. Soboti

Zagotovo z županskimi kandidati v cankovski in puconski občini

Stranka ekoloških gibanj Slovenije (SEG) je v Murski Soboti v okviru priprav na lokalne volitve odprla začasno pisarno, ki bo delovala 18 mesecev. Po besedah generalnega sekretarja stranke Karla Lipiča je bila SEG ustanovljena leta 1992 in ima več kot 700 članov. V svojih vrstah ima stranka deset občinskih svetnikov, največ v Občini Cankova. Na zadnjih parla-

mentarnih volitvah je stranka podprla Socialne demokrate, na listi SD so nastopili tudi predstavniki SEG. Na letošnjih lokalnih volitvah bodo skušali pokriti vsaj polovico občin v Sloveniji. V SEG nasprotujejo gradnji letalskega muzeja na območju Mestne občine Murska Sobota, tudi županu Štihu so za podporo postavili pogoje, da se javno odreče projektu, nasprotujejo pa

tudi elektrarnam na Muri in daljnovodu Cirkovce-Pince. Stranka bo imela svojega županskega kandidata na Cankovi, v Občini Puconci pa bo za župana verjetno kandidiral profesor Jožef Rituper. »Ne vztrajamo pri dragih ekoloških programih kot klasične zelene stranke, ki so bile v bistvu marsikje protirazvojno naravnane, temveč bi lahko okoljski vidik vključevali v vse projekte na lokalni ravni,« je poudarila predsednica stranke Marinka Vovk, hkrati pa v stranki nekoliko protislovno obžalujejo, da Zeleni Slovenije in SMS niso pripravljene na oblikovanje predvolilne koalicije. Stranka naj bi si prav tako že dlje časa prizadevala za članstvo v evropski politični skupini Evropska združena levica – Nordijska zelena levica (GUE/NGL). Njihovo članstvo naj bi po besedah Vovkove oviralo predvsem dejstvo, da je lahko v združenju samo ena politična stranka iz posamezne države in da je trenutno (neaktivna) članica te povezave Komunistična partija Slovenije (gre za novo KPS, ki jo je v devetdesetih ustanovil Marek Lenardič), ki čaka na izbris iz registra, čeprav nismo našli podatka o članstvu KPS v GUE/NGL, prav tako imajo kar štiri države v tej povezavi več kot enega predstavnika.

Timotej Milanov

SEG: združeni pred pisarno v Kajuhovi ulici v Murski Soboti. Pisarna v Murski Soboti bi lahko vodila tudi do sklepa, da si obeta sicer marginalna stranka največ uspeha na lokalnih volitvah prav v pomurskih občinah.

Bakovci, Krog, Rakičan, Satahovci

Usoda letalskega muzeja negotova

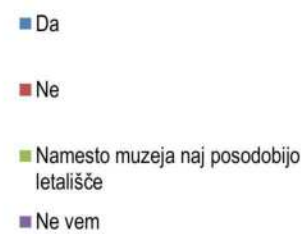
Ne za elektrarne na Muri

Poklicali smo tudi v Krog, Bakovce, Rakičan in Satahovce ter sogovornikom postavili tri vprašanja. Zanimalo nas je, ali podpirajo gradnjo letalskega muzeja v okolici svojih vasi, ali podpirajo gradnjo elektrarn na Muri, ki bodo neposredno posegle tudi v okolje vasi in še poslabšale negativne vremenske vplive v Pomurju, ter kdo je po njihovem mnenju kriv za propadanje ribiškega doma.

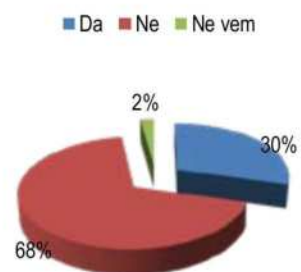
Gradnjo letalskega muzeja v okolici njihovih vasi podpira 44 odstotkov vprašanih, 12 odstotkov pa gradnje ne podpira; 43 odstotkov vprašanih je predlagalo, da namesto muzeja posodobijo letališče. Dobri dve tretjini vprašanih gradnje elektrarn na Muri ne podpirata, podpira pa jo 29 odstotkov vprašanih. Da so za propadanje ribiškega doma krivi neresni najemniki, meni 79 odstotkov vprašanih, 11 odstotkov krivdo pripisuje ribičem in desetina nam na vprašanje ni znala odgovoriti.

Hvala za sodelovanje v anketi. Vestnik smo sodelujočim pošiljali tri tedne brezplačno, in če bi ga želeli brati še naprej, nas pokličite v Klicni studio slepih na številko 04 51 16 404.

Ali podpirate gradnjo letalskega muzeja v okolici vaših vasi? N=190

Podpirate gradnjo elektrarn na Muri, ki bodo neposredno posegle tudi v okolje vaših vasi in še poslabšale negativne vremenske vplive v Pomurju. N=190

Kdo je kriv za propadanje ribiškega doma? N=190

Soboški park je poln darov narave

Objeli drevo in občutili življenje

Skupinska vadba sladkornih bolnikov v parku sredi mesta podira stigme o sladkorni bolezni

»Ko se ti najbolj ne ljubi, se spomniš na to, kar pavi Metka, treba se je dvigniti in iti,« je o volji, ki se napaja z besedo voditeljice, dejala Vera. S palicami v rokah je hoja blagodejna, ker gibanje spodbuja krvni obtok po vsem telesu, zato pa tudi Veri prsi in dlani

več ne zatekajo, kot so ji pri običajnem sprehajanju. Že štiri leta s prijateljico Mariko redno prihajata na vadbo nordijske hoje, ki jo organizira murskosoboško društvo sladkornih bolnikov od pomladi do vročih poletnih dni in potem spet jeseni. Sobo-

ški park je kot naročen za to, ker ob mehki travi za hojo in blagodejni senci dreves čute dramti še petje ptic, šumenje vodometra sredi ribnika ter cvetenje dreves in grmovnic.

V ponedeljek so telovadci trenutke sprostitve in stika z naravo doživljali pod dišečo lipo, ko pa sta cvetela akacija in bezeg, je bil to sladkobni vojni belih cvetov in še pred tem pomladnega cvetja in jasmína. Sprehodili so se do ribnika in tam ob šumenju vode in žvrgolenju ptic telovadili, potem pa na zahodni strani parka poiskali šop dreves, kjer so sklenili krog in na stebela tesno naslonili telo. Se spomnite, kdaj ste nazadnje objeli drevo in začutili njegovo toploto in vonj?

»Nekateri pravijo, da v soboškem parku ničesar ni, mi pa v njem odkrivamo toliko vonjav in darov narave,« je povedala Metka Vlaj, ki kot prostovoljka in podpornica članica društva vsak ponedeljek zvečer strokovno vodi vadbo skupine. Včasih jih je več in včasih manj, skoraj vedno pa se jih zbere deset do petnajst, starih petinpetdeset let in več. Gibanje v naravi je zdravo že samo po sebi, kadar pa je to skupinska vadba sladkornih bolnikov v parku sredi mesta, pa je to tudi podiranje stigme o sladkorni bolezni in sporočilo o zdravem odnosu do gibanja in življenja. »Za to pa niso pomembni ne bolezen in ne leta,« je dejala Metka. Prepričana je tudi, da bi se jim pridružil še kak član ali morda posnemovalci, če bi v parku postavili ob naravnih še kakšna druga pomagala za razgibavanje. S tem pa bi tudi park in mesto pridobila sloves zaradi inovativnosti in prijaznega odnosa do ljudi.

Majda Horvat

Fotografija Majda Horvat

Naravna pomagala so pomembna pri razgibavanju in redni vadbi članov Društva diabetikov Murska Sobota, če pa bi v soboškem parku načrtno postavili še kakšna, bi mesto s tem zaslovelo kot inovativno in prijazno do ljudi.

Znani rezultati poklicne mature

Deset zlatih

Dobri rezultati opravljene poklicne mature na pomurskih šolah, toda ne na vseh!

Ta teden so dijaki izvedeli, kako uspešni so bili pri opravljanju poklicne mature. Na Biotehniški šoli v Rakičanu je poklicno maturo opravljalo 24 kandidatov, uspešnih jih je bilo 21, na Dvojezični srednji šoli v Lendavi je bilo 19 kandidatov, uspešnost pa 74-odstotna, na Ekonomski šoli v Murski Soboti je 45 kandidatov, ki so dosegli 93,3-odstotno uspešnost. Na Gimnaziji Franca Miklošiča v Ljutomeru, kjer izvajajo program za predšolsko vzgojo, je maturo opravljalo 31 kandidatov in prav vsi so bili uspešni. Maturantke Maša Hojs, Sanja Rous, Anja Senčar in Urška Sreš so dosegle 22 od 23 točk, kar pomeni, da so postale zlate maturantke. Tudi odrasli kandidati so dosegli nadpovprečen rezultat, saj med 48 le dva nista opravila mature, Štefka Kustec pa je dosegla vse možne točke. Zlatega maturanta imajo tudi na Srednji poklicni in tehniški šoli v Murski Soboti – to je postal Grega Zrim, ki je obiskoval program elektrotehnik elektronike. V tem

programu so bili na maturi uspešni vsi maturanti, v programu strojni tehnik so dosegli 90-odstotno uspešnost, med 61 dijaki programa računalniški tehnik so bili neuspešni štirje, v dveh poklicnih tehniških programih 3 + 2 sta bila med 22 maturantov neuspešna dva, zelo uspešni pa so bili tudi starejši kandidati, saj jih je maturo opravilo vseh sedemnajst. S Srednje šole za gostinstvo in turizem v Radencih so nam sporočili, da je 63 njihovih poklicnih maturantov doseglo 91-odstotno uspešnost, na Srednji zdravstveni šoli v Rakičanu pa je bila uspešnost 90,2-odstotna, med 92 kandidati imajo štiri zlate maturantke, Janja Knez in Laura Žigert sta dosegli 22 točk, vse možne točke pa Tajda Gredar in Natalija Gorički. Zlate maturante, ki so zbrali vse možne točke, bo 16. julija sprejel minister za šolstvo Igor Lukšič, tisti, ki mature niso opravili, oziroma vsi tisti, ki želijo maturo opravljati v jesenskem roku, pa se lahko prijavijo še do torka.

B. B. P.

Vse možne točke pri poklicni maturi v Pomurju so letos dosegle: Štefka Kustec iz Žižkov, predšolska vzgoja na Gimnaziji Franca Miklošiča, ter Tajda Gredar in Natalija Gorički s Srednje zdravstvene šole Rakičan.

Še enkrat

Županski kandidati v radgonski občini

V prejšnji številki Vestnika sem med kandidati, ki naj bi se potegovali za županski stolček v Gornji Radgoni, omenil tudi Zvonka Gredarja, za katerega sem zapisal, da bo nastopil kot

samostojni kandidat. Zvonko Gredar me je opozoril, da bo za župana kandidiral na listi DeSUS, zato napako popravljam in se mu opravičujem.

L. K.

Reportaža o umetniškem ustvarjanju otrok iz soboškega vrtca v vrtcu Alterbach v Salzburgu

Tam, kjer ni prepovedano umazati se

Pred sto leti so prvič izšle Metode Montessori, ki so bile kmalu prevedene in razširjene po vsem svetu – Soboški otroci uživali v ustvarjanju v Montessorijevem vrtcu v Salzburgu

Pred 113 leti je bil odprt prvi »drugačen vrtec« z imenom Casa di bambini v predmestju Rima. Danes so vrtci, ki upoštevajo pedagogiko in načela Marije Montessori, razširjeni po vsem svetu. Tudi v Sloveniji jih poznamo nekaj, npr. Rahelin vrtec – hiša otrok Montessori, še več pa jih izvaja Montessorijev program kot del celotnega vzgojnega programa, med njimi tudi

Vrtec Murska Sobota, ki že vrst let sodeluje z Montessorijevim otroškim vrtcem Alterbach v Salzburgu.

Marija Montessori je spoznala, da je otrok graditelj človeka. Zelo zgodaj je odkrila, da se otroci najbolje učijo in rastejo, če sledijo samemu sebi, svojim notranjim potrebam, da imajo naravno veselje do učenja in da neznansko radi delajo. In prav preko tega, torej

dela, je mogoče spodbuditi razvoj samega sebe. Napredek v izobraževanju pa je mogoče spodbuditi tako z opremo vrtcev (pohištvo po meri otrok, svetle barve) kakor tudi z drugačnim gledanjem in pristopom odraslih do otroka; pomembno je učenje z raziskovanjem, učitelj pa mora imeti čas za poslušanje. Vsekakor so Montessorijevi vrtci in šole znani po tem, da spodbujajo svobodno, naravno gibanje, igranje in ustvarjanje ter učenje z uporabo naravnih materialov.

Minuli teden, od 29. junija do 2. avgusta, je skupina otrok in mamic iz Murske Sobote in okolice, ki so ali še obiskujejo Vrtec Murska Sobota, sama spoznala, kakšen je Montessorijev vrtec Alterbach, ki ga vodi Prlekinja Tilička Matjašič Slodnjak, pa tudi, kakšno je življenje mladih družin v Salzburgu, saj so stanovali pri tamkajšnjih družinah ter tako navezali še tesnejše stike. Udeležili so se namreč 7. likovnega tabora Umetnost ne pozna meja in v dopoldanskih delavnicah skupaj s tamkajšnjimi otroki in tudi vzgojiteljicami iz soboškega in juršinskega vrtca ustvarjali z različnimi materia-

Glinena hiša je nastajala dva dni, narejena pa je iz prleške in avstrijske gline in slame.

Fotografija Bernarda B. Peček

Mladi slikarji so zavzeto ustvarjali v posebnem ateljeju pa tudi na tleh.

li. Lahko so prosto prehajali od ene do druge delavnice: slikali z barvami na papir ali platno, pomagali izdelati skulpture iz folije, izdelovali tridimenzionalne slike z vrtnjem in zabijanjem žebeljev, ustvarjali luknjaste otoke s svedom v sipreks, oblikovali in pekli piškote, plesali, izdelovali

hišo iz gline ali se kar preprosto igrali v pesku oziroma – blatu in vodi. Umazati se v tem vrtcu ni prepovedano, nasprotno – uživati, biti izviren s svojimi idejami, delati, kar želiš – vse to so spodbujali.

In otroci so prav zares uživali.

Bernarda B. Peček

barometer

Dr. Matej Lahovnik je izstopil iz stranke Zares in s tem močno načel kredibilnost in tudi podporo te stranke med volivci. Je pa minister, ki je na primeru Mure pokazal, da obstaja učinkovita pot za zapiranje poti velikim kapitalnim mešetarjem in interesnim povezavam.

Rado Pezdir, pronicljiv ekonomist, ki se s svojimi ocenami ekonomske vladne politike pogosto pojavlja v javnosti, se je odločil, da ustanovi civilno pobudo in od elektrodistributerjev izterja preplačan znesek za električno energijo.

Dr. Franc Zorec, bakovski župnik, je postal eden od ključnih sodelavcev soboškega škofa. S prvim avgustom namreč prevzema vodenje pastoralne službe.

Vladimir P. Štefanec, filozof in umetnostni zgodovinar ter uveljavljen literat, je pred kratkim izdal nov roman *Odličen dan za atentat*, ki doživlja izredno dobre ocene med kritiki in je dobro sprejet med bralci.

Dr. Mitja Slavinec, predsednik soboške LDS in nekdanji poslanec, se je odločil in bo kandidiral za soboškega župana.

Pomurska regija kot obmejna in manj razvita je za tuje kupce nepremičnin druga najprivlačnejša regija

Največ Angležev in Avstrijcev

Posledice globalizacije so v Pomurju ob trgovskih centrih opazne po angleških, avstrijskih in nemških kupcih majhnih kmečkih hiš

Zanimivo je, da sta motiva za priselitev tujcev na območje Pomurja dva, najprej so to seveda izjemno nizka cena nepremičnin (v prvem obdobju so bile cene celo petnajstkrat nižje kot npr. v Ljubljani) in nizki življenjski stroški, pa tudi pojav nizkocenovnih letalskih prevoznikov (London-Gradec). Dodatno pa je nakupe spodbudilo še reklamiranje neokrnjenega naravnega območja, mirnega življenja, dobrih možnosti za rekreacijo idr. Izkazalo se je, da tujci z izbiro niso bili razočarani, saj nepremičnin ne prodajajo, še posebej pa so vsi priseljenci navdušeni nad sodelovanjem z domačim prebivalstvom. Prijaznost in pomoč sosedov in prebivalcev celotne regije je bila, poleg idilicne narave, ena izmed najpogostejše omenjenih prednosti območja.

To je le ena od ugotovitev zanimive raziskave, ki jo izvajajo od januarja 2009 raziskovalci Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, končali pa jo bodo s sklepno prireditvijo prihodnje leto. Raziskujejo problematiko migracij v evropskih regijah, in sicer v okviru evropskega projekta **DERREG Razvoj podeželja v Evropi pod vplivom globalizacije** (Developing Europe's Rural Regions in the Era of Globalization). Projekt je v določenem delu usmerjen na raziskovanje povezav med migracijskimi tokovi ter posledično socialnimi izzivi, ki jih prinaša globalizacija tudi na evropsko podeželje. Konzorcij devetih partnerjev to problematiko pomurske regije primerja še z drugimi obmejnimi podeželskimi regijami v Evropi, in sicer v Nemčiji, Litvi, na Švedskem in Irskem. Ciljne skupine proučevanja v okviru projekta DERREG so delovni migranti, tuji doseljenci na podeželska območja ter t. i. povratniki.

Zakaj je torej prav (za Slovenijo nezanimiva in nerazvita) pomurska regija postala tako zanimiva za tuje kupce nepremičnin na podeželju? Davčni uradi so zabeležili, da je prav ta obmejna in nerazvita regija postala druga najprivlačnejša v Sloveniji. V obdobju od maja 2004 pa do decembra 2009, ko je bilo po podatkih Davčnega urada RS v Sloveniji tujcem prodanih kar 3313 nepremičnin, jih je bilo kar 618 prodanih tujcem v pomurski statistični regiji. Na prvem mestu je davčni urad iz Kopra, na tretjem pa no-

Barbara Lampič, vodja projekta DERREG v Sloveniji

vogoriški davčni urad. »Glede na dejstvo, da je bila skoraj polovica kupcev iz Velike Britanije (297) in dobra petina iz Avstrije (147) smo pri izboru intervjuvancev za podrobno raziskavo vzrokov priseljevanja, vključevanja tujcev v novo okolje, njihovega počutja pa tudi o težavah to seveda upoštevali in v intervju vključili devet tujcev iz Velike Britanije, dva Avstrijca in dva Američana,« je pojasnila Barbara Lampič iz ljubljanske filozofske fakultete.

Slovence, pa tudi Prekmurce je ob vstopu v EU presenetilo »veliko« zanimanje in kmalu tudi dejanski prihod tujcev; to je še toliko bolj opazno, ker tujci v večini iščejo mirne podeželske vasi, za nakup pa skromne kmečke hiše. »Na vasi« so tako seveda bolj opazni, stik med domačim prebivalcem in priseljencem pa je zato seveda nujen. In prav nad gostoljubnostjo in pomočjo domačinov v Prekmurju so tujci najbolj navdušeni. Manj pa so navdušeni nad birokracijo, saj so imeli tujci največ težav pri nakupu in urejanju dokumentacije za bivanje idr. Poleg silne birokracije so omenili predvsem velike jezikovne ovire na

Eden od intervjuvancev je Slovenijo in pomursko regijo označil takole:
»Slovenija je varna dežela, posebej za otroke. Ljudje se ne odseljujejo, kar kaže na to, da so življenjske razmere dobre. Predvsem je lepa narava, pogled na vinorodne griče ... Zelo srečni smo tukaj.«

Število nakupov nepremičnin v pomurski regiji po državah kupcev (obdobje 2004–2009)

Država	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004-2009
Avstrija	29	30	25	29	24	10	147
Belgija	2	0	0	1	0	0	3
Bolgarija	0	0	0	2	1	0	3
Druge nečlanice EU	1	1	2	1	2	0	7
Finska	0	0	0	0	1	0	1
Francija	2	1	0	1	1	6	11
Irsko	1	0	2	1	1	1	6
Italija	2	14	7	19	8	2	52
Madžarska	0	0	0	2	1	3	6
Nemčija	9	19	7	10	13	7	65
Nizozemska	3	0	1	1	1	1	7
Poljska	0	0	1	0	0	2	3
Romunija	0	0	0	1	0	0	1
Španija	0	2	0	0	0	0	2
Švedska	2	1	0	2	0	2	7
Velika Britanija	44	50	80	72	40	11	297
Skupaj	95	118	125	142	93	45	618

Splošna gospodarska kriza je sicer prizadela tudi priseljence iz Velike Britanije, predvsem zaradi padca funta v odnosu do evra v obdobju 2004 do 2009. Posamezniki bodo zaradi nastalih razmer morali razmišljati tudi o prodaji nepremičnine, vendar odgovor enega od vprašanih pove vse: »V Sloveniji se počutim srečnega in ne pogrešam Anglije ... To je zdaj naš novi dom in tu nameravam ostati za vedno, saj so ljudje ljubeznivi in narava prečudovita.«

uradih (»ni bilo niti ene osebe, s katero bi se lahko pogovorili v angleščini ...«) ter neprijaznost in nepripravljenost javnih služb, da prisluhnejo njihovim težavam. Eden od intervjuvancev je raziskovalcem zaupal: »Dokumentacija je bila najtežji del naše priselitve. Slovenija se očitno še ni zavedla, da ste članica EU in javljanje na policijski postaji ob vsakem našem obisku tu je za nas nekaj povsem nerazumljivega ...«

Barbara Lampič še poudari: »Globalizacija v zadnjem desetletju predstavlja enega ključnih izzivov za celotno evropsko podeželje, saj prinaša številne družbene, gospodarske, kulturne in politične spremembe. Proučevanja selitvenih tokov, procesov in njihovih učinkov med podeželskimi in urbanimi območji v Sloveniji pa tudi v državah EU niso nova. S širitvijo EU pa se ti procesi krepijo, poleg intenzivnosti se spreminjajo tudi smeri in oblike migracij. Severovzhodna Slovenija oziroma pomurska regija je tradicionalno »prostor na prepihu«. Vendar v povezavi s Pomurjem, predvsem Goričkim, najprej pomislimo na stoletja trajajoče odseljevanje. V pričujoči raziskavi pa smo vzeli pod drobnogled tuje doseljence oziroma lastnike hiš (stalne priseljence in lastnike počitniških domov), ki so se po vključitvi Slovenije v EU maja 2004 v precejšnjem številu začeli priseljevati v Slovenijo.«

Bernarda B. Peček

Oratorij v Markovcih na Goričkem pritegnil več kot sto otrok

Druženje poganja svet

Otroci prišli iz bližnjih krajev in od daleč – Najpomembnejši je čas, ki je podarjen

To, da otroci med počitnicami ne bi bili prepuščeni sami sebi in jih ne bi preganjal dolgčas, je bil motiv, ki me je spodbudil, da bi tudi v naši župniji v Markovcih na Goričkem pripravili oratorij za mlade, je povedal duhovnik Dejan Horvat. Na letošnjem tretjem po vrsti se je zbralo 110 otrok, starih od pet do 15 let, iz bližnjih in daljnih krajev, različnih religij, pa tudi taki, ki niso krščeni, z njimi pa je delalo 30 animatorjev.

V krajih na Goričkem ni kopališč ne knjižnice, tudi kina, kamor bi lahko zahajali mladi, ne, starši so zaposleni, imajo svoje obveznosti in poletne počitnice znajo biti dolge. Poleg tega pa je otrok in vrstnikov vse manj, razpršeni so po bregovih in grapah, toliko težje je, da bi prišli skupaj. Oratoriji, poletne delavnice za mlade, ki potekajo po slovenskih župnijah, so tako marsikje edina priložnost, da se spoznavajo in ostanejo povezani še kasneje.

»Veske vsebine niso edino, okoli česar bi se vrtel naš dan, vendar se čuti, da smo na župnišču. Začetek dneva posvetimo zgodbi, ki je predpisana za oratorije po vsej Sloveniji,« pove župnik. Letos so izbrali zgodbo Pazi, čas! avtorja Michaela Enda,

ki se ukvarja s pomanjkanjem časa v današnjem svetu, govori pa o deklici Momo, ki ljudem vrne izgubljen čas. Z njo želijo ljudem sporočiti, kako pomemben je čas, in da je kljub vsej sodobni in napredni tehniki, tempu in hitenju pridobljen samo tisti čas, ki je podarjen.

»Mlajši se pozitivno odzovejo na zgodbo, starejše pa je treba pridobiti na drugačen način. Povedo svoje mnenje, govorijo o sebi, pokažejo svoje občutke, pri vsem pa najdemo tudi čas, da se pošalimo, pojasni Uroš Gašpar iz Markovca, ki je že več let animator, in doda, da jih želijo naučiti, da morajo sprejemati sebe in druge takšne, kakršni so.

V posebno veselje sta tudi bazena. Vsi ne gredo na morje, kopališča v bližini ni in tu je priložnost, da se osvežijo. Animator Jure Jurinč ob tem pove, da jih najbolj pritegnejo, ko jim dovolijo kopanje. »Prepoved kopanja za deset minut pa je zanje najstrožja kazen. Mislim, da smo jo izrekli dvakrat. Veste, včasih pač malo nagajajo ali ne ubogajo na prvo besedo,« se nasmehne.

Ker želi dobro izkoristiti svoj prosti čas, je animatorka na oratoriju tudi Urška Bedek iz Markovca: »Mislim, da so današnji otroci bolj samozavestni,

Markovski župnik Dejan Horvat v družbi animatorjev Urške Bedek in Uroša Gašparja

sproščeni in odločni ter pogumno sodelujejo v igrah. Vesela sem za to izkušnjo, saj ko si z otroki, drugače gledaš nanje.«

Vsako leto se zbere več otrok in vsi, ki pridejo enkrat, se vrnejo in še koga pripeljejo s sabo. Letos sta med njima tudi Porabska Slovenca. Ovir je edino jezik, v šoli se učijo slovenščino, ampak ne znajo toliko, da bi se z vrstniki sproščeno pogovarjali. Med seboj so oddaljeni le nekaj kilometrov, vsi so Slovenci, pogovarjajo pa se nemško in angleško, izvem. »Vedno bolj sem mnenja, da bi se morali Porabski Slovenci pred 20 leti učiti porabsčino namesto knjižne slovenščine, ki se v tistih krajih ne sliši toliko in ne uporablja. Knjižna slovenščina bi pa lahko bila nadgradnja,« ob tem doda župnik Horvat, ki je zadovoljen, da so mladi dobili priložnost za komunikacijo.

V nasprotju z mesti, kjer je na vsakem vogalu kakšna delavnica in je za otroke dobro poskrbljeno, je tega v manjših krajih manj. Čas jim zapolnijo šola, nogomet, gasilci, en tabor za mlade organizira občina, drugega pa skoraj ni. »Največ časa preživijo za računalnikom, ki jih postavlja v navidezni svet. Jaz pa želim, da živijo v zelo realnem svetu, kjer ima-

jo svojo odgovornost, skrbijo drug za drugega, si pomagajo. Naučijo se biti solidarni,« pove župnik Horvat. Nadaljuje pa: »Zavedam se, da je oratorij velik organizacijski zalogaj in velika odgovornost, ampak je tisto, kar lahko otrokom dam. In je veselje, ko jih vidim, kako so zadovoljni.«

Prav prijetno druženje je tisto, česar nam velikokrat manjka, tudi zaradi pomanjkanja časa. »Že nekaj časa opažam, da tudi vaščani sosednih vasi redkeje pridejo skupaj, da se sploh ne poznajo. Kot župniku mi je všeč ideja, da se vse generacije med seboj bolje spoznajo, saj kasneje lažje sodelujejo in skupaj kaj naredijo.« To pa Dejan Horvat uresničuje tudi s svojim prizadevanjem, s povezovanjem ljudi in pri nastajanju župnišča, manjše kapelice, veroučnih učilnic, za katere so dobili šest računalnikov, in velikega dvorišča, ki ga pokaže z velikim veseljem in ponosom. V arhitekturo in posamezne detajle, kot je dvanajst stebrov, je vneseno veliko simbolike. Poleg tega da skrbi za duhovno in versko plat, se dobro zaveda, kako pomembni so komunikacija med ljudmi, srečevanja in druženje, pa četudi je to skupno gledanje nogometa.

A. Nana Rituper Rodež

Najde se tudi čas za igre z vodo, z vodnimi bombami ali za skok v bazen.

Škofija Murska Sobota

Dekreti o premestitvah so objavljeni

Sedemnajst menjav v župnijah ali na funkcijah znotraj škofije

Soboška škofija ima 34 župnij. Z dekreti o premestitvah in imenovanjih bo sedemnajst sprememb. Vsaka druga župnija naj bi bila na prepihu, pa kljub vsemu ni tako. Dejansko bo župnije zamenjalo sedem duhovnikov. Razen pri generalnem vikariju prihajata na škofijo vršilec dolžnosti ekonoma Alojz Benkovič in vodja pastore dr. Franc Zorec. Oba novoimenovana pa ostajata še naprej župnika v svojih župnijah (Beltinci in Bakovci).

Tako je bil dosedanji vodja pastore dr. Karel Bedernjak, vodja pastoralne službe Škofije Murska Sobota, razrešen te službe in službe duhovnega pomočnika Stolne župnije Murska Sobota ter bil imenovan za duhovnega pomočnika v črenšovski župniji. Ena od možnosti, o kateri se je veliko razpravljalo znotraj škofije, je bila, da bi odšel v Vatikan z nalogo, da opravi vse potrebno za beatifikacijo Daniela Halasa. Uradnega komentarja te možnosti na škofiji ni, verjetno pa zaradi pomena Halasa za škofijo še ni povsem izključena. Zara-

di odhoda ljutomerskega župnika Jožeta Vehovarja v matično, torej celjsko škofijo, je bil na njegovo mesto imenovan dosedanji cankovski župnik in škofijski ekonom Andrej Zrim, za kaplana v tej župniji pa je imenovan soboški kaplan Gregor Šemrl. Na njegovo mesto na Cankovi pa bo prišel Ivan Kranjec, župnik župnije Kuzma, ki ga bo zamenjal Štefan Kuhar, duhovni pomočnik na Cankovi. Lendavski župnik Tomislav Šantak je bil imenovan za župnika murskosoboške stolne župnije, na njegovo mesto župnijskega upravitelja pa prihaja Martin Dolamič - Konrad iz Velenja, ki se podobno kot Vehovar vrača v matično škofijo. Vzporedno s to spremembo je bil v tej župniji imenovan za duhovnega pomočnika msgr. Franc Režonja, sicer generalni vikar škofije, ki na tem mestu tudi ostaja. Imenovanje za duhovnega pomočnika je povezano z duhovno oskrbo vernikov madžarske manjšine. Benedikt Dejan Emberšič, župnijski upravitelj v Veliki Polani in duhovni pomočnik v Turnišču, odhaja

Alojz Benkovič, vršilec dolžnosti ekonoma, msgr. Franc Režonja, generalni vikar, in dr. Franc Zorec, novi vodja pastoralne službe, so novi najožji sodelavci škofa dr. Petra Štumpfa.

v frančiškansko redovno skupnost, na njegovo mesto pa prihaja Simon Slana, kaplan iz Črenšovca. Hkrati je bil imenovan za ravnatelj Škofijske karitas Murska Sobota Štefan Grabar, župnik v Črenšovcih, ki se je zaradi bolezni odpovedal črenšovski župniji bo duhovni pomočnik v Turnišču. Na njegovo mesto pa se po letu dni vrača Ivan Krajnc, župnik stolne župnije v Murski Sobo-

ti. Vzporedno z imenovanjem za vršilca dolžnosti škofijskega ekonoma prihajata v Beltince za duhovnega pomočnika Franc Kodila, upokojeni župnik iz Velike Polane, ki bo bival v Domu starejših Janka Škrabana Beltinci, in za kaplana dosedanji radgonski kaplan Luka Rajf. Tega bo v Radgoni zamenjal novomašnik Goran Merica.

J. V.

barometer

Melita Hajdinjak iz Prekmurja je ena najvidnejših mladih slovenskih doktoric znanosti na področju elektrotehnike, ki pa ob svojem delu ne pozablja tudi na šport, konjičke in prosti čas.

Dušan Lanščak iz Murske Sobotice, direktor družbe Prerada i promet mlijeka Tuzla, se je uvrstil med 30 najuspešnejših menedžerjev srednje in jugovzhodne Evrope. Ta laskavi naslov mu je pripadel v konkurenci 2000 menedžerjev iz tega dela Evrope.

Tadej Ružič, direktor Pomgrada, se je znašel, sicer zadnji, skupaj z drugimi gradbinci na seznamu kartelnega dogovarjanja.

Tilen Pintarič, 12-letni napadalec ND Mura 05, doma iz Janževega Vrha, ki bo jeseni začel obiskovati 7. razred OŠ Kapela, je že zablestel. Izbran je bil namreč v idealno enajsterico slovenskih mladih nogometašev. Tako se mu obeta v prihodnje blesteča nogometna kariera.

Metka Vljaj, višja fizioterapevtka v murskosoboški bolnišnici, veliko svojega časa nameni spodbujanju gibanja za zdravje in ljudem podaja znanje o pravilnem gibanju.

Na Grossmannovem festivalu Coffin Joe

Mojster filmske groze Brazilec Jose Mojics Marins, znan kot Coffin Joe, bo častni gost na letošnjem Grossmannovem festivalu filma in vina, ki bo v Ljutomeru od 26. do 31. julija.

Priznani brazilski horror ikoni bodo podelili starega hudega mačka za življenjsko delo, prvič v Sloveniji pa bodo zavrtili tudi izbor njegovih filmov. To bo pet dni žanrskih filmov, filmov B-produkcije, grozljivk in zombijev.

Bivša cura Lollobrigide

Prekmursko-zagrebska skupina Lollobrigida je pred nedavnim izdala nov singl Bivša cura, ki napoveduje tudi njihovo novo ploščo. Skladba se bo najbolj dotaknila bivših ljubimcev, daj je posvečena trenutku, ko po razpadu zveze prvič srečaš bivšega partnerja z novim ali novo.

Čaka pa jih tudi festivalska turneja, najprej po mestih nekdanje Jugoslavije, konec avgusta pa odletijo še na Švedsko in Norveško.

Popek v Radgoni

Da bi imeli več lepih priložnosti za druženje ob dobri glasbi, pripravljajo KultProTur junija v radgonskem Maximusu brezplačne poletne glasbene petke, ki ponujajo različne glasbene užitke, od yugo rock nostalgije, diksilenda do džeza.

Pogled na naključja slovenskih umetnikov

Umetnina kot provokacija ali lepota?

Zakaj bi morala umetnost po vsej sili provocirati, iritirati, ko pa lahko predstavi resnično dobra in kakovostna dela in ponudi estetski užitek

Taka enostavna, a kakovostna je tudi razstava Naključja, ki si jo do 11. avgusta lahko ogledamo v Galeriji Murska Sobota. S svojimi deli se predstavlja šestnajst slovenskih akademskih slikarjev in kiparjev, med njimi so Prešernovi nagajenci, profesorji na likovni akademiji, nekdanji študenti. Bistvo te razstave je, da lahko na enem mestu vidimo vso raznolikost njihovih del od slik, ilustracij, akvarelov, grafik, skulptur do objektov.

Na tej skupinski razstavi se posamezni avtorji predstavljajo s svojimi izjemnimi deli, ki morda še niso bila razstavljen ali pa so tako osebna, da visijo v ateljejskih slikarjev. »Zato ta razstava ni le seštevek vseh sodelujočih, ampak je nekaj več, ravno v njihovi različnosti tehnik in pristopov pa se pokaže kakovost. Je vpogled v izbor

posameznih del avtorjev, ki jih je ravno dovolj, da se osredotočimo na posameznega avtorja ali ga doživimo v sklopu cele razstave, ne glede na to, kako se gibljemo po prostoru,« je povedal direktor soboške galerije Robert Inhof. Naj omenimo nekaj del.

Ob razstavljenih zadnjih delih Marije Lucije Stupice, ilustracijah iz knjige Nika Grafenauerja Pravljici prost vstop, smo presenečeni, kako so miniaturne, polne detajlov, pri čemer se pokaže, koliko znanja in potrpljenja je potrebnega. Če je nasploh za njene ilustracije značilna temačnost, so te zadnje ilustracije bolj optimistične in šaljive. Ta sproščenost pa se pokaže tudi pri rablji, ki odseka glavo, ki je zeljna glava.

Pri razstavljenih kipih Mirka Bratuše, kjer se organske forme spremeni-

jo v penise, v pošasti, prihaja do izraza njegov smisel za humor, prisotni pa so tudi erotični momenti. Kipi so postavljeni na podstavkih, s kabli pa so priključeni na elektriko. Po eni strani jim to daje toploto, ki je podobna telesni temperaturi človeka, torej življenje, po drugi strani pa so z njimi privezani, da ne bi ušli.

Draga Tršarja poznamo po erotičnem ciklusu, ki ga je pred dvema letoma prvič razstavil ravno v soboški galeriji, tokrat pa se predstavlja s kipi množic, kjer nakaže razmerja med množičnostjo in posamičnostjo, kako zaznamo človeško figuro v množici in kaj jo definira kot posameznika. Tudi pri teh kipih pride do izraza erotičnost, opazi se, s kakšno ljubeznijo je gnetel glinaste modele, preden so jih ulili v bron, in jih je kasneje obliko-

val. Tugo Šušnik se predstavlja z dvema slikama iz cikla Rock 'n' roll, ki se navezujejo na izrezanke in kolaže Henryja Matissa. Živost barv pa se referenčno sklicuje na njegove dijaško bivanje v New Yorku konec 60. letih in na glasbo Jimija Hendrixa, skupine, kot sta Greatfull Dead ali Traffic, pa izžarevajo halucinogenost in reminiscenco na LDS.

Svoja dela razstavljajo še Sandi Červek, Gustav Gnamuš, Milan Golob, Zdenko Huzjan, Andrej Jemec, Lojze Logar, Vladimir Makuc, Ignac Meden, Možef Muhovič, Mirko Rajnar, in Žarko Vrežec.

Ta razstava želi biti enostavna, ne želi reševati ali rešiti problemov sveta, ampak samo pokazati, kaj so to dobra in kakovostna dela.

A. Nana Rituper Rodež

Tanka linija med umetnostjo in »umetnostjo«

Robert Inhof o bistveni razliki in tanki liniji med razstavami sodobne umetnosti, kjer vidimo obrnjeno samokolnico ali proteze v kozarcih, in tistim nekaj več pravi: »Včasih se mi zdi, da na razstavah super sodobne umetnosti želijo biti vedno bolj inovativni, in pogosto gre za domisljice, ki lahko, da so zelo duhovite, inteligentne. Kar mene privlači v umetnosti, pa je meje, predvsem kako in s kakšno večščino je umetnina narejena.« Zakaj bi bila bistvo umetnosti provokacija, saj živimo v svetu, ko smo vsak dan sprovcirani, iz okolja, medijev, in v tem je provokacija postala predvidljiva. Glavne provokacije v umetnosti pa so bile nehotene.

Množice kiparja Draga Tršarja, desno pa delo Tuga Šušnika iz cikla Rock 'n' roll.

Kipa Mirka Bratuše, kjer pridejo do izraza smisel za humor in erotični momenti.

Marija Lucija Stupica: Ilustracija rablji

Deset let dramske skupine Močnikovi iz Občine Rogašovci

Pomežik poletju s prijatelji

Tonček in Lidija sta glavni igralski zvezdi severozahodnega Goriškega

Minuli petek (2. julija) je v amfiteatru (stopnišče) pred Osnovno šolo Sv. Jurij v Občini Rogašovci potekala nenavadna, a izjemno zanimiva prireditev. Dramska skupina Močnikovi, ki je dobila ime po eni od predstav, je namreč pripravila prireditev Pomežik poletju, s katero so obeležili deset let delovanja skupine.

Kraj dogajanja je bil odlično izbran, saj je stopnišče pred eno najlepših šolskih stavb v Pomurju kot nalašč za tovrstne prireditve, k dobremu počutju in dobri volji pa je svoje prispevala tudi lepa topla poletna noč. Na svoje praznovanje so povabili ljudske umetnike, ki prav tako razveseljujejo s svojimi nastopi mlado in staro

v Pomurju in tudi po vsej Sloveniji. Tako so sodelovali člani dramske skupine Rožika iz Trdkove, dramske skupine s Cankove, plesalki Katja in Tjaša, mladi plesalec brekdensa Matej Janič, brat in sestra David in Petra Šbüll, prvi na klavirju, Petra pa z igranjem na violino, Dominik in Lujzek z venčkom narodnih in seveda domača skupina. Program je povezoval Martin Ficko. Dogajanje je spremljala videoprojekcija oziroma prerez desetletnega dogajanja, ki je zaznamovalo Močnikove. Na prireditvi so se z majhnimi pozornostmi zahvalili vsem, ki so jih v teh desetih letih materialno in moralno podpirali.

B. B. P.

Začetek soboškega poletja

Vibracije se širijo po mestu

S koncertom Orkester Mandolina Ljubljana se je začel na Trgu kulture v Murski Soboti festival Soboško poletje 2010, ki že četrto leto poskrbi za

kulturni utrip v mestu. Letošnji festival prinaša nekaj novosti, dogajanje se bo razširilo na dva meseca, vsak petek zvečer pa bomo lahko prisluhnili

izbranim skupinam iz Slovenije in tujine, tudi s Kube, iz Brazilije, Italije, arabskega sveta in drugod.

Ob sobotnih dopoldnevih bodo oder zasedli domači izvajalci, prireditve pa bodo namenjene tako odraslim kot otrokom. To bo tudi lepa priložnost, da si bomo lahko ogledali gledališki ustvarjalni dogodek Zavoda Vista, prisluhnili koncertom skupin Herz Infarkt, Art Music orchestra, glasbeni predstavi soboških gimnazijcev, plesnim predstavam najuspešnejših plesnih skupin, kitarским delavnicam in glasbeni prireditvi za mlade Si vüpaš?

Festival Soboško poletje bo stal 22 tisoč evrov, trije okoliški lokali bodo prispevali po 2000 evrov, drugo pa bodo zagotovili Mestna občina Murska Sobota in sponzorji, zato vstopnin na prireditve ni. S Trga kulture, središča, se bodo tako glasbene in plesne vibracije širile v številne koticke, dvorišča in prostore našega mesta, ki so velikokrat osamljeni in ne izžarevajo vedno urbane podobe mesta.

A. N. R. R.

V soboto se je predstavil Harmonikarski orkester Murska Sobota, ki ga vodita Matej Zavec in asistent Matjaž Balažic.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

www.pomurje.si

Marija Šauperl, direktorica Centra za socialno delo Gornja Radgona

Toleranca do trpljenja in ogroženosti otrok je še vedno previsoka

Težje je skrbeti za poslanstvo centra, kadar zakonodaja preprečuje dodelitev denarnih socialnih pomoči, štipendij ...

Resoluciji nacionalnega programa razvoja socialnega varstva do leta 2010 je zapisan tudi enakomeren regionalni razvoj, ugotavlja Marija Šauperl, direktorica Centra za socialno delo Gornja Radgona, a imajo še vedno v razpisih na nekaterih področjih socialnega varstva prednost pri pridobivanju javnih sredstev druge regije. »Mislim, da smo še daleč od skladnega regionalnega razvoja, kot ga radi deklariramo. To velja tudi za različne položaje centrov za socialno delo po Sloveniji. Marsikomu taka izjava ne bo po volji, vendar je to preverljivo dejstvo,« je povedala sogovornica, ki je razmišljala tudi o socialnosti naše države, vlogi centrov za socialno delo in delu socialnih delavcev.

Je v razmerah številnih pretresov v družbi, ki so zaznamovani z gospodarsko krizo in ki se prenašajo na osebno raven posameznikov in družin, težko biti socialni delavec?

Ne glede na obdobje, v katerem smo, ni težko biti socialni delavec, če rad delaš z ljudmi in ti je mar zanje. Je pa res, da se je v primerjavi s preteklimi leti številčnost stisk močno povečala. Že samo pomanjkanje povzroči občutke nemoči, strahu in sramu, in če stiska pri človeku že obstaja, jo taka situacija le še poglobi.

Težje je skrbeti za uresničevanje poslanstva centra, kadar prepoznavamo pomanjkanje, pa zakonodaja preprečuje dodelitev denarnih socialnih pomoči, štipendij ... Posebno težko je, ko posamezniki zaradi nezmožnosti za delo ne morejo ustvariti nobenega dohodka, denarna socialna pomoč pa ne zadošča za vse potrebe, še posebej v primeru bolnih ali izrednih stroškov. V stiski so tudi ljudje, ki delajo in slabo zaslužijo, kljub nizkim dohodkom pa potem niso deležni še drugih pravic, na primer pravice do štipendije. V takih razmerah se povežujemo s Karitas, Rdečim križem ali iščemo pomoč v lokalnih skupnostih z namenom, da bi pomoč res prejeli tisti, ki jo najbolj potrebujejo.

Za socialne delavce je obremenjujoče, kadar gre za ogroženost otrok, naš sistem pa dopušča izmikanje odgovornostim starševstva. Toleranca do trpljenja in ogroženosti otrok je še vedno previsoka, zato ju je težko dokazovati. Posebno težko je, ker tudi veliko odraslih še vedno zelo trpi in se bodisi težko odločijo za izhod iz takega načina življenja ali pri tem nimajo dovolj podpore in občutka, da jim nekdo res lahko pomaga.

Najtežje je takrat, ko ljudje izgubijo upanje, da se lahko še kaj spremeni. Taka situacija me zmeraj močno presune. Mislim, da je zelo težko tudi ljudem, ki poskušajo prikriti svoj težavni položaj.

Fotografija Nataša Jurinov

Kako odgovarjate na vprašanje, ki se v zadnjem času pogosto sliši: je Slovenija še socialna država?

Menim, da je Slovenija še socialna država, težava pa je v tem, da sedanja ureditev še vedno ne izbere res najbolj ogroženih ali le ogrožene ljudi. Sistem je še premalo povezan pri podatkih o dohodkih in premoženju, zato so zlorabe zmeraj možne, hkrati pa je možno, da kljub pomanjkanju ljudje še vedno niso zajeti pri socialnih transferjih.

Kaj od vseh stisk vas osebno najbolj prizadeva?

Kadar so ogroženi najšibkejši, to pa so otroci, ljudje s posebnimi potrebami ali ljudje, ki si sami ne zmorejo zagotoviti dovolj sredstev ali varnosti. Obremenjujejoče je, kadar gre za ogroženost otrok, pa naš sistem dopušča izmikanje odgovornostim starševstva. Toleranca do trpljenja in ogroženosti otrok je še vedno previsoka, zato ju je težko dokazovati. Posebno težko je, ker tudi veliko odraslih ljudi še vedno zelo trpi in se bodisi težko odločijo za izhod iz takega življenja ali pri tem nimajo dovolj podpore in občutka, da jim nekdo res lahko pomaga.

Na kak način lahko socialni delavec rešuje dilemo, povezano z naravo svojega dela, da je hkrati uslužbenec z javnimi pooblastili in človekoljub?

Pri tem je zelo pomemben osebni odnos, v katerem po eni strani pokažeš zmoglost živeti se v situaciji drugega, hkrati pa zelo jasno pokažeš, kje so zmožnosti, pričakovanja, osebne omejitve ali omejitve, ki jih postavlja pooblastilo, ki ga izvajaš. Če si resnično prizadevaš, to ljudje prepoznajo in ti zaupajo.

Delavci centrov se velikokrat znajdemo v dvojni vlogi, ko po eni strani ponujamo pomoč, hkrati pa izvajamo pooblastila, ki so zoper voljo ljudi, na primer ukrepi za zaščito otroka. V taki situaciji se mi zdi pomembno, da si pošten in da ljudem, v tem primeru staršem, zelo jasno poveš, kaj je tvoja vloga, kaj pričakuješ ali zahtevaš, kje in kako lahko pomagaš, kje pa tudi ne.

Potrebno je, da s svojim vedenjem in načinom pokažeš in tudi v resnici doživiš pomembnost drugega. Tega nič ne more nadomestiti niti izničiti. Pomemb-

no je torej, kaj delaš in tudi kako to delaš. Tukaj gre za etiko socialnega dela in odnosa do človeka v težavi. Kot socialni delavec si odgovoren za proces pomoči, nisi pa odgovoren za izid. Za izid morajo biti ali naj bi odgovornost prevzeli ljudje sami, če gre seveda za odraslega človeka. Drugačna je, kadar gre za otroke.

Je delo socialnega delavca v javnosti dovolj cenjeno?

V javnosti so centri za socialno delo večinoma predstavljeni kot institucije, ki delajo napake, in tako se vrednoti tudi delo socialnih delavcev. Opozorila bi na dve pomembni dejstvi. Prvo je to, da je pri vrednotenju dela centrov in socialnih delavcev treba izhajati iz individualne odgovornosti. Gotovo nismo vsi dobri in se verjetno zgodijo tudi nepravilnosti. Če se to zgodi, je treba prevzeti odgovornost. Priznati napako, se opravičiti, morda izgubiti službo. To pa ne pomeni, da kar vsi centri in vsi socialni delavci delamo slabo, birokratsko in brezbrizno. S takim javnim mnenjem in podobo se nikakor ne morem strinjati. Zato podpiram prevzem individualne odgovornosti za (ne)opravljen delo. Enako bi moralo biti v vseh poklicih, še posebej kadar gre za delo z ljudmi.

Drugo, kar želim poudariti, je nevarnost, da se za neko hudo dejanje, nasilje, umor ali ogroženost otroka, vse preveč obtožuje institucijo. S tem razvijamo neustrezen pogled na subjektivno ravnanje in nehote sprožamo procese, kjer imajo storilci opravičilo za svoje ravnanje. Težiti bi morali k temu, da mora vsak sprejeti posledice za svoje vedenje in ravnanje, tako delavec, če ni dobro opravil svojega dela, kot storilec, ki je storil zlo dejanje.

Ali imate občutek, da ostajate na revnejših in zaradi krize najbolj prizadetih območjih države centri sami s svojimi problemi in problemi ljudi?

Nismo popolnoma sami, je pa res, da smo ves čas v poziciji, ko moramo opozarjati na razmere in stiske ljudi z namenom, da realnost seže do odločujočih v državi. Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve opozarjamo na zagotavljanje pogojev in zmožnosti za hitrejše reševanje vlog, ki jih je več pri nas, saj je tudi kriza globlja in brezposelnost viš-

ja. Ljudje, ki zares živijo v pomanjkanju ali jih pestijo druge težave, pa ne morejo čakati. Potrebujejo denarno pomoč takoj, potrebujejo človeka, ki ima čas samo zanje.

V našem okolju je tudi nevladni sektor manj razvit kot drugje, kar pomeni, da ljudje nimajo raznolikih možnosti in izbire za reševanje svoje stiske.

So centri za socialno delo ljudem prijazna institucija?

S pripravo nove zakonodaje bomo morebiti prijaznejša institucija, saj bodo ljudje lahko več zadev urejali na istem mestu. Če pa sistem ne bo pripravljen do te točke, da bodo dostopni vsi podatki o materialnem položaju in takojšen vpogled v vse baze podatkov na način, da bo razvidna realna situacija vsakega, ki bo dal vlogo za pomoč ali subvencijo, bodo nastale težave. Zaradi tega, in če bodo pravice zmanjšane, bodo ljudje nezadovoljni. Če na centrih, bo to na nepravem mestu, saj smo mi dolžni izvajati, kar država sprejme. Sami smo podali tudi več pripomb k predlogom novih zakonov in opozorili na neustreznosti, vendar ne vemo, koliko bomo upoštevani.

Pogosto se prijaznost meri tudi po tem, ali je uporabnik prejel pomoč, kot jo želi. Če je prišel po denarno pomoč in je ni prejel, ker denarja cenzus, se pogosto zgodi, da v njegovih očeh nismo prijazni. Področje, kjer lahko gradimo, pa je področje socialnega dela. Gre za področje svetovanja ali terapevtske pomoči, kjer z osebnim odnosom do posameznika ali njegove družine (so)ustvarjamo priložnosti in možnosti za reševanje njegove stiske. Gre za poglobljen proces, skozi katerega ljudje okrepijo lastne potencialne za premagovanje težav, pridobivajo nove pozitivne izkušnje, ki nadomestijo stare, morda boleče in težke izkušnje, skozi katerega spreminjajo lastno vedenje in ravnanje ter pridobivajo zmožnosti rešiti težavno situacijo. Gre za procese dela, ki zahtevajo dolgotrajnejše oblike sodelovanja. Žal se to polje dela z ljudmi z dodajanjem številnih in novih javnih pooblastil, ki so vezani na cenzuse, silno zmanjšuje. S tem se znižuje prostor za osnovno poslanstvo centrov za socialno delo, to je pomoč ljudem v njihovi

Žal se polje dela z ljudmi z dodajanjem številnih in novih javnih pooblastil, ki so vezani na cenzuse, silno zmanjšuje. S tem se znižuje prostor za osnovno poslanstvo centrov za socialno delo, to je pomoč ljudem v stiski v najširšem pomenu besede. Tak položaj za razvoj in izvajanje temeljnega poslanstva centrov za socialno delo ni ustrezen.

stiski v najširšem pomenu besede. Tak položaj za razvoj in izvajanje temeljnega poslanstva centrov za socialno delo ni ustrezen.

Če bi sami imeli škarje in platno v rokah, kaj bi pri organizaciji in delu centrov za socialno delo preoblikovali?

To bi bile kar korenite spremembe in nekaterih si niti ne upam povedati na glas. Pa vendar. Zagotovila bi spoštovanje standardov in normativov. V letu 2007 se je prvič v zgodovini dela centrov za socialno delo izdal Katalog javnih pooblastil in nalog, kjer so opisani standardi vseh storitev in tudi njihovi normativi. To pomeni, da mora vsak CSD zagotoviti izvedbo storitve v skladu s standardom, stroko in etiko ter doseči normativ storitev, v praksi pa, da bi bilo potrebno pregledati obremenjenost centrov ter v skladu s tem zagotoviti razmere za delovanje.

V vlogo in poslanstvo centrov tudi ne sodijo naloge, ki so vezane na izračune brez diskrecijske pravice. Poudarek bi moral biti dan socialnemu delu, pomoči ljudem, svetovalnemu in terapevtskemu delu, zato bi sama ta področja in naloge še okrepila.

CSD Gornja Radgona je stopil na pot samopregledovanja in iskanja izboljšav po modelu E-Qalin. Kaj pričakujete od tega?

Od tega veliko pričakujem. E-Qalin je način kontinuiranega spopadanja s kakovostjo dela in je naravnana na procese, strukture in rezultate. Usmerjen je na več vidikov, tako na uporabnike, zaposlene, vodstvo, okolje in učečo se organizacijo. Najprej pričakujem realen in kritičen vpogled v dejansko stanje in potem spreminjanje odkritih šibkih točk. Pomeni tudi naliti si čistega vina. Ker gre za specializiran model uvajanja in merjenja kakovosti na področju socialnega varstva, pričakujem tudi možnost primerjave med posameznimi centri.

E-Qalin je model, kjer ni mogoče doseči sprememb na hitro in poceni, pač pa je dolgotrajen in temeljit proces, za katerega pričakujem tudi večjo obremenjenost, prizadevanje, vključenost celotnega kolektiva in skupno prizadevanje za večjo kakovost dela.

Majda Horvat

Skrb za živali v poletni vročini

Mučenje se kaznuje

Veterinarska uprava je letos že prejela 665 prijav mučenja živali

Republiška veterinarska uprava je že konec junija ob pomoči veterinarske zbornice pozvala vse veterinarske organizacije in veterinarje, da so pri svojem delu še posebej pozorni na to, kako lastniki oziroma skrbniki skrbijo za živali.

Tudi živali so namreč izpostavljene visoki vročini in škodljivim učinkom visokih temperatur, zato je treba storiti vse, da se škodljiv učinek prepreči.

Posebno pozornost je treba nameniti predvsem zagotavljanju zadostnih količin zdravstveno neoporečne pitne vode, ustreznemu zračenju prostorov, zaščiti pred neposrednim soncem, zaščiti živali med prevozom in prvi pomoči pri vročinskem udaru.

V veterinarski upravi posebej opozarjajo, da je lastnik oziroma skrbnik

živali odgovoren za ustrežno skrb zanj v skladu z zakonom o zaščiti živali in se vsaka opustitev dejanj kaznuje z globo od 200 do 400 evrov.

Če je opustitev teh dejanj naklepna in ima za posledico hujšo poškodbo, je ob denarni kazni predvidena tudi zaporna kazen do enega leta.

Na področju zaščite živali so v VURS-u lani opravili več kot 12 tisoč pregledov in ugotovili številne nepravilnosti.

Kršiteljem so izrekli 691 glob, uveljavili 250 prekrškovnih postopkov, podali tri ovadbe zaradi suma mučenja živali in odvzeli 103 živali.

V letošnjem prvem polletju je veterinarska uprava prejela že 665 prijav občanov glede zaščite živali.

L. Kovač

Strokovni nasvet

Obrezovanje parkljev pri drobnici

Redno obrezovanje predolgih parkljev ali neenakomernih oblik je nujno potrebno opravilo pri rejci drobnice. Tako pri ovcah, še posebno pa pri kozah opažamo, da rejci pogosto namenijo premalo pozornosti njihovi negi in za probleme s parklji in šepanje živali pogosto tiči vzrok ravno v njihovem nerednem obrezovanju. Slabo in/ali nepravilno negovani parklji živalim povzročajo bolečine, take živali se ne gibljejo zadosti, manj se pasejo in pojedjo manj krme, posledica česar je seveda manjša proizvodnja. Če parkljev dalj časa ne negujemo, lahko nastanejo trajne poškodbe vezi v bicljih in pojavijo se problemi s sklepi, posledica česar pa je trajna izločitev prizadetih živali iz reje.

Ovisno od tega, v kakšnih razmerah ovca ali koza živi, in odvisno od vrste krme, ki jo dobiva, prihaja do razlik v hitrosti rasti roževine in s tem do razlik v potrebni frekvenci obrezovanja parkljev. Živali, ki imajo dostop do trdih površin, si parklje vsakodnevno obrabljajo po naravni poti in jih je treba manjkraj obrezovati, ter ravno obratno, če paša poteka na mehkih tleh ali se živali redi v zaprtih hlevih, še posebej takih z globokim nastiljem, je potreba po obrezovanju večja. Da bi zmanjšali potrebno frekvenco obrezovanja parkljev, se nekateri rejci poslužujejo metode, da na mehko travnato območje, kjer poteka paša, ali pa kar v okolico napajališča namestijo kamne, na katerih si živali mehansko obrabljajo parklje, medtem ko stopajo po njih. Parklji rastejo hitreje živalim, ki s krmo zaužijejo veliko energije in beljakovin, rast pa je genetsko pogojeno hitrejša tudi pri nekaterih pasmah ovac. Splošno priporočilo za obrezovanje parkljev v tropu je, da se opravlja vsaka dva meseca, vendar rutinsko obrezovanje parkljev vseh živali takrat ni potrebno. Posamezna ovca ali koza pa naj le pride na vrsto za obrezovanje vsaj dva- oziroma trikrat na leto – bolje več kot manj, kajti dlje časa pustimo parkelj rasti, težje ga je obrezati, pa tudi možnost obolenja parkljev se povečuje. Ob korekciji parkljev moramo biti kar se da previdni in priporočljivo, da uporabljamo med uporabo in po

sebej po njej, skrbno in natančno očistimo ter razkužimo, da preprečimo prenos morebitnih povzročiteljev bolezni in umazanije.

Po obrezovanju uporabite preventivno kopel

Vse živali, posebej pa tiste, pri katerih smo opravili korekcijo, naženemo skozi preventivno kopel za parklje, ki smo jo pripravili z ustreznim preparatom za nego parkljev. Za pripravo kopeli obstajajo na trgu različni pripravki, vendar se v ozavešeni družbi vedno bolj teži k uporabi takšnih, ki so biorazgradljivi ter ne zastrupljajo okolja in živali (preparat DermoVet). Kopel je treba namestiti na takšna strateška mesta, da je živali ne bodo mogle obiti in bodo morale stopiti vanjo; kopel pa mora biti tudi dovolj dolga, da je ne morejo preskočiti, in tako globoka, da se v raztopino omočijo tudi svitki.

Pametno je dati na tla kopeli penasto gobo ali krpo, ker na tak način porabimo manj tekočine, ki se ob kopeli tudi ne razliva. Volumen kopeli je treba natančno izmeriti, da lahko pripravimo ustrežno koncentracijo. Rejci največkrat podcenjujejo velikost kopeli in porabijo premalo aktivne učinkovine glede na volumen vode, kar privede do prenizkih koncentracij raztopine in njene slabše učinkovitosti. Po uporabi kopeli naj živali približno eno uro mirujejo na trdi, suhi in čisti površini.

Če gojite manjše število živali oziroma nimate kopeli, po obrezovanju uporabite raztopino v razpršilniku, ki jo nanesete individualno posameznim živalim (razpršilo DermoVet). Pred nanosom pazite, da so parklji čisti in suhi. Počakajte minuto ali dve, da razpršilo DermoVet oblikuje zaščitni sloj, šele potem spustite nogo na tla.

Če ima žival negovane parklje, bosta njena dobrobit in zdravje večja. Stroški obiska veterinarja in uporabe zdravil se bodo tako zmanjšali, poplačano pa nam bo tudi z boljše prirejo, s čimer se izboljša gospodarnost reje.

Mateja Ratiznojnik, dr. vet. med., Lek Veterina, d. o. o.

Ocenjevanja v okviru sejma Agra

Ponovno potrjena visoka kakovost izdelkov

Do začetka sejma, ki bo med 21. in 26. avgustom, se bo zvrstilo še nekaj ocenjevanj

Po ocenjevanju svežega mesa, ki je bilo že maja v prostorih ljubljanske biotehniške fakultete, so sredi junija pod vodstvom prof. dr. Božidarja Žlendra ocenili mesne izdelke, v drugi polovici junija pa je komisija, ki ji je predsedoval prof. dr. Janez Hribar, ocenila še sadne sokove, brezalkoholne pijače in embalarane vode.

Na letošnjem ocenjevanju kakovosti mesa in mesnih izdelkov je sodelovalo 34 podjetij iz Slovenije in Hrvaške, ki so dali v ocenitev skupno 287 izdelkov. Mesnih izdelkov je bilo 235, tudi letos pa se je potrdila njihova visoka kakovost, saj je bilo nagrajenih kar 95,7 odstotka vseh ocenjenih izdelkov. Po besedah Božidarja Žlendra so med standardnimi izdelki po kakovosti izstopale mortadele, med njimi je z veliko zlato medaljo zažarela mortadela z izjemnim premerom, ki se tradicionalno reže na kocke in je

primerna za posebne priložnosti.

Med tradicionalnimi krajevnimi posebnostmi sta bila letos dva odlična gorenjska želodca s kašo pa nekaj odličnih prekajenih in sušenih šunk, prleška tunka, gorenjska zaseka, slavonska tlačanka – švargl in slavonska domača salama. Tudi skupina tradicionalnih gotovih jedi, kot so polnjene paprike, vampi v omaki, ričet, zrezki v omaki pa jušni jetrni cmoki, je ocenjena z odliko. Med perutninskimi izdelki po kakovosti izstopajo barjene klobase in paštete ter prav tako program paniranega in mariniranega piščančjega mesa. Šampione kakovosti za trikrat zapored osvojeno zlato medaljo so letos podelili 12 izdelkom. Kar sedem jih je prejela Perutnina Ptuj, po dve Perutninarstvo Pivka in Proconi (za piščančji zrezek v gobovi omaki z rižem in ričet s prekajenim svinjskim vratom) in eno mesnopredelovalna

industrija Kras.

Posebna strokovna komisija pa je že ocenila tudi sadne sokove, brezalkoholne pijače in embalarane vode. Letos je 13 izdelovalcev poslalo v ocenitev 83 izdelkov, prav nad velikim številom vzorcev pa je bila komisija po besedah Janeza Hribarja še posebej presenečena. Poleg tradicionalno dobre slovenske in hrvaške udeležbe so se ocenjevanju letos pridružili še proizvajalci iz Avstrije, Madžarske in Srbije.

Tudi na tem ocenjevanju pričajo o kakovosti izdelkov prejeta odličja, saj je kar 32 vzorcev prejelo veliko zlato medaljo, 19 jih je bilo nagrajenih z zlato in 27 s srebrno medaljo. Novost letošnjega ocenjevanja so šampioni, ki so jih podelili petim izdelkom, ki so trikrat zapored osvojili veliko zlato medaljo.

Ludvik Kovač

Na DOŠ Prosenjakovci

Poletna šola Čebelko

Na sedemdnevem taboru so se zbrali mladi čebelarji iz vse Slovenije

Mladi čebelarji iz poletne šole v Prosenjakovcih

Dvojezična osnovna šola Prosenjakovci je vzorčni izobraževalni center za čebelarstvo že od leta 1999. Pred enajstimi leti so na šoli prvič organizirali tabor za mlade radovedneže, ki se zanimajo za delo s čebelami, medom in izdelki iz medu. Ker je eno leto tabor odpadel zaradi obnove šole, je letošnje leto jubilejno,

saj na šoli poteka že deseta poletna šola, saj se je lani tabor preimenoval v poletno šolo.

Osnovnošolska mladina iz vse Slovenije si v sedmih dneh bivanja na Dvojezični osnovni šoli Prosenjakovci pridobiva in pogloblja znanja iz znamenitosti obmejnega kraja, se seznanja z uporabo medu v prehrani in

kozmetiki, prepotili so se na pohodu po Sladki poti, obiskali čebelarja, spoznali zanimivosti domače obrti, izdelovali so lectova srca in pridobili prve kuharske sposobnosti.

Petnajst udeležencev poletne šole Čebelko je dokaz za to, da mladim ni vseeno za naravo.

Lea Lehner

Skupina Panvita nadaljuje uresničevanje zastavljenih ciljev

Prepoznavni po kakovostni in zdravi hrani

Z nekaterimi organizacijskimi spremembami do večje učinkovitosti in racionalizacije v poslovanju

S prihodom novega človeka na čelo Skupine Panvita se poslovna politika in zastavljeni cilji družb v okviru te skupine ne bodo bistveno spremenili. To nam je potrdil tudi mag. Peter Polanič, ki je na predsedniškem mestu Skupine Panvita zamenjal mag. Dejana Židana. V skupini bodo še naprej nadgrajevali sistem vertikalno integrirane proizvodnje, ki omogoča sledljivost od njive do krožnika, saj je njihov cilj, da bodo med potrošniki prepoznavni po kakovostni in zdravi hrani. Tudi bistvenih reorganizacij ne načrtujejo, so pa združili družbi Panvita Proizvodnja krme in Panvita Zrnovit in njuno dejavnost zdaj nadaljuje družba Panvita Kmetijstvo. Z novo organiziranostjo zagotavljajo enovit pristop do kmetijstva, z njo pa želijo povečati tudi prodajo in si utrditi svoj prostor na trgu. Na nivoju holdinga načrtujejo tudi združitev nekaterih služb, kar bo prispevalo k racionalizaciji poslovanja.

Dokončnih podatkov o poslovanju v letošnjem prvem polletju še nimajo, rezultati petih mesecev pa se bistveno ne razlikujejo od tistih v prejšnjih letih. Za kmetijstvo je značilna sezonska proizvodnja, zato bodo podatki realnejši šele v drugi polovici leta. Jih pa še vedno pestijo težave v prašičereji, kjer so se lani lotili temeljitega prestrukturiranja, ki ga že končujejo. Število zaposlenih v tej dejavnosti so skoraj prepolovili, na načrtovan nivo so znižali tudi osnovno plemensko čredo, izpad pri pitanih prašičih pa nadomeščajo s partnerskimi rejami, s katerimi že več let uspešno sodelujejo. Zdaj imajo že 32 kooperacijskih rej, ki Panviti zagotavljajo letno okoli deset tisoč prašičev, z novo družbo Panvita Kmetijstvo pa bodo število takšnih kmetij še povečevali in z njimi poglobljali sodelovanje.

Zaokrožen proizvodni proces jim zagotavlja sledljivost od njive do mize, saj krmo za potrebe prašičereje pridelajo doma, proizvodni proces pa končajo v Panviti Mir, ki skrbi

S prihodom mag. Petra Polaniča na mesto predsednika uprave Skupine Panvita bodo v vseh družbah nadaljevali izvajanje zastavljenih razvojnih ciljev. Z nekaterimi organizacijskimi spremembami želijo le povečati učinkovitost in racionalizirati poslovanje.

tudi za prodajo perutninskega mesa družbe Panvita Agromerkur. Proizvodnji v Miru in Agromerkurju se je lani pridružila še proizvodnja v Mipovem obratu v Krombergu, ki ga je Skupina Panvita vzela v najem. Ob pršutih in mortadeli so v ta obrat preselili tudi proizvodnjo narezkov in prekajenih izdelkov, ki so jih izdelovali v Gornji Radgoni. V tem Mipovem obratu je zdaj zaposlenih 43 delavcev, v začetku oktobra se bo iztekla druga šestmesečna najemna pogodba, v Panviti pa so zainteresirani za nakup teh

prostorov.

V nasprotju z družbo Panvita Mir, kjer poslujejo z manjšo izgubo, je poslovanje v Agromerkurju pozitivno. V Miru 40 odstotkov izdelkov prodajo na tujih trgih in s tem ustvarijo deset odstotkov vseh prihodkov družbe, na ravni Skupine Panvita pa izvoz v skupnih prihodkih predstavlja sedem do osem odstotni delež, saj Skupina ob mesnih izdelkih izvažata tudi krmo. Ob že tradicionalnih trgih zahodne Evrope jim je v zadnjem času uspelo pridobiti še nekatere nove, saj so z

V Skupini Panvita posebno pozornost namenjajo skrbi za zaposlene, saj se zavedajo, da je le zadovoljen delavec lahko tudi uspešen delavec. Ob denarni nagradi, ki jo dobijo vsi zaposleni ob koncu leta, skrbijo tudi za otroke svojih zaposlenih. Tako je tudi letos 95 otrok zaposlenih v Skupini Panvita in v drugih družbah Interinga sedem dni letovalo na morju, pridružilo pa se jim je še pet drugih otrok, ki so na morju preživeli enotedenske brezplačne počitnice.

Fotografija: Ludvik Kovač

mesnimi izdelki prišli neposredno v eno od večjih trgovskih verig na Madžarskem, kjer prodajajo že okoli 15 izdelkov, v novo trgovsko verigo jim je uspelo prodreti tudi na Danskem, v zadnjem času pa se vse bolj ozirajo tudi za trgi v Ukrajini. Načrtujejo pa umik iz lastništva v Srbiji, kjer je Skupina Panvita 50-odstotni lastnik Nove brazde.

Tudi energetski del Skupine Panvita posluje dobro. V dveh bioplinarnah pridobijo letno okoli 18 milijonov kilovatnih ur električne energije, ki jo oddajajo v javno električno omrežje, tema elektrarnama pa naj bi se prihodnje leto pridružila še ena pri farmi na Jezerih v Rakičanu. Zanj pripravljajo projekte in pridobivajo gradbeno dovoljenje, gradnja naj bi stekla jeseni, nova bioplinarna pa naj bi začela poskusno obratovati prihodnjo pomlad.

V poljedelstvu, ki je ena od glavnih dejavnosti Skupine Panvita, ob standardni pridelavi razvijajo pridelavo nekaterih alternativnih poljščin in vrtnin. V svoj njivski kolobar bodo vključili pridelavo ajde, na štirih hektarjih že pridelujejo mak, nadaljevali pa bodo tudi z jagodami, ki jih zdaj pridelujejo na 15 hektarjih, vendar bodo te površine najverjetneje nekoliko zmanjšali.

Ludvik Kovač

In memoriam Francu Horvatu

Spoznanje in utrinek minulega časa, žalostna vest, da je v večnost preminil naš skupni in osebni prijatelj Franc Horvat s Tišine, me presune z otopelo mislijo, kako so vse vizije in spoznanja neskončno minljiva. Bit in kredo človeka pa takoj za tem neizbrisno zaznamovana v dno duše. Če ti je bil preminuli prijatelj, pa še toliko bolj.

Tako sem poznal in poznaval krščansko dušo in nikoli mirno kri, prijatelja gospoda Franca Horvata s Tišine.

Človeka, ki je za mnoge hodil po nikoli uresničeni poti, po ostrem robu, jeklenege moža principov in načel, vizionarja kmetstva, buditelja in voditelja ljudi, občine, krajine in dežele.

Franc Horvat pa je bil kot človek ne samo politični sopotnik mnogih, ampak tudi pravi prekmurski kmet s spoštovanjem – najprej družine, polja in zemlje, zdrave kmečke hrane in čiste narave, ljubitelj sveta ob Muri in Krajinskega parka Goričko, globoko je čutil in ljubil Slovenijo, zaupal v Evropsko unijo in bil vedno in vsepovsod neutrujen borec za kmečko dostojanstvo in pravice malega kmeta, človeka, Pomurja in slovenstva.

Njegova politična misel in ideja sta bili vedno korak pred drugimi, za mnoge zahtevni, za nekatere tudi prezahtevni. Če je bil kot sogovornik spoštovan in upoštevan, sta bili njegova resnicoljubnost in prevlada argumentov vedno iskreni in na prvem mestu kot hoja na pravi strani roba. Tako sva se poznala, sobivala in postala prijatelja.

Gospod Franc Horvat je bil vse te čase tudi vidna javna in politična osebnost Pomurja. Vse od prebijanja slovenske demokratične pomladi in ustanavljanja Slovenske kmečke zveze in SLS ter osamosvajanja in samostojnosti Republike Slovenije je deloval kot nepopustljiv borec ter iskalec motivov in izzivov, v snovanju idej politično provokativen, velikokrat pa tudi kot slaba vest političnih in medijskih elit, žal tudi z osebno tragiko neuresničenih možnosti, priložnosti in idej.

Kot prijatelja me je gospod Franc je vsako leto nekajkrat obiskal na občini ali na sedežu parka pri Gradu, bil je vedno dobrodošel gost, tudi ob obiskih visokih javnih osebnosti, predsednika RS, ministrov, poslancev in državnih svetnikov, veliko pa smo sodelovali tudi na nivoju občin Prekmurja, v KP Goričko, pri snovanju razvoja Lovišča Kompas Peskovci in iskanju podpore kmetijstvu pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, s Slovensko kmečko zvezo, Slovensko ljudsko stranko in mnogimi drugimi političnimi akterji in skupinami.

Ob vsem tem ga je vedno vodila neuničljiva volja za boljši jutri, dobro srce in plemenitost prijateljstva. Kot delavnega gospodarja in poštenega kristjana ga poznajo njegova družina, domača soska in prekmurska krajina, enako pa tudi vsi znanci in prijatelji.

Naj mu bo vsemogočni Bog milostljiv plačnik za vse, kar je naredil dobrega!

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

Janko Halb

Prejeli smo Šentjanževo olje proti klopom

Pred leti sem bral v enem od časopisov, da bavarski lovci uporabljajo za zaščito pred klopi šentjanževo olje. Z njim rahlo namažejo izpostavljene dele telesa, ko gredo v gozd. Šentjanževo olje pripravimo tako, da s cvetovi napolnimo kozarec za vlaganje in čez nalijemo olivno olje. Za dva do tri tedne ga damo na sonce, da dobi lepo rdečo barvo.

Šentjanževka cveti ravno zdaj, zato si naredite olje za zaščito pred klopi.

Peter P.

Občani sprašujejo, ali se bo Ledava v Lendavski ulici zarasla?

Stanovanci ob novem soboškem podvozu že nekaj časa opozarjajo na neurejene brežine Ledave, v kateri se je zaradi preusmeritve pretok vode sicer zmanjšal, vendar je vzdrževanje obrežja še vedno v pristojnosti vodne skupnosti Mura. Stanovanci pravijo, da so odgovorne že nekajkrat opozorili, da slabo vzdrževanje kazi okolico, nepokošene brežine pa so leglo mrčesa, vendar pravega odziva ni bilo. Ostalo jim je le upanje, da bodo strugo Ledave uredili vsaj pred uradno otvoritvijo novega podvoza v Lendavski ulici.

Fotografija: Ludvik Kovač

Vseslovenski mladinski ornitološki tabor na Goričkem

Kar nekaj ptičjih vrst že izginilo

Pohvalno je, da se že mladi zavzemajo za ohranitev nekaterih živalskih vrst

Eden izmed številnih mladinskih ornitoloških taborov, ki jih vsako leto organizira Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS), je pred dnevi potekal tudi pri Gradu na Goričkem. Udeležilo se ga je šestnajst udeležencev, učencev in dijakov iz različnih krajev Slovenije. V petih dneh, kolikor je trajal tabor, so v štirih raziskovalnih skupinah z mentorji prečesali območje Krajinskega parka Goričko, kjer so se učili prepoznavanja ptic, načine raziskovanja, se seznanili z naravovarstveno tematiko ipd. Še posebej so se posvetili hribskim škrjancem, rjavim srakoperjem, popisovanju gnezd belih štokelj, raziskovali so gnezdišča kmečke lastovke, ponoči pa tudi popisovali podhujke in velike skovike. Kakšno je stanje omenjenih ptic in kaj so se naučili, so predstavili na sklepnih prireditvah. Iz ust udeležencev in njihovih mentorjev je bilo slišati kar nekaj zanimivih ugotovitev, ki niso le plod tega tabora, ampak tudi drugih podobnih

raziskav in popisov na tem območju. Tako smo na primer lahko izvedeli, da se v zadnjih letih opaža upad hribskega škrjanca, popolnoma naj bi izginila zlatovranka, ki je tukaj gneznila še pred desetimi leti, prav tako se zmanjšuje število primerkov velikega skovika. Po drugi strani pa se opaža porast vran, krokarjev, čapelj, črne štoklje idr. Skratka izginjajo tiste vrste, ki so specializirane za določeno vrsto hrane, naraščajo pa tiste vrste, ki se hrani lažje prilagodijo.

Ob koncu tabora sta direktor Andrej Medved in predsednik DOPPS-a Rudolf Tekavič udeležencem in mentorjem podelila nagrade in priznanja. Slednji je tudi povedal, da je pohvalno, da starši vzgajajo mlade, ki jih zanimajo živalske vrste in skrb za ohranitev le-teh in dodal: »Če bi bilo več takšnih staršev in otrok, morda danes šolski minister ne bi imel takšnih problemov z vodenjem mladih v šoli in nasploh.«

C. K.

Krajevna skupnost Križevci na Goričkem

Denar zbran, vodovoda še ni

Nekoč eno izmed večjih goriških središč se po zaslugi mladih družin zopet oživlja

Središče vasi in krajevne skupnosti Križevci

Fotografija Ciril Koscehnar

Krajevna skupnost Križevci je ena izmed treh krajevnih skupnosti v Občini Gornji Petrovci in vključuje štiri vasi: Križevce, Kukeč, Košarovce in Panovce. Kot nam je pojasnila predsednica krajevne skupnosti Erika Časar, se prebivalci v teh krajih večinoma še vedno ukvarjajo s kmetijstvom, predvsem omeni sadjarstvo in vinogradništvo, pri tem upošteva tudi »vikendaše«, ki jih je veliko predvsem na Kukeču. Drugo prebivalstvo pa je večinoma zaposleno v Murski Soboti in okolici. Tudi njih je, tako kot večino goriških krajev, prizadel stečaj nekaterih pomurskih podjetij, tako da je kar nekaj ljudi ostalo brezposelnih. Časarjeva se ob tem rada spomni časov izpred več desetletij, ko so bili ti kraji, predvsem pa Križevci, središče tega dela Goričkega; imeli so šolo, zdravniško ambulanto, krajevni urad in kar nekaj obrtnikov. Slednjih je danes vse manj, kljub temu pa še delujejo mizarška delavnica, oljarna, dve gostilni, majhna trgovina idr.

Družbeno življenje v teh krajih vodijo predvsem gasilska društva skupaj

s krajan, saj drugih društev, razen lovskega, niti nimajo. Imajo pa zelo lepo urejen športni center, kjer igra svoje tekme NK Križevci, tam se dogajajo tudi druge prireditve, kot je vsakoleten shod motoristov. In če smo že pri stvarih, ki se tičejo tudi turizma, Časarjeva spomni na krajevno znamenitost sedemsto let star kostanj, pred kratkim zgrajen center za vidre, križevsko jezero in predvsem naravno okolje Male Krke. Vse te znamenitosti so zbrane tudi na turistični zloženki kraja, ki so jo krajanji izdali pred kratkim.

Ko pa beseda nanese na infrastrukturo v teh krajih, Časarjeva omenja predvsem eno, to je vodovod. Trenutno rešujejo probleme s čisto pitno vodo z lastnimi zajetji, ta pa so draga za izgradnjo in vzdrževanje, saj so studenci na tem hribovitom območju globoki tudi več kot trideset metrov. Že ob manjši suši pa tudi v teh zajetjih zmanjka vode in takrat morajo na pomoč priskočiti gasilci s cisternami. Lastna zajetja pomenijo tudi vpra-

šljivo kakovost vode, saj gre še vedno za kmetijsko precej dejavno območje. Kot pravi, so krajanji že pred sedmimi leti zbrali sredstva za vodovod. Vsi drugi kraji v občini so vodovod že dobili, prav njihova krajevna skupnost pa je izostala. Razume, da je izgradnja infrastrukture v teh hribovitih in »razmetanih« krajih velik zalogaj in da Občina Gornji Petrovci ni ravno v zavirljivi situaciji, kljub temu pa osnovne potrebe po čisti pitni vodi krajanom ne bi smeli odreči.

Kljub vsemu, dodaja Časarjeva, je pozitivno to, da mladi ne odhajajo več tako množično iz teh krajev kot pred desetletji. Vse več je opaziti mladih družin, ki si tukaj gradijo nove ali obnavljajo stare hiše. Razloge vidi v vse boljši infrastrukturi, ki povezuje te nekoč odročne kraje s pomurskimi in državnimi centri, predvsem pa to, da je življenje na podeželju kljub vsemu cenejše. »Morda pa bodo Križevci nekoč zopet postali večje goriško središče,« optimistično konča Časarjeva.

C. K.

Mladi ornitologi predstavljajo ugotovitve s tabora.

Fotografija Ciril Koscehnar

Nemec Josef Sieber obnavlja križ v Dolnjem Lakošu

Družina Elizabete in Jožefa Baligača iz Dolnjega Lakoša v župniji Lendava je pred leti v tem kraju kupila parcelo, na kateri so postavili objekt. Pri čiščenju so po naključju našli več kot sto let star križ. Baligačeva sta ga dala obnoviti in postaviti ob magistralni cesti Lendava–Murska Sobota. Da bi križ postal še lepši, se je družina Baligač, tokrat že tretjič, odločila za njegovo celovito obnovo. Obnove Baligačevega križa se je lotil Nemec Josef Sieber iz Nemčije, ki je poročen s Slovenko, prav tako iz Dolnjega Lakoša, s katero sta bila te dni na dopustu v Sloveniji. J. Ž.

Fotografija Job Zorn

Ivka in njeni gobelini

Že desetletja s svojimi gobelini, rutami in robčki vsak prvi ponedeljek v mesecu v Mursko Soboto prihaja sedemdesetletna Zagrebčanka slovenskega rodu Ivka Knez. V Slovenijo se duhovita gospa rada vrača, saj je bil njen oče Slovenec. Povedala je tudi, da so Slovenci bolj pošteni od Hrvatov. Številni Prekmurci pa jo prav tako poznajo po tem, da so v njeni štiristo let stari hiši, ki stoji na otoku Lopudu blizu Dubrovnika, preživeli počitnice. Prodaja je po njenih besedah zadnja leta slaba, tako pri nas kot tudi pri naših sosedi. Zadnji ponedeljek, ko je vstala že ob treh zjutraj, da je prispela pravočasno v središče Murske Sobotice, je prodala za dvesto evrov izdelkov. Od tega je morala plačati prevoz, nekaj za delavca in prodajni prostor. Vseh stroškov je bilo skupaj čez sto dvajset evrov. B. Z.

Fotografija Bojan Zadrevc

Gasilsko društvo Banovci proslavilo častitljiv jubilej društva

Pomemben mejnik pri razvoju gasilstva v Banovcih

Za Gasilsko društvo Banovci je praznovanje 110. obletnice obstoja in delovanja velik mejnik. Osrednje gasilsko praznovanje je potekalo pred dnevi pri obnovljenem gasilskem domu v Banovcih. Slavnostni govornik, župan Občine Veržej Slavko Petovar, je poudaril, da so se naši predniki, še posebej v tem delu Slovenije, zelo zgodaj začeli povezovati z namenom požarne obrambe in varovanja premoženja. Banovski gasilci so še posebej aktivni pri delu z mladimi, kar je najboljši način za ohranjanje gasilstva. Poleg osnovnega delovanja je društvo tudi gonilna sila družabnega življenja v tem turističnem kraju. Čestitkam sta se pridružila še častni predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry in predsednik Gasilske zveze Ljutomer v vlogi regijskega predsedujočega gasilskega sveta za Pomurje Branko Novak.

Vrhunec gasilskega slavlja v Banovcih pa se je zgodil kar sredi praznovanja, ko so pobrateni gasilci iz Gasilskega društva Oplotnica domačim gasilcem na slovesen način v dar podarili rabljeno gasilsko vozilo. To bo služilo za prevoz moštva na vaje, tekmovanje in tudi gasilske intervencije.

Jože Žerdin

Obnova vodnjakov tudi na Cankovi in Tišini

Ministrstvo za okolje in Helios – Sklad za ohranjanje čistih slovenskih voda že od 1998. leta organizirata akcijo obnavljanja starih krajevnih vodnjakov. Do sedaj jih je bilo obnovljenih že čez 60 in veliko jih je tudi v Pomurju.

V prihodnjem letu se jim bosta pridružila še dva, kajti med petimi vodnjaki, ki jih bodo pomagali obnoviti s pomočjo 17 tisoč evrov, sta tudi dva iz Pomurja: župnijski vodnjak pri cerkvi na Tišini in vodnjak v parku na Cankovi.

B. B. P.

Grajski tabor za otroke

Turistično društvo Negova-Spodnji Ivanjci je te dni organiziralo t. i. Grajski tabor za otroke, ki se ga je udeležilo trinajst otrok iz Negove in okolice. Otroci so se pod vodstvom Martine Ajster, animatorke in poznavalke srednjeveškega časa in kulture, učili o bojevanjih, orožju, prehrani, oblačilih, heraldiki in nasploh o življenju v srednjem veku. Organizirali so tudi delavnice, kjer so udeleženci iz kartona in drugih lažjih materialov izdelovali meče, ščite, krone ipd. Poseben poudarek pa je bil na srednjeveških pesmih in plesu. Popoldan so se štiridnevnega tabora udeleževali tudi odrasli, saj tudi med njimi želijo spodbuditi zanimanje in razširiti znanje o srednjem veku. V teh krajih je namreč kar nekaj objektov iz tistega časa, med drugim negovski grad in sramotilni kamen. Prav tako deluje v okviru društva kostumografska skupina srednjeveške negovske gosposčine in podložnikov. C. K.

Prostovoljno gasilsko društvo Strukovci

Dober gospodar za celo vas

Strukovski gasilci se ponašajo s 120-letno zgodovino

Prebivalci Strukovec so v 19. stoletju spoznali, da se brez organiziranega ljudstva, orodja in ustrezne opreme ni možno boriti z velikim naravnim človeškim sovražnikom – ognjenim petelinom. Prepričani so bili, da se tudi požari, ki ogrožajo njihovo prido in težko delo, ne dajo gasiti brez skupnega in strokovnega nastopa. Temelje strukovskega gasilstva sta na sestanku 8. maja 1890 postavila takratna krajevni župan Janoš Obal in občinski notar Janoš Franko.

Skozi vseh 120 let delovanja Prostovoljnega gasilskega društva (PGD)

Strukovci se je dokazovalo, da gasilstvo ni le zadeva gasilcev, temveč je potreba kraja. »Na tej poti je bilo marsikaj dobrega in včasih tudi kaj slabega, kajti društvo se je moralo med drugim večkrat ubadati tudi s finančnimi težavami pri raznih nabavah in gradnji gasilskega doma. Gasilci smo bili in smo še danes pobudniki raznih prireditev in drugih dobrodelnih akcij. Kot dober gospodar skrbimo za naše celotno premoženje,« je dejal Rudolf Vrečič, predsednik PGD Strukovci. »Gasilska društva so v naših vaseh prva in najstarejša društva. Njihovo prostovoljno delo je namenjeno vsem vaščanom. Za vsem seveda stojijo posamezniki, ki v ospredje svoje delovanja še vedno postavljajo podo- budo entuziazma, prostovoljstva, kar jasno kažejo v svojem početju pomagati povsod tam, kjer je potrebno,« je poudaril slavnostni govornik Dušan Utroša, regijski gasilski poveljnik za Pomurje. Prireditve ob častitljivem jubileju so popestrili številni gasilci v mimohodu in kulturni program nado- budnih naraščajnikov, podeljenih pa je bilo več priznaj in plaket.

Andrej Bedek

Slavko Jauk iz tukajšnje izpostave za zaščito in reševanje je izročil zlati znak Civilne zaščite za Prostovoljno gasilsko društvo Strukovci predsedniku društva Rudolfu Vrečiču.

Fotografija Andrej Bedek

Dom starejših občanov Ljutomer

Krasna nedelja za poletni piknik

V Domu starejših občanov Ljutomer dajemo velik pomen različnim oblikam medgeneracijskih druženj. Med takšne sodi vsakoletni domski piknik. Piknik sčasoma postaja simbolna oblika srečanj ljudi različnih starostnih skupin.

Pobudo za zdaj že tradicionalno srečanje je pred leti dal domačin iz Ljutomer, Gregor Vidmar. Glasbenik, ki ga je ustvarjalna pot ponesla iz Prlekije, je kljub temu vedno rad obiskal svojo sorodnico v našem domu. Takrat se mu je porodila misel, da bi s svojimi glasbenimi prijatelji popestril dogajanje na kakšnem domskem dogodku. Ideja

je kmalu zaživela in letos dočakala že svojo deveto izvedbo. Gregor nas je letos presenetil z obiskom ansambla Štajerski baroni. Bila je krasna nedelja in ljutomerski park je ponujal senco krošelj stoletnih dreves. Tako smo se tudi letos poleg stanovalcev doma zbrali njihovi svojci, prijatelji, prostovoljci in zaposleni. Poleg glasbene skupine sta se v programu piknika predstavila tudi oba domska zbora stanovalcev in zbor zaposlenih. S pomočjo poslovnih partnerjev smo pripravili srečelov, izkupiček pa smo namenili delovanju skupin za samopomoč starejšim ljudem. Prireditve

so obiskali tudi člani Društva Johanna Janeza Pucha iz Ljutomer, ki so nam predstavili svoja starodavna vozila. Na veliko veselje prisotnih se je bilo z njimi mogoče tudi popeljati. Vmes smo bili postreženi s kvasenicami in malico, pripravljeno na žaru, poskrbljeno pa je bilo tudi za suha grla. Nekateri so se tudi opogumili in zaplesali na znane melodije. Glasba je neizmeren vrtinec pozitivnih občutkov in prav takšno je bilo tudi vzdušje na pikniku. Ob takšnih dogodkih se spomnimo, kako zelo potrebujemo drug drugega.

S. S.

zgodilo se je

Motovilci

Minulo Soboto je v Motovilcih potekalo že 12. nočno gasilsko tekmovanje. Letos se ga je udeležilo kar petinštirideset ekip iz celotne Slovenije. Organizatorji so posebej veselili, da se vabilu vedno znova odzove veliko ženskih tekmovalnih enot, tokrat jih je bilo trinajst.

Zmagovalci med člani so bili PGD Šratovci, ki so že tretjič zapovrstjo zmagali in tako prejeli v trajno last prehodni pokal vasi Motovilci. Pri članicah pa so zmago slavile gasilke iz PGD Sv. Jurij v Prekmurju. Pred nočnim tekmovanjem je na isti lokaciji potekalo tudi gasilsko tekmovanje Občine Grad, ki se ga je v različnih kategorijah udeležilo šestnajst ekip.

Posebej sta izstopali zmaga članic iz domačega gasilskega društva PGD Motovilci in zmaga članov iz PGD Dolnji Slaveči. C. K.

Dobrovnik

Romsko društvo Veverica na veji iz Dobrovnika je pripravilo v okviru projekta Teden turizma v Občini Dobrovnik ob Bukovniškem jezeru romski folklorni festival.

Na festivalu so se tokrat predstavili: člani domačega romskega društva iz Dobrovnika, plesna skupina romskega društva Redina iz Dolge vasi in glasbeni trio Gitano iz Trnja. Največ zaslug za organizacijo festivala ima predsednica Romskega društva Veverica na veji Dobrovnik Verona Ratko, ki je zbranim na festivalu namenila nekaj besed o pomenu romskega plesa in glasbe. J. Ž.

Gornja Radgona, Radenci

Različna radgonska območna združenja so minulo soboto, na

Fotografija Dani Mauko

dan, ko je leta 1991 odpeljal še zadnji tank okupatorske vojske JLA iz Gornje Radgone, organizirali že deveti spominski pohod ob meji. Po krajši slovesnosti pri spominskem obeležju »Nikoli več«, kjer so položili venec, se je okrog 150 pohodnikov podalo na pot ob reki Muri proti Radencem.

Tudi pri radenskem spominskem obeležju so položili venec ob prisotnosti praporščakov vseh veteranskih združenj. D. M.

Pertoča

Športno-kulturno-turistično društvo Mladost Pertoča je imelo minulo nedeljo svoj redni občni zbor, kjer so bili poleg poročil nekaterih funkcionarjev društva zbrani na zboru seznanjeni tudi z ustanovitvijo novega društva v vasi, in sicer Kulturno-turističnega društva Sončnica Pertoča.

Novonastalo društvo, ki je v postopku registracije, je tri leta delovalo kot sekcija pod že omenjenim športnim društvom. Konec julija bodo organizirali svojo prvo prireditev in nato še nekaj teh do konca leta. Občni zbor so udeleženci sklenili s piknikom in družabnim srečanjem. C. K.

Fotografija arhiv TD Negova-Sp.

Nismo muha enodnevnica

To soboto bo v Szombathelyju na Madžarskem kulturna slovesnost. Tamkajšnji moški pevski zbor »Haladas«, ki ga štejejo med najboljše zборе v državi, bo slavil 75-letnico obstoja. Dopoldne bo svečana seja, zvečer pa slavnostni koncert, na katerem bo pelo pet zborov. Iz inozemstva so povabili na slovesnost pevske zборе iz Katowic na Poljskem in pevski zbor Štefan Kovač iz M. Sobote. Izmed domačih zborov pa bodo nastopili še pevci iz Monoštra, madrigalisti iz Szombathelyja in seveda zbor slavljencev »Haladas« deluje v tovarni za popravilo železniških vozil. Lansko leto je nastopil tudi v M. Soboti. Vodi ga odlični dirigent Istvan Nemeth. Prav pod njegovim vodstvom dosega zbor zavidljive uspehe in pogosto gostuje doma in v inozemstvu. **Vestnik, 8. julija 1971**

Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Slavko 1958 o lovcu, ki je ustrelil psa v gozdu pri Mlajtincih: »Take naj primerno kaznujejo, morali bi pa odvzeti pse vsem, ki jih ne dajo cepiti in ne skrbijo za nje.«

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Fotografija Nataša Juhrov

Pred dnevi se je v naročniški službi oglasil Karel Krenos z Gornjih Slaveč. Pred kratkim je v telefonskem žrebanju Murskega vala prejel nagrado, Vestnikovo majico. Ker mu je bila premajhna, se je po večjo odpravil na sedež našega podjetja. Kot pravi, si je našo majico, ki bi mu lepo pristajala, zelo želel, zato mu je ni bilo nerodno pomeriti kar v naši naročniški službi.

Nataša Praprotnik in Klavdija Sakovič, ki skupno štejeta 91 let, sta se podali v neenakopraven boj v odbojki na mivki s svojima hčerkama Ano in Saro, ki imata skupno le 46 let. Že to, da sta zmogli pogum, veliko velja, o rezultatu, ki je bil pričakovan, pa raje ne bi govorili.

Fotografija Jure Zauneker

Pištek, stari znanec prekmurske glasbene scene, ki mu je letos v oddaji Slovenija ima talent, za las ušla uvrstitev v finale, se že pripravlja za nastop v tej oddaji prihodnje leto. Pištek v njej ne bo nastopil kot One Man Band Pištek, pač pa je ustanovil glasbeno skupino Pantakan, ki ji je sodeč po prvem nastopu uvrstitev v finale že zagotovljena.

Fotografija T. R.

Trener Hajduka Stanko Poklepovič: »Pa rekao sam ja tebi prijatelju, da je i naša druga postava bolja od vaše prve!« Trener Mure 05 Stanko Maučec: »E pa zato bi bilo lijepo, ako nam posudite neke vaše nogometaše.« Stanko Poklepovič: »Ako dobro platite, bi se mogli dogovoriti!« Stanko Maučec: »Ali mi smo brez para!« Stanko Poklepovič: »E, pa u tom slučaju pada sve u vodu! Čao.«

Fotografija Jure Zauneker

Prejšnji teden so se zbrali stanovalci Jakobovega naselja in drugi vabljeni gostje na pikniku ob dokončanju ureditve okolice v Jakobovem naselju. V sklopu te investicije je bila postavljena tudi utica za druženje občanov in prav na tem platuju je potekal tudi piknik. Na prireditve so bili vabljeni tudi župan Mestne občine Murska Sobota g. Štihec s svojimi sodelavci ter izvajalci investicijskih del, ki so pripomogli k lepemu videzu tega okoliša, za dobro razpoloženje pa je poskrbel harmonikar. Prisotni so se lahko posladkali s pecivom gostiteljic in okrepčali s pravim prekmurskim bogračem. Srečanje so poimenovali glede na to, kako mestnemu predelu pravijo ljudje – Bangladešijada.

Fotografija Bodo Bohar

Svetovno prvenstvo v nogometu 2010

Mi smo Murski val, za nas je zakon Aral. Vsi uporabljamo Castrol, na tekmah vedno damo gol. Nogomet nas navdušuje, z GMT-jem se zmaguje.

Vse kupce, ki bodo med svetovnim prvenstvom v nogometu v trgovinah GMT opravili nakup nad 20 EUR, čaka darilo.

Pokrovitelja spremljanja svetovnega prvenstva v nogometu na Murskem valu in v Vestniku sta GMT in Castrol.

Fotografija Marija Pušenjak

Čeprav so šolske počitnice že v polnem teku, v ljutomerskem vrtcu še ne mirujejo. V četrtek, 1. julija, so pripravili zanimivo druženje generacij v obnovljenem Parku generala Maistra v Ljutomeru. Družili so se otroci in zaposleni vrtca, varovanci doma, največ tisti na vozičkih, zaposleni v Domu starejših in prostovoljke Karitas, ki so pomagale pri prevozu varovancev. Otroci vrtca so s pesmijo in plesom obogatili dopoldne varovancem Doma starejših Ljutomer. To so bili trenutki medgeneracijskega sožitja, veselja, obujanja spominov in seveda obljube, da bomo tudi v prihodnjem letu pripravili bogat program medsebojnega druženja in povezovanja doma in vrtca. Otroci so po druženju uživali v novem igralnem kotičku v parku. Seveda so se tudi fotografirali pred pomembnim možem naše preteklosti. Naloga vrtca je tudi vzgoja narodne zavesti in spoštovanja domovine. Veseli smo, da smo v našem mestu dobili pomemben kotiček, kamor se bomo radi vračali.

Na soboški upravni enoti teče postopek proti lovcu iz Noršinec

Štiri tisoč evrov za ubitega štirinožca

Aleksandru Lepoši grozi odvzem orožja, ker je ustrelil psa, čeprav zakonodaja to prepoveduje

Višji svetovalec tukajšnje upravne enote Alojz Peček se je pred tednom dni moral preseliti v večjo pisarno, ko je vodil postopek za odvzem orožja, streliva in orožnega lista proti Aleksandru Lepoši iz Noršinec. Upravni organ je postopek sprožil na predlog Društva za zaščito živali Pomurja, ker je lovec 18. januarja letos v gozdu pri Noršincih s strelom iz lovske puške šibrenice pokončil psa. Dogodek je močno odmeval v pokrajini ob Muri, zanimanje javnosti pa ni bilo nič manjše niti na obravnavi pred tednom dni.

Aleksander Lepoša je Pečku pojasnil, da je pes pritekel v gozd in tekal za fazani, ko je čakal na odstrel lisice. »Bilo je okrog 17. ure, ko se je že močno stemnilo. Zagledal sem psa, ki se je podil za fazani. Po treh krogih je zavohal stopinje lisice in se pognal v lisičji brlog,« je razložil Lepoša. Ni znal argumentirati, zakaj je pritisnil na petelina: »Ne vem, kaj mi je bilo v tistem trenutku. Ustrelil sem in pes je obležal. Česa takega še nisem storil.« Dodal je, da so v preteklosti v takih primerih streljali na pse. »Po letu 2004 je to prepovedano. Ste to vedeli?« je vprašal Peček. »S člani družine smo se o tem pogovarjali. Potem ko sem dan kasneje klical na Lovsko zvezo Slovenije, so mi dejali, da sem naredil napako,« je menil lovec. Zatrnil je, da so menda imeli lovci med sabo nekakšno nepisano pravilo, da v izrednih primerih, ko pes trpinči divjad, tega ustrelijo. »Predpise bo treba brati malo bolj,« je menil višji svetovalec z oddelka za upravne notranje zadeve. Lepoša je usmrtil psa obžaloval, lastniku štirinožca pa se je opravičil. Že štirideset let je član zelene bratovščine, bil je tudi večkrat odlikovan. »Če bi vedel, da je njegov lastnik v bližini, zagotovo ne bi streljal. Pravzaprav je pes ogrožal divjad, to je lisico, saj je

Sibirskoga haskija Maxa je v gozdu s strelom iz puške pokončil lovec.

želel priti v njeno luknjo. Če bi vedel, da je to Talianov pes, ne bi streljal. Zdaj ko v podobnem primeru opazim psa, se raje obrnem stran,« je še pristavil. Lovca je nameril s kakšnih 20 metrov, in šele ko je ustrelil, je zaslišal lastnika, da kliče psa.

Borut Talian je povedal, da je bil pes Max pasme sibirski haski na povodcu in da se je najprej igral na travniku, kjer je naravno vzletišče za modelarje. Potem je štirinožec stekel v gozd. Talian je šel za njim, ko je naenkrat zaslišal strel. Priznal je, da psa ne bi smel spustiti, vendar je po njegovih besedah ta pasma zelo miroljubna, saj »ne bi nikomur ničesar naredil.« »Max je imel izpit iz poslušnosti in nikogar ni ogrožal, ob tem je imel obratnico in deset metrov dolgo vrstico je vlekkel za sabo,« je še dejal ljubitelj štirinožcev, ki jih tudi sam vzgaja in trenira. »To sem opazil šele, ko je bil pes že mrtev,« se je branil lovec. »Konec koncev

je Lepoša vedel, da gre za mojega psa, pa tudi sploh je pred tem v bližini videl veliko ljudi pa tudi mene in Maxa. Nisem videl, kdo vse je na travniku,« je odgovoril Lepoša. Talian je zatrnil, da je bil Max zanj neprecenljive vrednosti. »To je bila čista likvidacija. Ob takih lovcih so v nevarnosti tudi ljudje. Tod mimo se giblje veliko ljudi, zraven je cesta in ne vem, kako lahko kdo strelja, ne da bi se prepričal, kaj bo zadel,« je še povedal Talian in dodal, da njegov cilj ni, da bi Lepošo denarno kaznovali, temveč le želi, da bi mu odvzeli orožje v opomin vsem drugim lovcom. »Policijski postopek proti Lepoši, ki je zaradi dogodka dobil javni opomin pred člani domače lovske družine, je ustavljen, upravni organ pa bo po vseh zbranih dokazih in dokumentaciji sprejel svojo odločitev. Lepoša je sicer Talianu zaradi psa že plačal štiri tisoč evrov odškodnine.

Andrej Bedek

Primere je treba prijavljati

Breda Habjanič, predsednica Društva za zaščito živali Pomurja: »Podobna ravnanja, da je nekdo ustrelil hišnega ljubljence, nam v društvu sploh niso tuja, saj večkrat dobimo prijave lastnikov živali, da jim je nekdo ustrelil muco ali psa, ki sta se le malo oddaljila od hiše, domov pa sta se le s težavo vrnila, saj sta bila hudo ranjena s strelnim orožjem, kar je v vseh primerih do zdaj potrdil tudi veterinar, ki je moral žival največkrat uspavati. Navedena dejanja so se zgodila na Hotizi, v Lutvercih pri Apačah in na še več drugih mestih v Pomurju. Ravno zaradi pogostosti navedenih dejanj, ko nekdo ustrelil žival, ki se potem muči in v hudih mukah nekje umira, bi bilo nujno potrebno, da bi veterinarji, ki so velikokrat pričča poškodovanjem živali s strelnim orožjem, to morali prijavljati pristojnim organom, saj je tega veliko več, kot si lahko mislimo. Ker se podobna dejanja, da nekdo ustrelil domačo žival, dogajajo zelo pogosto tako v Pomurju kot drugje po Sloveniji, lastniki živali pa teh dejanj ne prijavijo pristojnim organom pregona, v društvu pozivamo vse lastnike živali in tudi vse očitivce, da so pozorni in da v teh primerih, če je le mogoče, preprečijo, da bi prišlo do prepovedanega ravnanja, če pa se je to že zgodilo, da zberejo čim več dokazov, da fotografirajo ter čim prej pokličejo policijo na številko 113 in veterinarja, ki bo sta uvedla postopek oziroma žival veterinarsko oskrbela.«

okc poročča

Če se zgodi nesreča

Takoj obvestite najbližjo policijsko postajo oziroma pokličite številko 113, če je kdo v nesreči umrl ali bil telesno poškodovan. Počakati morate na kraju nesreče. Izjemoma smete kraj nesreče zapustiti zaradi pomoči poškodovanim v nezgodi in zaradi obveščanja policije. Ko to opravite, se morate takoj vrniti na kraj nesreče. Če ste udeleženi v prometni nesreči, v kateri je nastala samo materialna škoda, pa drugi udeležene ni navzoč – na parkirišču –, morate o tem takoj obvestiti najbližjo policijsko postajo in jim sporočiti svoje osebne podatke in podatke o poškodovanem vozilu. Če imate pri sebi fotografski aparat ali kamero, kraj nezgode posnemite iz več položajev, da bi kasneje lažje ocenili nezgodo. Če ste udeleženi v prometni nesreči, v kateri je nastala samo manjša materialna škoda, morate vozilo takoj odstraniti s ceste in izmenjati osebne podatke ter izpolniti in podpisati evropsko poročilo o prometni nesreči. To vam policisti svetujejo ob vsaki prometni nesreči.

Za varno kopanje

Četudi je vodna osvežitev v vročih poletnih dneh več kot prijetna, ne smemo pozabiti na osnovne varnostne ukrepe. Upoštevajte jih, lahko vam rešijo življenje. Ne skačite v vodo, ko ste vroči in potni: telo se mora postopno privaditi na temperaturo vode. Ne puščajte otrok brez varstva pri obali in bazenih: otroci ne poznajo nevarnosti. Ne uporabljajte vodnih blazin in drugih pripomočkov za plavanje v globoki vodi, ker ne omogočajo nobene varnosti. Nikoli ne plavajte s polnim, pa tudi ne s popolnoma praznim želodcem, po obilnem obroku počakajte najmanj dve uri, prav tako se izogibajte alkoholnim pijačam. Ne skačite v motno vodo, v plitvine ali na neznanih mestih: neznane situacije so zelo nevarne. Upoštevajte vremenske razmere. Ne plavajte sami na daljših razdaljah: tudi zelo dobro utrjeno in izurjeno telo lahko premaga trenutna slabost. Vzvalovljeno morje in morski tokovi praviloma odnašajo kopalce od obale.

Na kopališčih se ravnajte po določbah kopališkega reda in znakov.

Pozor, žeparji

Žeparstvo je razširjeno povsod po svetu, še zlasti v večjih mestih. Pogosto gre za organizirane skupine, izurjene za različne zvižaje, s katerimi premo-tijo žrtev. Njihov plen so predvsem gotovina, čeki, plačilne kartice in druge listine, redkeje pa nakit, ure ali druge vrednosti, ki jih ima žrtev pri sebi. Posebej značilni so primeri, tudi v Murski Soboti, ko s kolesi ali mopedi dohitijo

Biti policist ni le poklic

»Biti policist ni le poklic, ampak je poslanstvo. Poslanstvo služiti in poslanstvo varovati. Pomurci vedo, da se lahko zanesejo na svojo policijo in dokler je policija tu, ni razloga za strah za varnost,« je med drugim na slovesnosti ob dnevu slovenske policije, 20. obletnici delovanja Območnega policijskega sindikata (OPS) in 20. obletnici Manevske strukture narodne zaščite (MNSZ) v Pomurju dejal Drago Ribaš, direktor Policijske uprave Murska Sobota (PU MS). Andrej Kocbek, predsednik OPS Murska Sobota, je dodal, da z doseženim ne smemo biti zadovoljni, saj »ima država mačehovski odnos do zaposlenih v Policiji, kar se kaže v neustrezni in zastareli opremi pa vse do težkih delovnih razmer in premajhnega spoštovanja poklica policista.« Na prireditvi v Puconcih so podelili priznanja policije. Bronasti znak policije za sodelovanje je tako prejel tudi Radio Murski val. Najvišja priznanja – zlati ščit policije – pa so dobili Slavko Škerlak in Boris Rakuša iz Sektorja uniformirane policije PU MS ter Darko Žabkar iz Sektorja kriminalistične policije PU MS. Dogodek je popestril Orkester slovenske policije s solistoma Alenko Godec in Matjažem Mrakom. Fotografije in seznam prejemnikov priznanj na spletni strani Pomurje.si. A. B.

Vlomilci ne počivajo niti poleti

Denar raje v banko kot pod vzglavnik

Večje vsote denarja ni modro skrivati doma – Med dopusti je vaše domovanje idealna vlomilčeva tarča

Čas dopustov je tudi čas, ki ga nepridipravi pogosteje izkoriščajo za vlome v stanovanja, hiše, trgovine in lokale. Kot pravi Jožef Prša, tiskovni predstavnik pomurskih policistov, za preprečevanje tovrstnih kaznivih dejanj lahko največ naredimo sami s preprostimi preventivnimi ukrepi in pravočasnim obveščanjem policije. »Storilci kaznivih dejanj prihajajo do podatkov o odsotnosti z doma na različne in prefinjene načine. Določene objekte opazujejo, običajno tudi preverjajo prisotnost domačih po stacionarnih telefonih ali s preverjanjem ob pomoči zvoncev, poslužujejo pa se tudi zvižaj z različnimi poskusi prodaje predmetov,« našteje načine, kako pridanici preverjajo, ali ste morda že odpotovali in je vaše domovanje prazno, Prša. Tudi zato je treba biti pozoren na za držanje neznancev in neznanih avtomobilov v neposredni bližini domov. Ni odveč, če si poskušate zapisati registrske številke teh avtomobilov. »Večje

vsote gotovine, pa tudi večjih količin zlata oziroma nakita ni modro skrivati na različnih tako imenovanih skritih mestih doma. Najzanesljivejši naslov za hrambo in varčevanje gotovine ter vrednih predmetov so finančne ustanove,« poudarja policijski piarovec. Med daljšo odsotnostjo od doma poskrbite, da bodo sorodniki ali sosedje praznili vaše poštno nabiralnike, prav tako ne spuščajte rolet na oknih, nikakor pa na puščajte sporočil, da ste na dopustu z datumom vaše vrnitve domov. »Alarmne naprave so pomemben element varnosti ne samo pred vlomilci, temveč tudi pred nasilneži in roparji, zato jih policija zelo priporoča. Nikoli pa ne poskušajte sami prijeti vlomilca ali roparja, ampak pokličite policijo,« tudi opozarja Prša. »Ne ponujajte priložnosti nepridipravom. Za varnost svoje lastnine lahko največ storite sami,« še svari policijski tiskovni predstavnik.

Andrej Bedek

žrtev, ji sunkovito iztrgajo torbico in se izgubijo. Policisti zato svetujejo, da s sabo ne nosite večjih količin gotovine; ne plačujte z gotovino in pazite na čeke in plačilne kartice; pazite na osebno prtljago, nosite jo čim bolj ob telesu; ročna torbica naj bo vedno zaprta in nikoli je ne puščajte brez nadzora (na primer v lokalu, vlaku ali čakalnici); denarnico in dokumente nosite čim bolj ob telesu, in ne v torbicah, še posebej ne v zunanjih žepih; izogibajte se množici; storilci uporabljajo efekt presenečenja in hitrosti, izkoristijo nepazljivost žrtve, zato pazite na mimo-vozeče motorje in kolesa.

Mislišče: Mit

DAN, KO JE DIEGO MARADONA PRENEHAL BITI BOŽANSTVO

Tomo Koleč

Dan, ko je Diego Maradona prenehal biti božanstvo, je bil dan, ko je postal argentinski selektor. Spominjam se poletnih noči leta 1986, ko sem večkrat bedel ob prenosih tekem svetovnega nogometnega prvenstva iz Mehike. Večina mojih takratnih sošolcev je že spala, tako so mi pravili kasneje, sam pa sem vztrajal do konca. In tako neposredno videl poteze, ki bodo za vedno zapisane v zgodovino nogometa. Kako je »mali zeleni« preigral celo angleško ekipo in še vratarja, gol proti Belgiji, njegovo »božjo« roko, za katero se mi je takrat resnično zdelo, da je bila njegova glava. Takrat sem enostavno vedel, da je to vrhunec v nogometu, da sem bil priča nečemu izjemnemu.

Diego je kasneje še večkrat poskrbel za to, da so navijači njegove ekipe padali v trans. Ko je bil pri Barceloni, njegovih slalomov drugi španski klubi niso več mogli ustaviti drugače kot z namernim zlomom noge. Ko je Napoliju prinesel naslov italijanskega prvaka, so domačini postavili njegov lik v najsvetejša mesta, tudi v notranjost cerkva. Za Napolitance je Diego še danes santa Maradona.

Nato so prišle droge, cigare, kilogrami, težki udarci slave, streljanje na novinarje, kopanje pri Fidelu Castru, sporadično vodenje kakšnega kluba. Ampak vse to mi je bilo razumljivo. Božanstva si večkrat drzno izzivati druga božanstva, jim ukrasti kakšno ljubico ali jih povleči za nos. Pri tem se opečejo, ampak še vedno ostanejo božanstva.

Potem je Diego prevzel mesto selektorja Argentine. Takoj sem vedel, da to ne bo dobro. Kmalu po tem je Argentina v kvalifikacijah izgubila proti Boliviji z 1 : 5. Diego je vpisal najhujši kvalifikacijski poraz v zgodovino Argentine. Božanstvo je padlo na Zemljo.

Nič dobrega se ni obetal, ko je komaj rešil kvalifikacije, pri tem pa klet novinarje. Na svetovnem prvenstvu je za vse druge odigral vlogo klovna, sam pa samo povečeval svoje moštvo. Nato je prišla Nemčija, ki mu je pokazala, da njegovo moštvo vendarle ni tako veliko. Diego je stal ob robu nemočen, nebogljen, brez znanja, brez pregleda, pozabil, da mu na klopi sedi še en Diego, najbolj nevarni napadalec Lige prvakov, medtem ko sta ga ljubljenca Leo in Carlos pustila na cedilu. To je bila točka nič. Božanstvo se je razblinilo tudi na Zemlji.

Diego bo še vedno ostal »mali zeleni«, za katerega je že ob njegovem enajstem letu njegov brat dejal novinarjem: »On? Diego je marsovec. On je z nekega drugega planeta.« Toda bog ne bo več. In njegova »božja roka« bo samo še umazan trik zvitega Argentinca iz revne četrti. Dan, ko je Diego prenehal biti božanstvo, je dan, ko je postal argentinski selektor.

V projektu sodelovali tudi v Ljutomeru, M. Soboti in na Spodnjem Kamenščaku

Bo kaj neviht? Vprašajte »nevihtno steklenico«!

Branko Kovačič in Rudi Stegmüller iz Mladinskega centra Prlekije z nevihtno steklenico

Fotografija Tomo Koleč

Pred kratkim je v več slovenskih krajih, med njimi tudi v Murski Soboti, Ljutomeru in na Spodnjem Kamenščaku, potekal slovenski dan mladih raziskovalcev z naslovom Raziskovanje je poučna zabava v okviru skupnega raziskovalnega dela partnerjev mreže SM-RIS. Osrednji program s performansom Interpretacija znanosti skozi umetnost in okroglo mizo je potekal v dvorcu Betnava v Mariboru, v skupnem projektu pa so sodelovali tudi Gimnazija Franca Miklošiča iz Ljutomera ter mladinska centra iz Murske Sobote in Spodnjega Kamenščaka. Mladi so se vključili v projekt z razstavo najboljših raziskovalnih nalog, predstavivijo in preizkusi didaktičnih pripomočkov za vključevanje mladih v raziskovalno delo, odprtih dialogom o razvoju raziskovalnih vrednot mladih, kreativnimi delavnicami, kulturnim programom in dnevom odprtih vrat mladinskih centrov. Mladinski center Prlekije – pokrajinski center NVO je sodeloval s projektom Nevihtne

steklenice. Eni jo imenujejo čudež znanosti, drugi alkimije, znanstveniki pa se še danes izogibajo podajanju konkretne razlage delovanja. Nevihtna steklenica je eden izmed pripomočkov, ki so jih uporabljali mornarji na svojih potovanjih in odkrivanjih sveta v prejšnjih stoletjih. Uradno jo je v prakso vpeljal admiral Fitzroy kot poveljnik ladje HMS Beagle, ki je bila del Darwinove ekspedicije med letoma 1834 in 1836. Fitzroy je tudi sicer veljal za pionirja na področju meteorologije. Nevihtna steklenica je veljala za natančno namreč pri eni pomembni napovedi – predvidevanju neviht. V Mladinskem centru Prlekije so želeli pokazati, kako nevihtna steklenica deluje, ali sploh deluje, kako poteka opazovanje in zbiranje podatkov in kakšen je namen opazovanja ter ali lahko pripomore k fizikalni razlagi. Nekaj zadržkov je vsaj doslej privedlo do sklepa, da zaenkrat delovanje nevihtne steklenice ni zadovoljivo pojasnjeno.

T. K.

Učenci in zaposleni na radgonski šoli dr. Janka Šlebingerja se selijo v matično šolo

Slovo od šolske zgradbe na Maistrovem trgu

Stavba šole odslej prostor za številna občinska društva in organizacije

Osnovna šola dr. Janka Šlebingerja se je že lansko jesen »poslovala« od svoje samostojnosti, ko je ministrstvo za šolstvo in šport Občino Gornja Radgona obvestilo, da šola v šolskem letu 2009/2010 zaradi premajhnega števila učencev ne bo več izpolnjevala pogojev za samostojno šolo. Tako je šola postala podružnica šole Osnovne šole Gornja Radgona. Kljub temu je to šolsko leto stavbo šole na Maistrovem trgu 2 še vedno obiskovalo 17 otrok in nekaj zaposlenih, ki so se od nje poslovili pred dnevi.

Omenjena šola je skozi več kot petdesetletno zgodovino vedno bila namenjena otrokom s posebnimi potrebami in je večino časa tudi delovala na omenjeni lokaciji. Vse skupaj se je začelo leta 1956, ko je Cilka Dimec Žerdin začela pouk v prvem razredu novoustanovljene šole, v katerega je bilo vključenih 16 otrok s posebnimi potrebami. S tem je tudi zaorala ledino pri delu s posebnimi otroki v Pomurju. Iz leta v leto se je število otrok povečevalo in začeli so se ustanavljati dislocirani oddelki. Šola je dobila ime po rojaku dr. Janku Šlebingerju, bibliografu in literarnem zgodovinarju, leta 1977, pred tem se je imenovala Posebna osnovna šola Gornja Radgona.

Zgradba na Maistrovem trgu je stara 205 let. Skozi zgodovino je bila namenjena predvsem vzgojno-izobraževalni dejavnosti. Čeprav je bila večkrat obnovljena, posebej jo je bilo treba obnoviti po letu 1991, saj je bila med drugimi v vojni za Slovenijo poškodovana tudi ta zgradba, je potrebna manjše obnove tudi sedaj.

Kot pravi Dušan Zagorc, ravnatelj OŠ Gornja Radgona in sedaj že eno leto

Radgonski župan Anton Kampuš je podelil simbolična darila nekdanjim ravnateljem OŠ dr. Janka Šlebingerja, Cilki Dimec Žerdin (na sliki), Tereziji Šegula in Branku Klunu.

Fotografija Cini Koscechar

tudi ravnatelj podružnične OŠ Janka Šlebingerja, je selitev v šolo na Prežihovi ulici racionalna odločitev, saj je prostor prevelik za vzdrževanje tako majhnega števila otrok. K temu pa so jih vodili tudi drugi praktični razlogi, kot so: lažje povezovanje zaposlenih, način prehranjevanja, saj so morali hrano dostavljati na šolo, lažji dostop do telovadnice ipd. Na matični šoli imajo za otroke iz omenjene šole zagotovljene štiri učilnice. Naredili bodo tudi poseben vhod za nemoten dostop invalidov in po potrebi še kako drugače poskrbeli za te otroke. Prav tako se bodo na matično šolo preselili tudi zaposleni, ki bodo kombinirano delali na obeh šolah. Zgradba na Maistrovem trgu pa naj bi postala nekakšen društveni dom, kjer bi imeli svoje prostore organizacije in društva,

ki so medobčinskega značaja. Notri že deluje javni sklad za kulturo, kmalu pa bodo še: Rdeči križ, planinsko društvo, veteranske organizacije, športna društva idr. Slovo od stare šole je bilo čustveno in ganljivo. Ob tej priložnosti so se poslovili od štirih učencev starejših programov in hkrati od dveh učiteljev defektologov Štefke in Jožka Sarjaša, ki sta šla po 33 letih dela na tej šoli v pokoj. Ob slovesu je med drugimi spregovorila tudi Žerdinova, ki je bila poleg ustanoviteljice 32 let tudi ravnateljica te šole. Povedala je, da je šola dosegala velike uspehe tako v lokalnem kot slovenskem merilu. Predvsem pa jo veselilo, to pa je tudi najpomembnejše, da jim je uspelo veliko otrok uspešno izsolati in zaposliti.

C. K.

Doktorice »okupirale« MIKK

Tudi ženske so lahko visoko

V galeriji Mladinskega informativnega in kulturnega kluba Murska Sobota so odprli razstavo plakatov z naslovom Doktorice računalništva in informatike v Sloveniji.

Razstava je rezultat projekta Mladinska mreža razvoja raziskovalnih vrednot mladih (SM-RIS), v sklopu razstave pa so predstavljene doktorice znanosti, ki so doktorirale na Univer-

zi v Ljubljani in na Univerzi v Mariboru. S to razstavo želijo na Institutu Jožefa Stefana in na Srednjeevropskem centru za ženske v znanosti pokazati, da tudi v računalništvu, informatiki, robotiki ter na področju strojne opreme ženske lahko dosežejo najvišjo stopnjo izobrazbe in dobijo vodilna delovna mesta. Ob tem pa jim še vedno ostaja dovolj časa za družino, pri-

jatelj in prosti čas. Gostja otvoritve je bila doktorica znanosti s področja elektrotehnike Melita Hajdinjak, ki sicer prihaja iz Prekmurja. »Nikoli nisem delala velikih korakov ali si postavljala velikih ciljev. Želela sem si le končati študij matematike, si zagotoviti eksistenco in biti srečna,« je dejala Hajdinjakova. Imela pa je voljo, trmo in energijo, ki so jo skoraj neopazno korak za korakom vodile tja, kjer je zdaj. Po diplomu iz matematike je šla v Laboratorij za umetno zaznavanje, sisteme in kibernetiko na Fakulteti za elektrotehniko. Podiplomski študij je nadaljevala na dveh fakultetah, leta 2006 pa je postala doktorica znanosti s področja elektrotehnike, na fakulteti pa se je zaposlila kot asistentka za področje matematike. Drugače pa je dr. Melita Hajdinjak navdušena športnica, ki rada potuje po svetu in se uči tujih jezikov, zanima jo pa astronomija, psihologija, medicina in zgodovina. Pravi, da ne ve, kaj bo z njo v prihodnosti: »Nikoli ne delam načrtov za več kot eno leto naprej.« Razstava o slovenskih doktoricah znanosti bo v MIKK-u na ogled do 31. julija.

T. K.

Dr. Melita Hajdinjak

Fotografija Tomo Koleč

MK Black Wings pripravil srečanje

Motorji in rock glasba ob šumenju Mure

V Pomurju pripravijo motoristični klubi v juliju in avgustu srečanja skoraj vsak konec tedna

Pri kantini ob reki Muri na Srednji Bistrici je bilo od četrta do nedelje prizorišče četrtega srečanja motoristov, ki ga je organiziral Moto klub Black Wings. Klub so ustanovili pred petimi leti, že naslednje leto pa so pripravili prvo srečanje motoristov. Predsednik kluba Dejan Tibaut je povedal, da so sedaj že izkušeni pri organizaciji tovrstnih srečanj, saj so imeli ob prvem srečanju precej več skrbi. Težave so bile tudi lani, ko so organizirali srečanje v času, ko je bilo veliko deževja in je reka Mura poplavljala: »Program je takšen, kot je običajno na tovrstnih srečanjih, ki jih je čez poletje tako v naših krajih kakor tudi drugod po Sloveniji in v tujini kar precej. S prireditvijo smo začeli v četrtek, ko smo pripravili 'pivoparty' ob glasbi rock skupin. Osrednje dogajanje je bilo v petek zvečer in v soboto. V petek so nastopile skupine AC/DC cover band, Indisguise in Divine illusion, v soboto pa Drugo dugme, Resonanca in Indisguise. V teh dveh dneh sta bila v poznih urah še striptease in car wash, pijačo pa so točile vroče hostese. V soboto smo organizirali panoramsko vožnjo do Črenšovca, Turnišča in Beltince, kjer je bilo v koloni udeleženi okrog tristo motorjev. Med potjo smo se ustavili v Beltincih, kjer smo pripravili pogostitev za udeležence.«

Program srečanj vključuje še izbor najglasnejšega motorja, za motoriste iz bolj oddaljenih krajev pa organizirajo tudi kampiranje. Druženje najbolj zdržljivih traja do zgodnjih ur, v nedeljo pa se po zajtrku udeleženci odpravijo domov. Ob udeležencih iz raznih krajev Slovenije so prišle na srečanje ob Muri še skupine iz Avstrije, Madžarske in Hrvaške: »Člani našega kluba se udeležujemo srečanj drugih klubov iz Slovenije in tujine in potem oni tudi pridejo na naša srečanja. Tako smo čez poletje skoraj vsak konec tedna na kakem srečanju in smo se z mnogimi že spoprijateljili. V petek ali soboto odvržeš delovno ali domačo obleko, se oblečeš v motoristično usnjeno in se zapelješ. Mnogi se dobesedno prelevijo v drugega človeka. Tudi okolje ob Muri, kjer imamo mi prireditev, je zelo prijetno, v okolici so sprehajalne poti in mislim, da se udeleženci zelo dobro počutijo. Čez dan in še posebej ob večerih prihajajo tudi drugi obiskovalci, še posebej mladina iz okoliških krajev, ljubitelji motorjev in rock glasbe. Tudi med panoramsko vožnjo si nas ogleda veliko ljudi. Slišal sem sicer o načrtih gle-

Parkirni prostor za motorje je bil tudi tokrat poln.

lahko izkoristili energetski potencial reke, vendar tako, da s tem ne bi ničili naravnega okolja.«

Motoristi od drugod se na pomurska srečanja radi vračajo

Daniel Javšnik je član Motokluba Free Riders Slovenija, ki ima sedež v Mariboru. Tudi službeno je povezan z motoristično kulturo, saj kot samostojni podjetnik izdeluje opremo za motoriste iz usnja, dodatke za motorje, bižuterijo, povezano z motoristi, in podobno. Tako službeno kakor tudi zasebno pozna veliko klubov in njihovih članov in rad pride na srečanje v Prlekijo in Prekmurje: »Doslje sem bil na vseh štirih srečanjih, ki so jih organizirali Black Wings, in čeprav so mladi, so pri tem zelo zavzeti. V Prekmurju in Prlekiji je na srečanjih vedno dobro razpoloženje, pride precej motoristov, pa tudi domačini se zabav radi udeležijo. Tako je včasih prostor nekoliko premajhen.

Ljubitelj motorjev sem že od malih

let aktivnosti na tem področju nekoliko opustil. Potem pa me je spet zagrabil tisti nemir, ko zaslišim zvok motorja. Ne moreš več normalno dihati, če nimaš motorja, in si ga kupiš.«

Pravi, da danes motorji niso več tako dragi, kot so bili nekoč, ko so bili marsikomu težko dosegljivi. Zato je tudi v Sloveniji vedno več motorjev in motoristov, s tem pa tudi motorističnega načina življenja: »Če od ponedeljka do petka 'švicaš' v nekam podjetju, si v petek oblečeš usnje in se zapelješ z motorjem. To je prava sprostitve za telo in dušo. Danes prehitro živimo, preveč je stresa in tako srečanje te za dva ali tri dni odstrani od vseh problemov sveta in potem greš tudi v ponedeljek boljše volje nazaj na delo.«

Sam se rad zapelje tudi v bolj oddaljene kraje Evrope, ko z drugimi člani kluba obišče srečanje sorodnih klubov denimo v Nemčiji ali Belgiji. Pravi, da so tam nekoliko drugačne zabave kot pri nas. Včasih gresta z njim tudi žena in sin.

Ta konec tedna bo organiziral srečanje pri Gajševskem jezeru MK Jezerski

duhovi iz Prlekije. Član kluba Srečko Barber pravi, da bo to že njihovo osmo srečanje in udeležba je vedno zelo številna: »Prizadevamo si, da bi prišlo ob motoristih na prireditve tudi čim več drugih ljudi iz okoliških krajev in drugih območij Pomurja. Zato tudi izbiramo take glasbene skupine, ki so za različne generacije. Sam sem se nad motorji navdušil že v otroštvu. Ni dovolj, da si kupiš motor, ampak je treba imeti precej znanja o njem in izkušenj. Mladim voznikom zato priporočam, da sodelujejo na spretnostnih vožnjah, ki jih organiziramo skupaj s policijo. Pred sezono pa lahko gredo tudi na poligon, da preizkusijo zavorne sisteme in drugo, da je vožnja res varna. Motorizem ni divjanje po cesti, ampak je možnost spoznavati domače in tuje kraje s posebne perspektive ob prijetni vožnji.«

Barber je še povedal, da opaža, da se med mladimi povečuje zanimanje za motorje. Motoristična srečanja pa mu veliko pomenijo, saj se srečajo ljudje, ki podobno razmišljajo in imajo podoben odnos do sveta.

Jože Gabor

Dejan Tibaut, predsednik MK Black Wings: »Čez poletje smo člani našega kluba skoraj vsak konec tedna na kakem motorističnem srečanju.«

Daniel Javšnik, član MK Free Riders Slovenija iz Maribora: »Če od ponedeljka do petka 'švicaš' v nekam podjetju, si v petek oblečeš usnje in se zapelješ z motorjem. To je prava sprostitve za telo in dušo.«

Srečko Barber, član MK Jezerski duhovi: »Motorizem ni divjanje po cesti, ampak je možnost spoznavati domače in tuje kraje s posebne perspektive ob prijetni vožnji.«

Srečanje motoristov pritegne na dobro zabavo tudi mnoge domačine.

de hidroelektrarne, ki bi nas mogoče prisilili, da bi zapustili ta prireditveni prostor. Mislim, da bi na neki način

nog in sem si ga kmalu, ko sem postal polnoleten, tudi kupil, potem pa je prišla družina in otrok in sem skoraj deset

Med vožnjo taki in drugačni

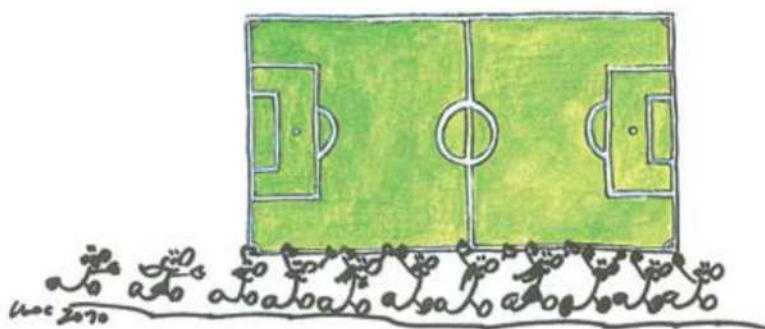

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Igrišče

Igrišče je tista določena in označena površina, kjer poteka igra in veljajo pravila igre. Lahko je otroško igrišče, na katerih so različna igrala, lahko pa so športna igrišča, ki so za vsak šport drugačna in prilagojena. Podlaga na igriščih je travnata, asfaltna, parket, pesek ali še kaj, igrišče pa je lahko na odprtem ali pokrito. Okrog športnih igrišč so tribune, od koder navijači spremljajo potek igre. Vse to skupaj pa tvori stadion in mnoga mesta imajo zelo znamenite stadione in športne klube. Verjetno je redka vas, kjer ne bi imeli vsaj majhnega športnega igrišča. Gumpiči vedo, da je treba biti na igrišču zelo previden, da te kakšen športnik ali otrok ne pohodi ali pa s kakšno žogo odleti v »out«.

Angleški jezik: playground (plejgraund)
Nemški jezik: das Spielfeld (das spilfeld)
Madžarski jezik: játszótér (jatsoter)
Španski jezik: cancha (kanča)
Italijanski jezik: il campo di calcio (il kampo di kalčo)
Francoski jezik: le terrain de jeu (l teren d žö)
Esperanto: pilkludejo (pilkludejo)

Prevode besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vapotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Cvetiči travnik

Melisa Barić,
4 leta,
Dvojezični vrtec
Prosenjakovci

Koktajl zgodbe (1)

Povodni mož reši sliko

Na ulici se srečata Galjot in Povodni mož. Povodni mož pripoveduje o Urški. Galjot je vse poslušal, nato je še on povedal svojo zgodbo. Pridružili sta se jima Urška in Rozamunda. Skupaj so stopili k Apelu, da jih je portretiral. Ko so šli po ulici, je nekdo ukradel sliko. Povodni mož je stekel za njim in ga zgrabil. Vzel mu je sliko. Tat je moral za kazen na galejo.

Leon Dragošič, 8. b

Povodni mož v Turčiji

Povodni mož je odplul z galejo na počitnice v Turčijo. Tam je srečal Ga-

ljota. Vprašal ga je: »Zakaj si na galeji? Kaj si storil?« »Ukradel sem sliko znanega umetnika Apela.« Po več dneh je blizu galeje videl lepo dekle. Stopil je k njemu in ga vprašal: »Zakaj ste tako žalostni?«

»Veste, gospod, mož mi je v bitki umrl in sedaj odhajam v samostan. Postala bom redovnica.« Da bi jo potolažil, jo je povabil na ples. Zavrtel se je z njo, jo povlekel v morje in jo potopil.

Po enem tednu počitnic v Turčiji se je vrnil v Ljubljano in tam dalje plesal z lepimi dekleti in jih potapljal.

Patrik Sabo, 8. b,
dopisni krožek DOŠ I Lendava

Portret

Andreja je mehka kot odeja.
Ko se uči,
ji nagaja veliko stvari.
Ena od njih je bolezen,
ki se ji pravi ljubezen.
Prijatelj ima za polno vrečo
in vsi ji prinašajo srečo.

Katja, OŠ III Murska Sobota

Prispevke in menja o vsebinah pošiljajte po elektronski pošti nana.rr@vestnik.si ali po pošti: Vestnik, za Barve otroštva, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Igrače in igre nekoč

Od »brnkevce« do punčke iz cunj

Sami so si izdelovali igrače, dokler niso izumili plastike – Računalnik je zgodovinsko spremenil igro

Tudi nekoč so imeli zanimive igrače in so se veliko igrali, morda so se znali igrati še bolj, kot se igrajo otroci danes. Nekoč ni bilo velikih trgovin z igračami, kot jih poznamo danes, zato so si jih ob pomoči staršev naredili sami. Nekoč jih je igra združevala na dvoriščih, danes se družijo na spletu vsak iz svoje sobe. Nekaj iger in igrač, ki si jih lahko sami izdelajo, so obudili v delavnici za otroke Igre in igrače nekoč, ki so jo pripravili v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota, vodila pa jo je kustodinja pedagoginja Tamara Andrejek.

Z otroki so obudili spomin na družabne igre, s katerimi so si nekoč zapolnjevali čas njihovi starši in stari starši. Šli so se rihtarja, gosaka, zlagali so stolp iz palčk. Poleg tega so izdelali

žogico iz volne, punčke iz cunj, »vuge«, »brnkevco« (gumba na nitki), posebno pozornost pa je vzbudilo izdelovanje »repetanc« in ragelj, ki povzročajo veliko hrupa. Otroci so bili navdušeni nad tem, kako so izpod njihovih prstov prišle prave igrače.

Branka Janežič iz Velikega Brebrovnika jih je naučila izdelovati punčke iz cunj ali prleške »bobike«. Delali so jih že pred drugo svetovno vojno in so bile najpomembnejša igrača za punčke. Bile so jim za igro, za tolažbo, za spanje. Oblekice so nastale iz ostankov rjuh, kakšne stare obleke in že takrat so med seboj tekmovali, katere bodo imele lepše oblekice. Izdelovali so tudi letečo »vugo«, ki lahko poleti v zrak, s katero so se bolj igrali fantje.

Pri družabnih igrah gre v osnovi za preproste igre, ker pa se jih otroci danes ne igrajo, so zanje kar nenavadne, je povedala Andrejkova. Otroci so se hitro sprostili in pravila dopolnili s svojimi pravili, kar te igrice tudi dopuščajo. »Dodala je še, da jih te igre motivirajo na drugačen način in tudi druženje je drugačno. Prav zanimivo jih je bilo poslušati, kako so spodbudile njihovo domišljijo in kakšne zgodbe so nastale. Upam, da bodo te igrice kdaj vključili tudi v svoje druženje z vrstniki.«

In da bo prizor, ko jih je osem ob enem računalniku, kjer eden igra, drugi pa gledajo, zamenjala igra, v kateri vsi sodelujejo, kjer ima vsak vlogo, kjer se aktivno zabavajo in tudi razgibavajo.

A. Nana Rituper Rodež

Erik Novak iz
Veščice in Jan
Števanec iz
Noršinec

Erik: »Najbolj zanimiva je raglja, ker smo si jo izdelali sami in ropota. Dobra je za navijanje, škoda edino, da si je nismo naredili že prej, da bi z njo navijali za Slovenijo. Jan: »Meni se zdi starejše igre težje razumeti kot današnje, računalniške, ki jih igramo danes. Bolj so zapletene.« Erik: »Nekoč so imeli manj iger in so se drugače igrali kot mi danes.« Najraje se igrata monopoli, človek, ne jezi se, šah, in »risk«.

Ria Grof, Urška
Žižek in Teja
Kranjec, vse iz
Murske Sobote

Ria: »Najboljše so »repetance«, ker rada delam iz lesa in zabijam žeblje. V današnje igre je vložena več znanja, ampak nekoč so morali biti bolj iznajdljivi, da so imeli igrače. Urška: »Čeprav se s punčkami več ne igram, mi veliko pomeni, da smo si sami iz cunj izdelali punčke. Spoznali smo, da so bile igre nekoč bolj enostavne, ampak so se več igrali skupaj kot mi danes. Teja: »Meni pa je najboljša raglja, ker smo jo sami naredili iz lesa in še žeblje smo zabijali. Poleg vsega še ropota. Meni so sicer današnje igre boljše, ampak smo se pri igrah, kot so se jih igrali nekoč, veliko smejali.«

Rihtar je igrica, kjer eden od igralcev ugiba, kdo ga je udaril po riti. Ob njej se otroci zabavajo in nasmejijo.

Fotografije: A. Nana Rituper Rodež

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

Nogometaš srčne enajsterice za jutrišnje zmage

Tilen Pintarič želi postati slovenski reprezentant

Velik si, kolikor imaš veliko srce

Na plakatih enega od pokroviteljev slovenskih nogometašev za svetovno prvenstvo v Južni Afriki nastopajo mladi igralci, ki sestavljajo idealno enajsterico, ki so jo izbrali trenerji slovenskih klubov. Med njimi je kot edini iz Pomurja tudi Tilen Pintarič, 12-letni napadalec ND Mura 05, doma iz Janževega Vrha, ki bo jeseni začel obiskovati 7. razred OŠ Kapela.

Obiskal sem ga na njegovem domu, kjer živi s staršema in dvema sestrama, in se zapletel v prijeten pogovor z mladim nadobudnežem, ki je tudi priden učenec in se nasploh navdušuje za šport. Je eden tistih, ki pišejo lepo zgodbo o uspehih in talentih, dobri volji, iskrenosti in optimizmu z velikim srcem. Najprej je pogovor nanese na njegove začetne korake v nogometu in kdo ga je sploh navdušil, da se s posebnim veseljem ukvarja z najpomembnejšo postransko zadevo na svetu. »Za nogomet me je navdušil oče, ki je bil nekoč igralec. Začel pa sem ga igrati v selekciji U-8 pri NK Radgona. Zdaj že peto leto redno treniram nogomet, ki mi pomeni zares veliko zadovoljstvo.«

Kolikokrat tedensko pa treniraš nogomet? »Štirikrat na teden me oče pelje na treninge v Mursko Soboto. Pri U-11 me je treniral Dominik Kovačič, jeseni pa bom presedlal v U-12.«

Kako pa je bilo na nedavnem druženju s slovenskimi nogometnimi reprezentanti in ljubljani? »Bilo je super. Dobil sem tudi dres slovenske nogometne reprezentance z grbom, na drugo majico pa so se mi podpisali Tim Matavž, Milivoje Novakovič in trener Matjaž Kek. Pozneje smo si v Mariboru ogledali še prijateljsko tekmo naše reprezentance z Novo Zelandijo. To je bila zadnja pripravljiva tekma pred svetovnim nogometnim prvenstvom v Južni Afriki. Ob tej priložnosti sem spo-

Tilen Pintarič v dresu slovenske reprezentance

znal veliko prijateljev.«

Kaj ti je osebno pomenilo takšno povabilo? »To mi je dalo novih moči, da bom lahko napredoval v nogometu.«

Katera od tekem slovenske reprezentance na svetovnem prvenstvu ti je bila najbolj všeč? »To je bila tekma Slovenija-ZDA, ker je bila zelo razburljiva končnica. Z rezultatom 2 : 2 nisem bil ravno zadovoljen, saj smo vodili že z 2 : 0.«

Za katero reprezentanco pa sedaj navijaš? »Za Španijo, ki bo naposled tudi svetovni prvak.«

Kaj ti pomeni igranje nogometa? »Veselo in druženje s prijatelji.«

In kakšne načrte imaš na nogometnem področju? »Želim postati slovenski reprezentant.«

Milan Jerše

SP v nogometu 2010

ENAJSTMETROVKE TRESEJO KOLENA

Boris Štivan

V četrtfinalu sta navdušili predvsem tekmi med Nizozemci in Brazilci ter Nemci in Argentinci. Tekma med Urugvajem in Gano je bila dramatična zaradi konca in enajstmetrovk, tekma med Paragvajem in Španijo pa izstopa po dveh zgrešenih enajstmetrovkah.

Brazilci so v tekmo stopili zelo energično in odločni, da Nizozemce potisnejo nekoliko nazaj proti njihovem голу, da bi tako lažje dali gol. To jim je v prvem polčasu nedvomno uspevalo, saj so konstantno pritiskali na gol Nizozemcev. Zelo dobro so igrali na sredini igrišča, posledica pa je bil zadenek v prvem polčasu. Z začetkom drugega polčasa pa so Nizozemci spremenili taktiko svoje igre in začeli agresivno napadati brazilsko zadnjo vrsto in igralce na sredini igrišča v fazi njihove organizacije napada. Plod tega sta dve napaki brazilske ožje obrambe in dva zadetka Nizozemcev.

Na tekmi med Urugvajem in Gano smo v rednem delu gledali predvsem taktičen boj na sredini igrišča. Najbolj razburljiv trenutek tekme je bil, ko so Gancem v zadnji minuti podaljška upravičeno dosodili enajstmetrovko. Utrujenost igralca in psihološka teža trenutka sta botrovali temu, da je igralec Gane zgrešil kazenski strel. Pri streljanju enajstmetrovk so bili tudi zaradi tega nogometaši Urugvaja v veliki psihološki prednosti. Nemci so v igri z Argentino pokazali, da so taktično ena najmočnejših reprezentanc na prvenstvu. Po zelo hitrem голу so se potegnili nekoliko nazaj in pobudo prepustili Argentincem, ki pa s svojo igro nikakor niso uspeli doseči zadetka. Nemci so po odvzeti žogi nasprotniku na svoji polovici izredno hitro prehajali iz faze obrambe v fazo napada. Vse to je Argentincem delalo velike preglavice, posledica pa so bili prejeti štirje goli. Na tej tekmi se je videlo, da igrajo Nemci izjemno disciplinirano, prav tako pa so Argentine prekašali po tekaških in realizatorskih sposobnostih.

Paragvaj se je zelo dobro upiral favoriziranim Špancem. Izredno dobro so igralci Paragvaja delovali na sredini igrišča, kjer Špancem dobesedno niso pustili igrati. S tem so Španci postajali vse bolj nervozni in v drugem polčasu v svojem kazenskem prostoru naredili veliko napako, ko so na nedovoljen način ustavili nasprotnega igralca. Bila je izredna priložnost za Paragvaj, da z realizacijo kazenskega strela preide v vodstvo, vendar se je izkazal španski vratar. Po zapravljeni priložnosti Paragvaja so imeli priložnost za dosego gola Španci. Tudi v tem primeru je bil vratar Paragvaja uspešnejši od španskega izvajalca enajstmetrovke. Proti koncu tekme pa so Španci le zaradi prisebnosti svojega napadalca dali gol in tako napredovali.

Prva polfinalna tekma je pokazala, da Nizozemci s svojo igro ne navdušujejo nogometnih sladokuscev, rezultatsko gledano pa so zelo uspešni. Nizozemci so kontinuirano napadali z obilico kratkih podaj, Urugvajci pa so se nekoliko umaknili in prežali na protinapade. Pri obeh golih v prvem polčasu lahko ugotovimo, da sta plod neagresivnega pokrivanja v fazi branjenja. V drugem polčasu so si Nizozemci v treh minutah pripragali odločilno prednost in tako povedli z dvema goloma razlike. Urugvajcem je ob koncu tekme uspelo znižati rezultat, za kaj več pa jim je zmanjkalo časa. Vseeno pa so pokazali, da so zelo organizirana reprezentanca z izjemno disciplino v igri in pravo kemijo v ekipi.

za katero je igral tudi Žiga Gaber (TK M. Sobota), ni uspelo uvrstiti na finalni turnir EP. (T. G.)

Kegljanje

Harry Steržaj, 49-letni kegljač iz Ljutomer, dolgoletni član mariborskega Konstruktora, je prestopil k prvotigaški vrsti Radenske, kar je velika okrepitev. (N. Š.)

Hokej na travi

Mednarodna tekma v M. Toplicah: mešana ekipa M. Toplic - študentska ekipa Imperial Collega London 5 : 3 (Emil Hari 2, Dean Kučan, Peter Frasn, Anja Könye). Pionirski reprezentanci: Slovenija - Avstrija 2 : 7 (Nino Marton, Gregor Fujs). (T. G.)

Trap

4. krog slovenske lige vzhod, Ormož: 1. SD Štefana Kovača M. Sobota (Boštjan in Jasmina Maček, Evgen Pap), 200, 4. Radgona, 171. Posamezno, A-liga: 1. Boštjan Maček, 90 (71+19), 2. Ignac Žabot, 86 (70+16), oba M. Sobota, 3. Dani Šnid (Radgona), 85, 4. Jasmina Maček 84, 5. Evgen Pap, 82. B-liga: 2. Karel Pojbič (MS), 82, 6. Primož Obal (oba MS), 67; mladinci: 1. Primož Obal. (M. J.)

Košarka

Zmagovalci igre 1 : 1 19. poletne košarske šole Radenske Creativa, letnik 1997: Jaka Banič; letnik 1998: Lan Horvat Kovač; letnik 1999: Blaž Klement; letnik 2000: Marko Irgolič; letnik 2001: Domen Žiško; letnik 2002: Gal Dokl; letnik 2002 in mlajši: Kaj Cipot; letnik 2004: Tio Cipot; prosti meti, starejši: Lan Horvat Kovač; mlajši: Tio Cipot; trojke: Niko Bačvič. (M. J.)

Konjenišvo

Na ljubljanskem hipodromu Stožice je bil 10. letošnji tekmovalni dan za kasače. V ospredju so bile kvalifikacije 4-letnih kasačev za nastop na 20. slovenskem kasaškem derbiju, ki bo 8. avgusta v Ljutomeru. V 2. skupini je bila 2. Fordena (Jernej Slavič), v 1. skupini pa 3. Rambo (Branko Seršen). V drugih preizkušnjah sta zmagala Lamiral (Rene Hanžekovič) in Defender (Marko Slavič ml.), druga sta bila Fiona May (Slavko Makovec) in Dawson MS (Mitja Slavič), tretji pa Roki (Davorin Puhar, vsi KK Ljutomer). (M. J.)

Na kasaških dirkah v Trstu je bil Fezzano (lastnik Zvonko Osterc iz Križevca) na vajejih Jožeta Sagaja (KK Ljutomer) tretji. (N. Š.)

Odbojka na mivki

2. turnir ženskih dvojic, Lagev bar Belinci (7 ekip) - finale: PS Nova naveza (Ana Praprotnik, Urška Gomboc) - Perle (Mateja Kadiš, Iva Škraban) 2 : 1; za 3. mesto: Duo Family (Saška in Mateja Čarni) - Dva špricara (Andreja Horvat, Laura Kolbl) 2 : 0. (M. J.)

Upokojenski šport

Mednarodno tekmovanje v Ljutomeru - pikado, ženske: G. Radgona, 2360, Ljutomer, 2276, Veržej, 2258; posamezno: Elza Novak, 670, Marica Vajs, 644 (obe G. Radgona), Marica Brunec (Veržej), 638. Streljanje z zračno puško: Radenci, 627, 2. M. Sobota, 617, 3. Čakovec, 605; posamezno: Alojz Vogrinec (Ljutomer), 172, Vladimir Horvat (M. Sobota), 171, Janko Hlade (Radenci), 170. Šah: M. Sobota, 12,5, Čakovec in Ljutomer (oboji po 11); posamezno: Jože Glavač in Franc Kuhar (oba MS) po 4 točke, Franjo Šimonič (Čakovec), 3,5. (F. M.)

Prostovoljka na SP

MESEC MINIL, KOT BI MIGNIL

Tina Turkl

V preteklem tednu je bila na novem stadionu v Johannesburgu samo četrtfinalna tekma med Urugvajem in Gano. Pred tekmo je bilo v lokalnih časopisih mogoče prebrati naslov »We are all Ghana« - Vsi smo Gana. Takšno je bilo tudi vzdušje pred tekmo, stadion je bil poln navijačev edine preostale afriške ekipe v tekmovanju. Na žalost se Gancem ni uspelo uvrstiti v polfinale, vzdušje v prostovoljskem centru pa je bilo temu primerno slabo. Največ podpore med lokalnim prebivalstvom, seveda belskim, ima tako Nizozemska, ki je uspela premagati Brazilijo. Kot veste, so se v polfinale uvrstile kar tri evropske ekipe in le ena iz Južne Amerike, verjetno največje presenečenje tega prvenstva, Urugvaj. Danes bo že jasno, kdo se bo pomeril za naslov svetovnega prvaka.

V torko, ki pišem prispevek za Vestnik, sem že v Durbanu, kjer bo drugi polfinale med Nemčijo in Španijo. Temu primerno so mesto preplavili španski in nemški navijači, ki že nestrpnost čakajo obračun v toplem Durbanu. Durban se oglašuje kot najbolj toplo mesto svetovnega prvenstva 2010 in to tudi je. Prostovoljci, ki delamo v Soccer Cityju, smo ta teden bolj ali manj prosti, saj je naslednja tekma šele v nedeljo - veliki finale -, zato ni kaj dosti poročati s prostovoljskega vidika. Za 15 tisoč prostovoljcev, ki smo delali na devetih stadionih, se je prijaviло okoli 70 tisoč ljudi iz 170 držav. Delo ni plačano, saj gre za prostovoljno pomoč pri organizaciji, mednarodni prostovoljci pa dobimo na koncu prvenstva štipendijo za tiste dni, ko smo delali. Zagotovljeno imamo prehrano in brezplačno uporabo javnih prevoznih sredstev, prevoz do Južnoafriške republike in nastanitev pa si si moral zagotoviti sam. Moram pa reči, da je pretekli mesec minil zelo hitro, čeprav se je življenje v Južnoafriški republiki medtem malo upočasnilo, verjetno tudi zaradi izpada domače ekipe. Domačini še vedno spremljajo prvenstvo, vendar z manjšo vnemo. Živo se spomnim še pričakovani pred prvo tekmo na največjem stadionu, pred nami pa je že zadnja. Tekmi v torko in sredo sta dali odgovor na vprašanje, kdo se bo pomeril v njej.

Žreb za PNL

MNZ Lendava prevzema ligo

Po končanem svetovnem nogometnem prvenstvu bo nadvse živahno že v ponedeljek v Lendavi. V tamkajšnji Srednji dvojezični šoli bodo namreč žrebali tekmovalne pare za Pomursko nogometno ligo v sezoni 2010/2011. Še prej pa bo slovesni del, na katerem bodo podelili nagrade in priznanja za tekmovalne dosežke v minuli sezoni.

Vodja tekmovanja v sezoni 2009/2010 Danilo Kacijan, predsednik MNZ Murska Sobota, bo ob tej priložnosti predal »štafetno palico« Branku Grosu, predsedniku MNZ Lendava, ki bo prevzela to tekmovanje v sezoni 2010/2011. Nato bo še žrebanje tekmovalnih parov MNL Lendava ter pokala MNZ za člane in mladince.

M. J.

teden v številkah

Strelstvo

Tekma svetovnega pokala z MK puško v trojnem položaju v Beogradu: 24. Robert Markoja (1162 krogov). Zmagal je Američan Matthew Emmons (1278,4/1181). Še MK puška 60 leže: 50. Robert Markoja (589). To je bil zadnji nastop slovenske reprezentance pred SP v Münchnu, ki se začne konec julija. (M. J.)

Kolesarstvo

Pred 24-letnim Simonom Špilakom, ki že tretjo sezono nastopa za italijansko ekipo Lampre, je slovita dirka po Franciji, kjer se spogleduje z belo majico. V prologu v Rotterdamu je bil Špilak 131. z zaostankom 1 : 10 za zmagovalcem Cancellarom (Švica). V 1. etapi je Špilak prišel v cilj kot 54. (enak čas kot zmagovalec), skupno pa je 126.

DP za dečke, velodrom Kranj, kategorija B: Matej Škafar 2. na 2 km, 3. v vožnji na točke, 4. v dirki na končni cilj in 6. v sprintu na 500 m. Kategorija C: Grega Bojnec (oba KK Tropovci) 13. na 1,2 km, 15. na 500 m. (M. J.)

Aletika

Mednarodni miting serije Evropske atletske zveze, Velenje - ženske, 100 m: 7. Tina Jureš (12,02); 200 m: 8. Tina Jureš (24,47); 800 m, moški: 15. Aleš Zver (oba AK Panvita), 1:55,56. (T. G.)

DP za st. mladince in mladince, N. Gorica: 1. Aleš Zver na 1500 m (4:06,34), 2. Tomaž Rozmarič (4:07,54), 3. Špela Fujs na 5 km (20:43,83) in Tomaž Rozmarič na 800 m (1:56,57), 4. Špela Fujs na 3 km, Sonja Neger na 1500 m, Špela Flegar v suvanju krogel in Dominik Šbüll v višino, 5. Urška Martinec na 800 m, 6. Katja Gomboc (vsii AK Panvita) na 400 m ovire.

Maraton skozi 11 slovenskih občin in po Avstriji, start in cilj v Kamniku: 8. Igor Kopše (ŠD Turbo MS) pri moških B in 16. v absolutni konkurenci. (M. J.)

Triatlon

DP v sprint triatlonu, ki šteje za slovenski pokal in pokal Alpe Jadran, Kamnik: 1. Melita Hajdinjak (ŠD Turbo MS), 1:09, v kategoriji članic II, in 3. v absolutni ženski konkurenci. Z dvema nastopoma je po treh tekmah prevzela vodstvo v slovenskem pokalu, v pokalu Alpe Jadran pa je tretja. (M. J.)

Šah

13. absolutno državno mladinsko prvenstvo do 20 let, Mariborsko Pohorje - dekleta (18 igralok): 1. Špela Kolaric (Kočevje) 5,5, 5. Barbara Skuhala (Radenska Pomgrad) 4; fantje (27 igralcev): 1. Žan Tomazini (Sl. Bistrica) 6, 9. Luka Skuhala 4, 16. Boris Markoja, 19. Jernej Skuhala (oba po 3,5), 20. Nino Cmor (vsii Radenska Pomgrad) 3. (M. J.)

Golf

Odprti turnir GK M. Toplice: 1. Ljubomir Kološa in Vanja Bransberger (bruto), Aljoša Bencik, Miha Puklavac in Andreja Rihter (neto). Najdaljši udarec: Aljoša Bencik (258 m) in Vanja Bransberger (241 m). Za pokal predsednika GK Radenci: 1. Branko Avsec (M. Toplice) v bruto in Edvard Starčič (Radenci) v neto točkah. (T. G.)

Tenis

Reprezentančne kvalifikacije za igralce do 14 let, Royan v Franciji: Slovenija - Ciper 2 : 1, Slovenija - Nizozemska 3 : 0, Slovenija - Češka 1 : 2. Tako se Sloveniji,

Novinarska konferenca Zveze za hokej na travi Slovenije

Evropsko prvenstvo mladih do 16 let

Od 12. do 17. julija se v Predanovcih obeta zares zanimivo tekmovanje

Vítomir Fujs, Ivan Kramperšek, Stanislav Šebjanič in Ludvik Novak

Zveza za hokej na travi Slovenije in Športni klub Triglav Predanovci sta bila organizatorja novinarske konference, na kateri so podrobneje predstavili evropsko prvenstvo reprezentanc do 16 let za dečke skupine Tropy B, ki bo od 12. do 17. julija v Športnem centru Predanovci. To bo hkrati tudi zgodovinski dogodek za hokej na travi v Sloveniji, saj bo prvič uradno nastopila slovenska reprezentanca U-16 na evropskih prvenstvih, obenem bo to prvo tovrstno prvenstvo za mlajše selekcije, organizirano v Sloveniji.

Uradna otvoritev prvenstva bo v ponedeljek, 12. julija, ob 18.40. Še prej (ob 17. uri) se bosta pomerili reprezentanci Italije in Azerbajdžana, nato pa še Slovenije in Grčije (ob 19. uri). V torek, 13. julija, bosta tekmi Grčija – Italija (17) in Azerbajdžan – Ukrajina (19), v sredo, 14. julija, pa Ukrajina – Italija (17) in Slovenija – Azerbajdžan (19). V četrtek, 15. julija, bo na prvenstvu prost dan, ki ga bodo izkoristili za ogled Prekmurja, sprejel pa jih bo tudi župan Občine Puconci Ludvik Novak. V petek, 16. julija, bosta tekmi Grčija – Azerbajdžan

(17) in Slovenija – Ukrajina (19), v soboto, 17. julija, pa še srečanja Grčija – Ukrajina (15) in Slovenija – Italija (17). Uradni zaključek prvenstva bo v soboto, 17. julija, ob 19. uri v Športnem centru Predanovci. Kot je uvodoma dejal predsednik organizacijskega odbora župan Ludvik Novak, so v občini zelo ponosni, da bo to veliko tekmovanje ravno pri njih. Podobnega mnenja je bil tudi predsednik ŠD Triglav Predanovci Stanislav Šebjanič, ki je zagotovil, da bodo skušali nič kaj lahko nalogo izpeljati v zadovoljstvo vseh sodelujočih. Predsednik ZHNST Ivan Kramperšek pa verjame v kak odmevnejši uspeh naše reprezentance. Hkrati upa, da bo to prvenstvo pritegnilo še več mladih, ki naj bi se ukvarjali s tem lepim športom. Trener slovenske reprezentance je Vítomir Fujs, ki je izbral v ožji krog kandidatov 18 hokejistov. Od tega jih je največ, in sicer 10, iz Triglava Predanovci, 5 igralcev prihaja iz HK Moravske Toplice, trije pa iz Plive Lipovci. Cilj naše reprezentance je uvrstitev med prve tri.

Milan Jerše

Namizni tenis

Štiri prva mesta za Pomurce

Pretekla sezona je bila za pomurske igralce in ekipe spet rekordna, kar kaže tudi pregled točkovanja za jakostne lestvice NTZS za sezono 2009/2010. Svojo premoč v Sloveniji so Pomurci dokazali, saj so od petih moških kategorij prva mesta zasedli v kar štirih, in sicer od kadetov do članov, le pri mlajših kadetih niso bili prvi. Osvojili pa so najpomembnejši ekipni naslov pri članih ter ekipna naslova pri mladincih in kadetih. Poleg tega so osvojili tudi devet posamičnih naslovov, v dvojicah pa so državni prvaki. V vseh kategorijah pa imajo kar devet državnih reprezentantov.

Pri članih se je prvič v samostojni Sloveniji zgodilo, da je na vrhu mladinec. To je uspelo Sobočanu Janu Žibratu, ki je v letu dni napravil izreden napredek in dokazal svoj razkošni talent. Postal je tudi stalni član državne članske reprezentance. V naslednji sezoni bo skušal v Nemčiji

izboljšati svojo igro. Na tretjem mestu je Pucončan Bojan Ropoša, kar je njegova najboljša uvrstitev doslej. Državni prvak Mitja Horvat se je moral zadovoljiti s četrtrim mestom, ker je imel premalo nastopov. Zvonko Plohl je obdržal peto mesto, velik napredek pa pomeni šesto mesto Dominika Škrabana (lani šele 18.). Sobočan Tomaž Roudi je zasedel osmo mesto, Gregor Kocuvan pa je zabeležil velik padec na lestvici (lani osmi, letos pa 17.). Mladi Pucončan Gorazd Horvat je 22., Ervin Železen 23., Tomaž Pelcar pa 25.

V članski kategoriji do 21 let sta na prvih dveh mestih Pomurca Jan Žibrat in Dominik Škraban. Deseto mesto sta si razdelila Pelcar in Horvat, petnajsto pa Železen in Sukič. Pri dekletih je Staša Matis šesta.

Svoje tretje prvo mesto je zasedel Jan Žibrat pri mladincih, kar pomeni, da je zasedel vsa prva mesta v kategorijah, v katerih je nastopal. Tretji je Pelcar, četrti Horvat, šesti Železen, osmi Sukič, 15. Kolbl, 17. pa Dolamič. Pri mladinkah je bila osma Matisova, 18. pa Perčičeva. V kadetski kategoriji je na prvem mestu Sukič, na četrtem Kolbl, na šestem Dolamič, na sedmem Vöröš, na 11. Pečnik in na 20. Matis. Pri mlajših kadetih je bil Pečnik četrti, Matis deseti, Zelko 13. in Norčič 17. V prihodnje si lahko želimo, da bi Pomurci nadaljevali dobro delo in dosegali uspehe.

Mirko Unger

Nedelja, 11. julija, ob 14. uri v BTC Cityju Murska Sobota: Turnir lige v biljarju.

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajznami.si, kamor lahko tudi vpišete svojo prireditev ali vadbo.

44. mednarodne igre šolarjev v Bahrajnu

Srebrna medalja za Anjo Benko

Okrog 2.500 mladih iz 31 držav sveta

Na 44. mednarodnih igrah šolarjev, ki so potekale v mestu Manama v kraljevini Bahrajn, se je izkazala tudi skupina športnikov iz Mestne občine Murska Sobota. Med njimi je najprijetneje presenetila atletinja Anja Benko, ki je v finalnem teku na 800 m (2:19,24) z odličnim drugim mestom v močni mednarodni konkurenci osvojila srebrno medaljo. Na isti razdalji je njena klubska kolegica Katja Vrdjuka (2:23,93) zasedla šesto mesto. Pogoji za tekmovanje so bili zelo težki, saj je bila velika vročina (tudi do 48 stopinj Celzija). Dokaj uspešen je bil tudi tekač na kratke proge Gregor Ovsešnjak, ki je v kvalifikacijskem teku na 100 m postavil nov osebni rekord 12,49. Ta rezultat pa žal ni bil dovolj za finalni nastop.

M. J.

Anja Benko je blestela.

Fotografija Tiberij Lubar

6. mednarodno tekmovanje slepih in slabovidnih

Ob odlični organizaciji Sobočanom skupna zmaga

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota se je izkazalo

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota je bilo organizator 6. mednarodnega tekmovanja v vrtnem kegljanju in šahu. Nastopili so športniki s Ptujja, iz Lentija, Sombotela in Murske Sobotice. Šahovsko tekmovanje so izvedli v kavarni hotela Diana, vrtno kegljanje pa na igrišču pri Domu upokojenec Murska Sobota v Kocljevi ulici. Za mednarodne športne igre je bilo prijavljenih okrog 150 udeležencev. Med gosti sta bila tudi predsednik Zveze slepih in slabovidnih Slovenije Tomaž Wraber in soboški podžupan Jože Casar, ki sta izrekla prisrčni dobrodošlici vsem sodelujočim.

Čeprav je predsednik soboškega društva Anton Tonček Kos na sklepnih slovesnostih v hotelu Diana poudaril, da je v ospredju druženje in prijateljstvo ter da so zmagovalci vsi, velja omeniti športne dosežke slepih in slabovidnih. V vrtnem kegljanju so bili prepričljivo najboljši gostitelji. Zmagala je njihova prva ekipa, ki so jo sestavljali Silva Mlinarič, Milica Pongračič, Jožica Kos in Marija Jurančič. Skupno so podrlje 194 kegljev. Za njo se je uvrstila druga soboška ekipa, v kateri so bili Anton Tonček Kos, Dušan Korošak, Vera Holsedl in Anton Gomboc. Podrlje so 152 kegljev. Tretje mesto pa je zasedla druga ekipa Lentija s 141 keglji.

V šahu sta imela na koncu moštvi Sombotela in Lentija po 17 točk, toda zaradi zmage 3 : 1 v medsebojnem dvobo-

ju je bil prvi Sombotel. Tretji je Ptuj (6), četrta pa Murska Sobota (4). V skupnem seštevku je zmaga pripadla Sobočanom, ki so zbrali 8 točk, drugi je Sombotel, 5, sledita pa Lenti, 4, in Ptuj, 1. Najboljše tri

ekipe so prejele pokale, posamezniki pa medalje. Naslednje mednarodno tekmovanje slepih in slabovidnih bo prihodnje leto na Madžarskem.

Milan Jerše

Vrtno kegljanje je vedno zanimivo.

Fotografija Jure Zaurneher

Mali nogomet

Filovci v finalu ugnali Vučjo Gomilo

Sklepni turnir OŠZ Moravske Toplice – 2. krog: Vučja Gomila – Tešanovci 3 : 2, Filovci – Ivanci 3 : 1, Sebeborci – Motvarjevci 4 : 0, Čarda – Mlajtinci 5 : 0; polfinale: Vučja Gomila – Sebeborci 5 : 2, Filovci – Čarda 2 : 0; za 3. mesto: Sebeborci – Čarda neodigrano; finale: Filovci – Vučja Gomila 4 : 3. Še lestvica najboljših strelcev lige KMN: 1. Bojan Klanfar (Mlajtinci) 29, 2. Kristjan Kerec (Čarda) 27, 3. Jože Dravec (Ivanci) 25,

4. Kristjan Kulčar (Filovci) 24, 5. Dejan Jančarič (Noršinci) 21.

Na 6. turnirju Simona Forjana v Sebeborcih je sodelovalo 16 ekip. Zmagal je soboški Gril net, ki je v finalu z 2 : 1 premagal Vanečo. Za najboljšega igralca so izbrali Andreja Lotriča (Vaneča), za vratarja pa Marka Karolija (Gril net).

ŠRD G. Slavečki je pripravilo mednarodni turnir veteranov. Zmagala je ekipa Hrva-

ce (Hrvaška), ki je v finalu po kazenskih streljih premagala reprezentanco Press (v rednem delu 3 : 3). Tekma za 3. mesto: Veterani Tromejnik – Gorišnica 3 : 0.

20. turnir v Gerlincih – polfinale: Čarne vrane Melinci – Grad-Mat M. Sobota 1 : 0, Tshabalala Tešanovci – Tromejnik Kuzma 8 : 0; finale: Čarne vrane – Tshabalala 4 : 3 po devetmetrovkah; za 3. mesto: Tromejnik Kuzma – Grad-Mat 2 : 1. M. J., T. G.

Nogomet

Mura 05 – Hajduk 0 : 2

Hrvaški prvoligaš pritegnil skoraj tisoč gledalcev

Na mestnem stadionu Fazanerija v Murski Soboti je bila v četrtek popoldne mednarodna prijateljska tekma med domačim drugoligašem Muro 05 in splitskim Hajdukom, ki so jo po pričakovanju z 2 : 0 (1 : 0) dobili gostje, saj so »Muraši« šele začeli priprave na novo tekmovalno sezono.

Trener Mure 05 Stanko Maučec je tekmo začel z naslednjo postavo: Antonio Vitez, Uroš Kranjc, Sandi Jerebic, Boris Janev, Žiga Kous, Gregor Frumen, Mitja Žerdin, Milko Kovač, Simon Pavel, Jernej Janža in Damjan Bohar. V nadaljevanju so dobili priložnost še Filip Drakovič, Rok Gruškovernjak, Jernej Slavič, Sandro Zadavec, Luka Ivanič, Tomi Šipoš, Eto-

ni Murati, Erik Janža, Mario Zlatar, Nino Kouter, Damjan Klemenčič, Marko Smodiš, Leon Sreš in Mitja Mauko.

Hrvaški pokalni prvak in drugi v državnem prvenstvu, katerega igralci so bili na desetdnevni pripravi na Pohorju, je v lepem sončnem vremenu pri temperaturi čez 30 stopinj Celzija privabil skoraj tisoč vnetih gledalcev. Ti so lahko kljub sopari spremljali živahno srečanje, v katerem so se domači igralci dokaj enakovredno kosali z gosti, ki so povedli v 15. minuti. Takrat se je Mirko Oremuš po samostojni akciji na desni strani otresel nekaj Murinih branilcev in od blizu premagal vratarja Antonia Viteza, ki prihaja iz Varaždina. V za-

dnji minuti prvega polčasa pa je Hajdukov nogometaš Dinko Trebotič zatresel prečko.

Tudi v drugem polčasu sta tekme nadaljevala poletno igro, čeprav je bilo zamenjanih kar precej igralcev, ki so na preizkušnji. V tem delu so gostje, ki niso igrali v najmočnejši postavi, v 67. minuti rezultat povišali na 2 : 0. Strelec je bil Ivan Lendrič, ki je izkoristil globinsko podajo in premagal vratarja Filipa Drakoviča, ki je branil vrata Mure 05 v tem delu igre. Gostitelji so imeli pred koncem tekme priložnost izid znižati, vendar Gruškovernjak ni uspel zatresti mreže gostov.

Milan Jerše

Klub vročini bojevita igra

Športna zveza Lendava Proslavili bodo 50-letnico

Športna zveza Lendava je opravila pregled svojega delovanja v minuli sezoni. Na občnem zboru so opravljeno v letu 2009 ocenili kot izjemno uspešno. To velja za delovanje tako na domačem kot mednarodnem področju. Predsednik Bruno Pintarič je kot prioriteto za naslednje obdobje posebej omenil organizacijo proslave 50-letnice delovanja Športne zveze Lendava. Ta naj bi bila v sklopu podelitve priznanj za športnika leta v mesecu decembru. Ob tej priložnosti bodo športnim delavcem, ki so veliko prispevali k organizaciji Športne zveze Lendava, ustanovljene leta 1960, podelili priznanja.

V programu dela za letos so si zastavili kar precej nalog. Še posebej bodo podpirali klube in športna društva. Tudi v prihodnje bodo organizirali zimsko ligo malega nogometa in tekmovalne namizne tenis v Gaberju. Nadaljevali bodo sodelovanje srednješolske mladine Varaždina, Zalaegerszega in Lendave v različnih športnih panogah. Člani Športne zveze Lendava bodo ob dnevu športa sodelovali v Zalakarusu na Madžarskem. Prav tako bodo organizirali športne igre Občine Lendave, kjer želijo privabiti čim več občanov. Niso pa v zvezi pozabili tudi na pohodnike in kolesarje. Konec leta bodo pripravili strokovno predavanje za vse delavce v športu. F. H. M.

Nogomet

Nafta potuje v Novo Gorico, Mura 05 z Interblockom

V pokalu Brda – Nafta, Zavrč – Mura 05, Hotiza – Interblock, Tromejnik – Rudar

Sezona 2010/2011 se bo v 1. slovenski nogometni ligi začela že 17. julija. Po žrebu Nogometne zveze Slovenije in Združenja 1. SNL, ki so ga opravili na Brdu pri Kranju, se bodo v 1. krogu pomerili: Hit Gorica – Nafta, Olimpija – Rudar, Maribor – Triglav Gorenjska, CM Celje – Domžale in Luka Koper – Primorje. Podeljene so bile tudi nagrade najboljšim strelcem v prejšnji sezoni: Milanu Ostercu (Hit Gorica) v 1. SNL, Darku Kremenoviču (Primorje) v 2. SNL, Denisu Čiriču (Rudar Velenje) v 1. SML in Kristianu Krausu (Jarenina) v 1. SKL.

Žreb je določil tudi pare 2. SNL, ki se začne 8. avgusta: Mura 05 – Interblock, Aluminij – Dob, Šenčur – Bela krajina, Šmartno 1928 – Krško in Dravinja – Drava. Še pari 1. kroga pokala Hervis 25. avgusta: Brda – Nafta, Zavrč – Mura 05, Hotiza – Interblock, Tromejnik – Rudar Velenje, Drava – Dob, Malečnik – Domžale, Krško – CM Celje, Krka – Ankanan, Postojna – Triglav Gorenjska, Dravinja – Šenčur, Dogoš – Primorje, Bistrica – Aluminij. M. J.

Nogomet

Napad na vrh

ŽNK Pomurje Beltinci je med najuspešnejšimi in najboljše organiziranimi kolektivi v slovenskem ženskem nogometu. Daje kopico reprezentantk v različnih starostnih kategorijah. Direktor kluba Štefan Kozič je z zadovoljstvom poudaril, da je za klubom še ena uspešna sezona, za kar gre zahvala sponzorjem, entuziastom v klubu in pomoči občine. Po tekmovalni plati so uresničili načrte, da osvojijo vsaj tri naslove državnih prvakinj, kar jim je uspelo

že v zimski ligi dvoranskega malega nogometa, ko so zmagale članice, igralke U-14 in U-12. Manj uspešne so bile na prostem, saj so bile članice v prvenstvu tretje, v pokalnem tekmovalju pa izpadle v četrtfinalu. V novo sezono gredo s smelimi načrti in se želijo v vseh starostnih kategorijah borovati za vrh. V klubu prevladuje vzdušje, da optimizem kljub težkim časom živi na trdnih temeljih. F. B.

Nogomet

Prihaja sloviti Ferencvaros

Madžarsko moštvo bo gostovalo danes ob 18. uri v Športnem parku Lendava

Fradi, kot ga imenujejo madžarski simpatizerji tega kluba, je večkratni prvak svoje države z bogato tradicijo in udeleženec raznih evropskih tekmovalj. Prav tako je nastopil tudi v ligi prvakov. Lani je Ferencvaros iz Budimpešte, najpopularnejši madžarski klub, slavil 110. obletnico ustanovitve. Nogometnim navdušencem v Lendavi se obeta izjemen športni dogodek, ki ga ne kaže zamuditi.

Ker je številnim nogometašem Nafta potekla pogodba s 30. junijem, je prišlo v klub do velikih sprememb v igralškem kadru. Odšli so posojeni igralci Volaš (Maribor), Flisar (Mura 05) in Benko (Ciper) ter Bunc, Luk, Zemljčič, Ošljaj, B. Gerencser, Bukovec, Jankovič, Mujakovič ter brata Kolman. Z veljavnimi pogodbami so pri Nafti ostali Buzeti, Matjašec, Murko, Repina, Vassiljev, Vaš in Vinko. Pogodbo je podaljšal Čeh, za sodelovanje pa so se dogovorili s Hrvatom Lesjakom (Medžimurje Čakovec).

Prijateljski tekmi v Renkovcih: Nafta – Inter Zaprešič 2 : 0 (Caban, Vinko); Nafta – Zadar 0 : 2 (0 : 1). V polno sta zadela Santini (36) in Gospić (55). Začetna postava Nafta: Murko, Buzeti, Matjašec, Filipovič, Balažič, Čeh, Vassiljev, Vaš, Lesjak, Vinko, Kokolj. Igrali so še: Ajlec, Levačič, Raduha, Repina, P. in D. Gerencser, Kulčar, Maruško.

8. krog 1. islandske ženske lige: Poroka – Reykjavik 4 : 0. Za Poroko je dosegla zadetek tudi slovenska reprezentantka Mateja Zver, kar je bil že njen peti letosnji zadetek. Ekipa Porke je s 16 točkami na tretjem mestu.

V Turnišču pa sta pod okriljem kluba mladih Denis Lutar in Primož Zver, ki sta jima pomagala trenerja Tomi Kostric in Dušan Lutar, uspešno organizirala 3. poletno nogometno šolo, kjer je vadilo 51 otrok iz celotnega Pomurja in tudi z območja Ljubljane. F. B., F. H. M., T. G., M. J.

Skupščina MNZ Lendava

Edini izpolnili program Nogomet za vse

NV prostorih Dvojezične srednje šole Lendava je MNZ Lendava opravila oceno dela v minulem letu. Uvodoma je delegate pozdravil tudi mag. Ivan Šimič, predsednik Nogometne zveze Slovenije.

Iz poročila predsednika MNZ Branka Grosa izhaja, da so z opravljenim delom v letu 2009 zadovoljni. Edini v Sloveniji so v celoti izpolnili program Grassroots Nogomet za vse. Tudi za letošnje leto so si zastavili smel program delovanja. Ta bo temeljil na ponovni izvedbi programa Grassroot, izbiri igralcev za selekcije U-12, turnirju osnovnih šol za igralce s prilagojenim programom, tekmovalju za značko nogometaša, organizaciji festivala nogometa, kampa za mlade igralce in dekleta ter prireditvi Radigram nogomet za kategorije U-8, U-10 in deklice U-14. V zimskem obdobju naj

bi pripravili skupno s Športno zvezo Lendava zimsko ligo nogometa, od MNZ Murska Sobota pa bodo prevzeli vodstvo pomurske lige v sezoni 2010/11.

Na skupščini so sprejeli tudi sklep, da bo dosedanje prvenstvo 1. in 2. MNL v sezoni 2010/11 potekalo po novem v enotni ligi s 14 moštvi. MNZ Lendava bo še naprej organizator srečanj reprezentantov mlajših kategorij. Tako bo septembra organizirala srečanje z reprezentanco Črne gore in tri kvalifikacijske tekme U-19 za evropsko prvenstvo. Še naprej bodo krepili sodelovanje z medobčinskimi nogometnimi zvezami Ptuj, Murska Sobota, Maribor in Celje. Na skupščini so namesto Štefana Kelenca iz Bistrice v IO MNZ Lendava izvolili Romana Kolenka iz Črenšovca. Feri Horvat M.

Odbojka na mivki

Zmagali sta Šok soba in Perle

ŽOK Kema Puconci pripravil turnir mešanih trojk in ženskih dvojic

Atraktivna igra odbojkaric

Ženski odbojkarjski klub Kema Puconci je organiziral turnir v odbojki na mivki. Pri mešanih trojkah, kjer je nastopilo 12 postav, je ekipa Šok soba (Katja Koler, Alojz Kerec, Tadej Bürgermeister) v finalu z 21 : 16, 17 : 16 premagala Kratochwill (Ana Praprotnik, Saša Topovšek, Grega Flisar). V tekmi za 3. mesto so Maratonci (Vesna Šavel-Geder, Gorazd Gider, Andrej Šiftar) z 21 : 11 ugnali Napspane (Petra Franko, Uroš Pavlovič, Timi Šiftar, Franc Mesarič). Med 8 ženskimi dvojicami so slavile Perle (Mateja Kadiš,

Iva Škraban). Z 21 : 12, 18 : 13 so premagale PS novo navezo (Ana Praprotnik, Urška Gomboc). Tretji sta Petra Franko in Janja Donša, ki sta bili z 21 : 19 boljši od Formisa (Maja Horvat, Anja Kupčič). V ulični košarki za moške – tekmovalje je vodil Peter Juteršnik – pa je bila prva ekipa Bruce Lee Beltinci (Tomaž Bojnec, Karel Rajcar, Borut Prelog), druga je Bafan Bafana (Uroš Pavlovič, Bine Barbarič, Tilen Kukul), tretja pa Pižama (Mitja Gomboc, Simon Cör, Sebastjan Fujs). M. J.

Kako kaznovati otroka?

Pozabite na šibo! To je povzetek raziskave, ki so jo opravili v 19 državah sveta. Večina staršev je prepričanih, da lepa beseda tudi pri otroku lepo mesto najde, in so pripravljene svoje otroke vzgajati s prigravarjem in pogovorom. Za fizično kazen se povsod po svetu odločajo večinoma moški, razen v Kanadi, kjer za šibo raje poprimejo mame. V ZDA med vprašanimi ni bilo niti ene same ženske, ki bi izbrala fizično kazen. Slovenski otroci pa jo za svojo porednost odnesejo slabše kot njihovi vrstniki po svetu, saj je Slovenija kar v dveh kategorijah daleč pred drugimi: s 63 odstotki v kategoriji ukinjanja ugodnosti (gledanje TV, uporaba računalnika in mobilnega telefona), z 21 odstotki pa pri pošiljanju otroka v sobo.

Bodite okrogli in ponosni

Ali je prevelika telesna teža v vseh primerih tudi nezdrava? Pionirska študija, objavljena v reviji Lancet, je ugotovila, da je bilo okoli 30 odstotkov ljudi, uvrščenih v skupino debelih, s presnovnega vidika zdravih: imeli so nizek holesterol, krvni tlak in krvni sladkor. Skratka, vsakemu tretjemu od tistih, ki jih opozarjajo, da morajo shujšati, morda sploh ni treba. V resnici je to lahko zanje celo škodljivo. Raziskovalci so primerjali učinek nizkokalorične diete v skupini presnovno zdravih debelih ljudi s skupino, v kateri so bili debeli zdravstveno ogroženi ljudje. Inzulinska odpornost se je v ogroženi skupini izboljšala za 26 odstotkov, v skupini presnovno zdravih debelih ljudi pa se je za 13 odstotkov poslabšala. Tudi če je vaš ITM visok, a uživate zdravo hrano, telovadite in se dobro počutite, si dajte pregledati presnovne markerje. Če so na zdravi ravni, si morda lahko privoščite še kilogram več!

Nočni hrup

Ali ste vedeli, da je vsak peti Evropejec ponoči redno izpostavljen močnemu hrupu, kar lahko oslabi zdravje? To je pokazala raziskava Svetovne zdravstvene organizacije. Ta je opozorila, da lahko hrup med spanjem vodi do visokega krvnega tlaka, celo do srčnega infarkta in tudi do zgodnje smrti, je poročala nemška tiskovna agencija DPA. Nočni hrup namreč ne škoduje le sluhu, temveč nedvomno vodi tudi do zdravstvenih težav. Še posebej škodljiv pa je hrup takrat, ko se zaradi njega prebudimo. Ker otroci v postelji preživijo dlje časa kot odrasli, so bolj izpostavljeni nočnemu hrupu.

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Alergija na sonce

Sonce je naša najbližja zvezda

Tudi zato sveti in greje najbolj. Je vir življenja, brez katerega si ne gre predstavljati razvoja ter obstoja rastlin, živali in ljudi. Velikokrat pa je lahko sevanje sonca tudi nevarno – še posebno za našo kožo.

Zemlja sprejema samo majhen del sončnih žarkov, saj različni sloji atmosfere ustavljajo emisije, ki so za človeka najbolj škodljive. Tako predstavlja ozonski sloj za Zemljo nujno potreben ekološki ščit, ki prepreči vdor zelo škodljivih žarkov. Kljub temu do nas prihaja energija, ki je sestavljena iz infrardečih žarkov, vidnega spektra svetlobe, ultravijoličnih A-žarkov (UVA) in ultravijoličnih B-žarkov (UVB). Vsa ta energija ima za nas in naše telo tako pozitivne kot tudi negativne učinke.

Infrardeči žarki ustvarjajo občutek toplote in ugodja, a povzročajo tudi dehidracijo kože, navale vročine in sončarico.

Vidni spekter svetlobe deluje na nas kot »antidepressiv« – torej deluje ugodno na naše počutje in vpliva na hormonalne funkcije možganov, vendar vpliva na staranje kože.

UVA stimulirajo pigmentacijo in potemnitev kože, a prodirajo globoko v kožo in povzročajo poškodbo elastičnih vlaken kože. UVA so odgovorni za staranje kože in so udeleženi kot de-

javniki tveganja pri nastanku rakavih obolenj kože.

UVB stimulirajo tvorbo melanina (kožni pigment) in vitamina D. Hkrati so odgovorni za opekline, prezgodnje staranje kože in nastanek nekaterih vrst kožnega raka.

Iz vseh teh podatkov lahko hitro razberemo, da je čezmerno izpostavljanje sončnim žarkom škodljivo. Naša koža se lahko na sonce odzove na mnogo načinov: s potemnitvijo, opeklinami, pegami, s prezgodnjim staranjem kože, rakavimi obolenji ter z določenimi kožnimi boleznimi, ki se na soncu še poslabšajo. Zelo pogosto pa se kot odziv na sonce pojavijo fotodermatoze, ki jih pogosto imenujemo kar alergije na sonce.

Kako prepoznamo alergijo na sonce?

Alergija na sonce se običajno pojavi po dnevu ali dveh, preživetih na soncu, vendar se lahko pojavi tudi zgolj po počitku na sončni terasi. Alergijo prepoznamo po srbečih, rdečkastih vzboklinah ali mehurčkih na koži, predvsem na dekolteju, rokah, nogah in ramenih. Posebna oblika alergije na sonce so t. i. akne Mallorca, ki so srbeče, aknam podobne kožne spremembe. Povzroči jih kombinacija maščob

na koži (tudi uporaba mastnih zaščitnih krem) in sončnih žarkov.

Zakaj alergija nastane?

Alergija nastane kot posledica sevanja ultravijoličnih žarkov, ki povzročajo spremembe kožnih celic. Te spremembe povzročijo, da imunski sistem napačno identificira beljakovine v kožnih celicah in jih prepozna kot vsiljivce, ki jih je treba »uničiti«. Zato začne imunski sistem proizvajati protitelesa, ki napadajo celice in povzročijo nastanek simptomov. Sproščati se začne histamin, ki je odgovoren za nastanek srbenja, rdečine in otekline.

Kako si lahko pomagamo?

Ob pojavu alergijske reakcije, ki prizadene predvsem svetlopolte ljudi, je treba kožo ohladiti in namazati s kremo ali gelom z antihistaminikom (gel Fenistil) ali z geli, ki hladijo in blažijo srbenje in vnetje (gel Kamagel, aloe vera, arnika, kamilica...). Če je reakcija močnejša, lahko posežemo tudi po antihistaminikih v obliki tablet (Claritine S, Letizen S, Flonidan S, Rinolan...), pomagajo pa tudi kalcijevi pripravki. Seveda ne pozabimo poiskati senčnega prostora in se ne izpostavljamo soncu.

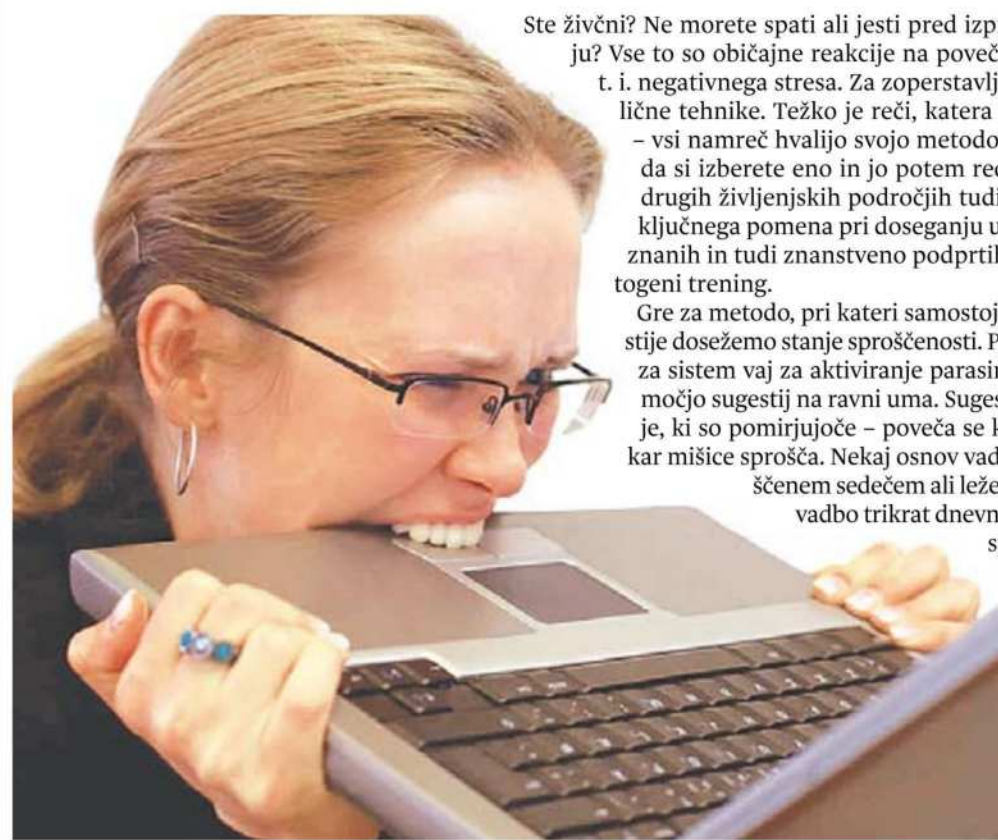
Kako lahko alergijo na sonce preprečimo?

Ko se alergija na sonce pojavi prvič, se moramo zavedati, da se lahko pojavlja vsako leto znova. Zato je najbolje, da jo skušamo preprečiti. Najboljša zaščita pred alergijo na sonce je zagotovo izogibanje sončnim žarkom med 11. in 16. uro, ko je sonce najmočnejše. Vsekakor ne smemo pozabiti na zaščito telesa z lahkim oblačilom in nikar ne pozabimo na kreme z zaščitnim faktorjem. Izbira zaščitnih krem je velika, a izbirajte kakovostne in preverjene. Ni namreč vseeno, kakšno izberemo!

Dva tedna pred in ves čas med izpostavljanjem soncu se priporoča uživanje prehranskega dopolnila, ki vsebuje betakaroten. Prav tako lahko preventivno posežemo tudi po antihistaminiku v obliki tablet. Svetuje se jemanje pet dni pred izpostavljanjem in ves čas, ko smo izpostavljeni soncu. Vsekakor bi upoštevanje teh nasvetov moralo preprečiti nastanek alergije na sonce, in če bomo poiskali prijetno senco, nam sonce ne bo moglo nagajati. Polonca Fiala, mag. farm.

Proti negativnemu stresu

Ste živčni? Ne morete spati ali jesti pred izpitom ali dežurate na WC-ju? Vse to so običajne reakcije na povečano količino škodljivega, t. i. negativnega stresa. Za zoperstavljanje stresu obstajajo različne tehnike. Težko je reči, katera je boljše in katera slabša – vsi namreč hvalijo svojo metodo. Dejansko pa je najbolje, da si izberete eno in jo potem redno izvajate. Tako kot na drugih življenjskih področjih tudi tu velja, da je vztrajnost ključnega pomena pri doseganju uspeha. Ena izmed najbolj znanih in tudi znanstveno podprtih tehnik sproščanja je avtogeni trening.

Gre za metodo, pri kateri samostojno, sami, z uporabo sugestije dosežemo stanje sproščenosti. Pri avtogenem treningu gre za sistem vaj za aktiviranje parasimpatičnega živčevja s pomočjo sugestij na ravni uma. Sugestija izzove telesne reakcije, ki so pomirjujoče – poveča se količina krvi v okončinah, kar mišice sprošča. Nekaj osnov vadbe: lahko se izvaja v sproščnem sedečem ali ležečem položaju. Priporočajo vadbo trikrat dnevno (zjutraj, opoldne in pred spanjem). Dolžina vadbe se povečuje, saj se vadba nadgrajuje. Pred vadbo pa si je dobro zagotoviti mir. Izključite mobilnik, utišajte papigo, podkupite psa ... Potem se namestite za vadbo in začnite s prigravarjem pozitivnih sugestij.

Občutek osamljenosti

Pomanjkanje dobrih prijateljev, še bolj pa občutek osamljenosti lahko močno ogroža zdravje starostnika. Čikaški raziskovalci so tako pred časom v študiji vpliva socialne povezanosti na zdravje ugotovili, da so starostniki, ki imajo sicer malo družabnih stikov, vendar jih ne moti in so navajeni živeti v samoti, petkrat pogosteje poročali o dobrem oziroma celo izvrstnem zdravju kot njihovi vrstniki, ki so se počutili zelo osamljene in zapuščene, ne glede na to, kakšna je bila njihova dejanska družbena povezanost. Strokovnjaki poudarjajo, da je raziskava tako potrdila, da je človekovo dobro počutje bistveno manj odvisno od števila znancev in prijateljev kot od čustvene bližine. Družbena osama torej vpliva na psihično zdravje starostnikov le, če jo spremlja tudi občutek osamljenosti.

Kako izboljšati spomin

Včasih se zgodi, da se česa preprosto ne moremo spomniti. Odpove nam spomin. Nič hudega, spomin lahko tudi okrepimo. Najpomembnejše je, da dovolj spimo. Brez spanca spomin ne deluje, prav tako smo bolj razdražljivi in si težje zapomnimo nove informacije. Okrepimo si ga lahko tudi s prehrano. Ribje olje je ena izmed sestavin, ki pomaga ohranjati spomin, na drugi strani pa ga alkohol ubija. Nujna je tudi možganska telovadba, kakršnakoli možganska dejavnost, med najbolj spodbudnimi pa so učenje novega jezika, igranje računalniških igrin in pletenje. Lahko pa se tudi naučimo novih tehnik pomnjenja. Novo informacijo poskušajmo razdrobiti na dele – tako si jo lažje zapomnimo. Nakupovalni seznam si bomo na primer lažje zapomnili, če ga bomo razdrobili na posamezne sklope hrane.

Nova služba

Ko se potegujejo za novo službo v teh težkih časih, mnogi se vedno do onemoglosti pilijo svoje življenjepis in zbirajo reference, ki dokazujejo njihove sposobnosti. Delovne izkušnje so koristne, smisel za medčloveške odnose zaželen, poštenost hvalevredna, a tisto, kar je ključnega pomena, je to, da se predstavite kot oseba, ki bo s svojim delom pripomogla k temu, da bo podjetje izplavalo iz težav. Raziščite panogo, s katero se podjetje ukvarja, in podjetje samo. Poiščite informacije o lastnikih podjetja, o zaposlenih in poslovnih partnerjih podjetja. Če delodajalcu pokažete, kako zlahka združite svoje osebne interese, talent in cilje podjetja, o zaposlenih in poslovnih partnerjih podjetja. Če delodajalcu pokažete, kako zlahka združite svoje osebne interese, talent in cilje podjetja, o zaposlenih in poslovnih partnerjih podjetja. Če delodajalcu pokažete, kako zlahka združite svoje osebne interese, talent in cilje podjetja, o zaposlenih in poslovnih partnerjih podjetja.

Apčih!

Kaj svetujejo strokovnjaki vsem, ki jih muči seneni nahod? Vsak dan si v nos vbrizgajte kapljice za nos, da iz njega izperejo cvetni prah. Vsaj enkrat letno zamenjajte filter za zrak v avtomobilu, kajti starejši filtri lahko pihajo v obraz cvetni prah. Ko se količina cvetnega prahu močno poveča, si čez obraz nadenite masko. Zlasti vam bo pomagala pri vrtnarjenju ali sprehodu skozi oblak cvetnega prahu. V pomoč pa so vam lahko tudi očala ali sončna očala. Dejavnosti na prostem se lotite zvečer. Veliko dreves otrese cvetni prah ob prvih sončnih žarkih. Največja koncentracija cvetnega prahu ambrozije pa je opoldne.

z našega štedilnika

Juha z rdečo papriko in limeto

4 očiščene in narezane rdeče paprike, 1 velika sesekljana čebula, 5 ml olivnega olja, 1 strt strok česna, 1 tanko narezan rdeč feferon, 45 ml ali 3 žlice paradižnikovega koncentrata (mezge), 900 ml kokošje osnove, drobno naribana lupinica in sok 1 limete, sol, črni poper, tanki trakci limetine lupinice za okras

Čebulo in papriko stresemo v naoljeno kozico, pokrijemo in dušimo na slabem ognju približno pet minut, da se zmehčata. Vmes malo premešamo. Primešamo strt česen, feferon in paradižnikov koncentrat. Prilijemo polovico jušne osnove in zavremo. Pokrito kuhamo deset minut.

Juho malo ohladimo in nato s palčnim mešalnikom gladko zmešamo. Dodamo preostalo osnovo, naribano lupinico in sok, sol ter poper. Juho znova zavremo in takoj ponudimo. V vsak krožnik damo nekaj tankih koščkov limetine lupinice.

Mariniran sladko-kisli piščanec z žara

12 piščančjih stegen brez kože, 6 žlic limoninega soka, 1 žlička sveže naribane ingverjeve korenike, 1 strok česna, 1

Nekaj več o pohodništvu

Aktivnost v razmahu

Koristna in čedalje bolj množična popotovanja

Razveseljivo je, da so se v zadnjem času tudi v Pomurju dejavnosti na tem področju močno okrepile. Razna občinska in krajevna združenja in društva organizirajo lokalne pohode, ki vsebujejo ogled znamenitosti kraja, obenem izvemo kaj iz preteklosti, še več pa o načrtih krajanov. Gospodinje največkrat predstavijo svoje kuharske sposobnosti, pa tudi kleti in žganjarne ne ostanejo zaprte.

Dober opis izvedenih in načrtovanih poti najdemo v zgibanki društva, ki deluje pri Gradu, Od Budincev do Vučje Gomile, v kateri od januarja do konca decembra vabijo na 20 pohodov, torej več kot 1,5 na mesec. Pohodi so dobro obiskani. Pohodniki se po navadi združujejo v društva, ni pa to nujno. Za lokalne pohode se v veliki večini odločamo individualno ali v družbi bližnjih prijateljev in znancev. Mnogo pomeni, če je zbrana družba prava, če se opravi pred pohodom nekaj organizacijskih nalog, poskrbi za

osnovno zdravstveno zavarovanje in podobno.

Zbrana družba želi opraviti pohod, oddaljen več kot sto kilometrov od kraja bivanja, s potekom poti ni povsem seznanjena, trajal naj bi en dan, in sicer konec tedna. Organizator naj bi bil eden, na njega se obračamo za informacije. Lokacija pohoda mora imeti začetek in konec, saj sta od tega odvisna tudi način in vrsta dostopa. Ekonomski razlogi narekujejo zmanjševanje stroškov prevoza. Običajna organizacija skupinskih odhodov z avtobusi ni vedno najugodnejša.

Praksa kaže, da se skupina 20 ljudi z lahkoto in ugodno pripelje do začetne točke pohoda z osebnimi avtomobili. Dodatna ugodnost je, da se polovica avtomobilov prestavi na cilj, od koder se po končanem pohodu vrnejo po drugo polovico vozil. Stroški prevoza pri tem načinu so najmanjši, šoferji so seveda »obsojeni« na 00 promila. Pred začetkom pohoda se obvezno pre-

učijo pot, zberejo informacije o odprtosti koč in pohodnih postojank, vremenski prognozi in vozni redih, če avtomobili niso aktualni in še zlasti, če je pohod konec tedna. Ekonomska situacija narekuje poleg gostinske ponudbe tudi hrano iz nahrbtnika, torej kdo bo kaj vzel s sabo, da se ne podvajajo šunke, role, namazi, pecivo, sadje, sovinjon, rizling, šmarnica in slivovka. V nahrbtnik organizatorja gredo tudi kak povoj, lekadol in podobne zadeve. Pohodna oprema posameznika naj bo dobra z obveznimi pohodnimi čevlji, poletno zaščito proti soncu, zadosti tekočine, posebno če so pohodni kraji odročni. Glede na to, da bo pohod neformalen, uradnega vodje ni, torej tudi odgovornosti za morebitne poškodbe ne prevzame in so stvar posameznika, dobro pa je, da se to vnaprej ve. Nastali stroški prevoza in drugega po dogovoru se delijo na enake dele.

Z mnogo dobre volje ob prvem svitu na pot!

Marjan Zorjan

Fotografija: N. N.

besede mode

Firence – čas na moški strani

Oblačilni sejem Pitti Uomo je stalnica v svetu moške mode. Čeprav pravijo, da izgublja moč, številka čez 30 tisoč obiskovalcev z vsega sveta tudi nekaj pomeni. Vsekakor je paša za oči za vse tiste, ki smo z modo povezani na milijon in en način. Mnogo idej za trenutke, ko se ne bomo več spomnili, od kod so. Firence pač imajo svojo svetlobo, inovativni duh in intuitivnost. Zdi se, da se med krizo nihče noče predati. Čas na moški strani je cenjen s pogledom k trendom za pomlad in poletje 2011; vsaka nova barva je nov luksuz, vsak vbod je nova zgodba, vsak čevljev nova strast.

Nove strukture, nove skulpture

Za modo so značilne spremembe, vendar se zdi, da tokrat čas narekuje inovacije, ki so rezultat nuje oz. potrošnikove potrebe. Prejšnja leta je bilo na sejmu čutiti »perpetuum mobile«, sezono kasneje duh Obama »Yes we can«, a tokrat je bila v ospredju postavljena nova struktura, ki se opira na osnovne gradnike. Vsak gradnik je preiščena skulptura, ki stoji sama zase ali v kompoziciji z drugimi. Vsaka stvar ima več pomenov, vsak oblačilni element več funkcij.

Jopiči so mehki in del sukniča ter obratno, bombažne hlače brez likalnega roba in manšetni gumbi popoln luksuz. Slednji imajo lahko več funkcij in pokrivajo celo navaden gumb na rokavu, ki je namenjen zapenjanju zavihanega rokava (Italijani ne propagirajo srajc s kratkimi rokavi). Težje opisati, lepše videti. Kljub vsemu je bilo opaziti nove patente, ki so navdušili.

Novi barvni odtenki

Morda bom pristranska, a Firence in sejem vedno znova presenečata z nekim povsem italijanskim odtenkom, ki deluje že videno. Nov koncept prikazovanja pa je enostavno fantastičen. Poleg vseh raznobarnih sukničev (od rumenega do modrega) so postavili enako pobarvane kamne.

Nov trend povezanosti z naravo je bil torej pokazan na tak enostaven način. Poleg sive in bele je bilo veliko odtenkov mentola. Modra kot morje se je prelivala z nebesno modro, obe skupaj pa sta elegantno dopolnjevali kose oblačil v peščenih in kaki barvnih odtenkih. Strast je bila izražena v raznobarnih mokasinih.

Pleten suknič, lanene hlače, bombažen šal

Moški se radi odenejo v oblačila, ki jih razvajajo, pa četudi ne vedo čisto natančno, zakaj. Vsak dotik premišljenih razstavljenih oblačil je razkril lepoto naravnih surovin. Mehkoba se je razlila med prsti in noben pogled na rahlo zmečkanost ni odvrnil misli na fantastičnost. Detajli, ki gradijo celoto (dajejo končno obliko in funkcijo), so samo postavili piko na i v stavku pozitivnih misli.

Junij v Firencah se vedno postavi na moško stran. Gre za čas, ko se poglobimo, kateri oblačilni elementi moškemu telesu pomagajo s svojimi funkcionalnostmi, kateri telo poudarijo z barvami in kateri ga odenejo v »uau« efekt in jih nikoli več zares ne slejejo. In navsezadnje, kateri so tudi tisti, ki jim pomagajo dobiti trofeje poslovnega dne.

Tatjana Kalamar Morales

žlička zdrobljenih posušenih rdečih feferonov, 1 žlička rjavega sladkorja, 2 žlici medu, lističi koriandra, sol, sončnično olje

Piščančja stegna operemo, osušimo in zložimo v skledo. V drugi skledi zmešamo limonin sok, ingver, česen, strte posušene feferone, sol, sladkor in med. Piščančja stegna preložimo v marinado in jih dobro povaljamo, da se jih marinada prime. Mariniramo 45 minut.

Žar segrejemo na srednjo vročino. Piščančjim stegnom dodamo korian-drove listke in jih preložimo v nepregorno posodo. Prelijemo s preostalo marinado in meso s čopičem premažemo z oljem. Pod segretim žarom pečemo 15 do 20 minut oziroma tako dolgo, da se meso popolnoma prepeče in porjavi. Vmes ga občasno obrnemo in premažemo.

Pečenega preložimo na pladenj in ponudimo z izbrano prilogo.

Prepečen zeliščni paradižnik

700 g rdečega in rumenega paradižnika, 2 žlici vinskega kisa, 1 žlica zrnate gorčice, 1 strt strok česna, 2 žlički sesekljanega peteršilja, 2 žlički nastrižene-ga drobnjaka, 25 g drobtin svežega kruha, sol, poper

Paradižnike narežemo na debelejšje rezine in jih polovico lepo zložimo v nepregorno posodo. Za preliv zmešamo kis, gorčico, sol, česen in poper. Primešamo dve žlici vode, da lažje razmešamo.

Paradižnike potresemo s polovico peteršilja in drobnjaka ter pokapljamo s polovico preliva. Na vrh zložimo drugo polovico paradižnikov tako, da se rezine malo prekrivajo. Pokapljamo z drugo polovico preliva. Potresemo s kruhovimi drobtinami. Pečemo 25 minut oziroma tako dolgo, da drobtine pozlatijo. Potresemo s preostalim peteršiljem in drobnjakom in še vroče postrežemo.

Solata – zeleno v zelenem

200 g oluščene mladega boba, 200 g na koščke narezanega zelenega stročjega fižola, 100 g stročjega graha, 10 listkov poprove mete, 3 mlade čebule z zelenjem, 4 žlice olivnega olja, 1 žlica jabolčnega kisa, 1 strok česna, sol, poper

Bob stresemo v kozico s kropom in ponovno zavremo. Takoj odstavimo in bob potopimo v mrzlo vodo. Odcedimo. Postopek ponovimo s stročjim fižolom.

Blaširan bob in stročji fižol premešamo s surovim stročjim grahom, me-

tinimi listki in mlado čebulo. Temeljito zmešamo olivno olje, kis, česen, sol in poper, polijemo po solati in dobro premešamo. Pred serviranjem postavimo na hladno.

Sirova torta z mangom

120 g ovsenih kosmičev, 40 g margarine, 2 žlici medu, 1 velik zrel mango, 300 g nemastne sveže skute, 150 g nemastnega jogurta, drobno naribana lupina 1 limete, 3 žlice jabolčnega soka, 20 g želatine v prahu, rezine manga in limete za okras

Ovsene kosmiče, med in margarino zmešamo. Maso damo v model za torte in enakomerno porazdelimo. Pori-nemo v pečico in pečemo pri temperaturi 200 stopinj Celzija oziroma tako dolgo, da porjavi. Testo ohladimo.

Mango olupimo in narežemo na kose. Mango, svežo skuto, jogurt in limetino lupino damo v mešalnik in gladko zmešamo. Jabolčni sok segrejemo, vanj stresemo želatino in mešamo, da se razpusti. Primešamo k masi, ki jo zlijemo v model na testo in postavimo v hladilnik, da se strdi. Torto preložimo na pladenj ter okrasimo z rezinami manga in limete.

Brigita Čufar, vodja restavracije Maximo

turistične prireditve

Gajševci – V petek, 9. julija, in v soboto, 10. julija, bo osmo srečanje motoristov ob Gajševskem jezeru, ki ga organizira MK Jezerski duhovi. V petek bo nastopila skupina Noctifaria, v soboto Riblja čorba, oba dneva pa bodo igrale tudi mlade pomurske skupine. Ob druženju bo še krožna vožnja, v poznih nočnih urah pa striptiz.

Odranci – V petek in soboto, 9. in 10. julija, bo ob odranskem nogometnem igrišču tradicionalna prireditev Ajdova noč. V soboto ob 11. uri bodo vaše igre, popoldne se bodo predstavila odranska društva, ob 16. uri pa bo tekmovanje v kuhanju odranskega bograča (ajdove kaše s prilogo). V petek igrata skupini Kingston in Tropik, v soboto pa Vagabundi.

Polana – V petek, 9. julija, ob 20. uri bo pod brajdami v gostilni Lovenjak krst mladih štrkov. Gost večera bo pevska legenda Lado Leskovar, obiskovalce pa bodo pogostili z Lovenjakovimi specialitetami.

Cmurek – V soboto, 10. julija, ob 7.30 se bodo zbrali v avstrijskem Cmureku ob reki Muri udeleženci osmega Mednarodnega spusta murskih ladij Mura 2010. Po kulturnem programu in pozdravu udeležencev se bo ob 8.30 začel spust. Ob prihodu bodo postanki okrog 10.30 v Bad Radkersburgu in Gornji Radgoni, ob 12.30 na Petanjcih in ob 14.30 v Melincih, kjer bo javna tribuna Zaščita reke Mure in rokavov. Ob 18. uri bodo prispeli na Gibino, ob 20. uri pa do Sv. Martina na Muri, kjer bodo končali prvi dan spusta.

Moravske Toplice – V okviru tradicionalnega Poletja v Moravskih Toplicah bo vsak četrtek, petek in soboto v juliju in avgustu od 18. ure dalje pri Termah 3000 Poletno turistično senje. Ob ponudbi izdelkov pomurskih rokodelskih in drugih domačih obrti bo vsak četrtek ob 20.30 na terasi hotela Ajda Etno večer. Tokrat bodo nastopili romska skupina Rom Ton in Tamburaši Bisernica DU Ljutomer. Vsako soboto ob 20. uri pa bo v Športnem parku Term 3000 otroška animacija.

Melinci – V soboto in nedeljo, 10. in 11. julija, bodo osemnajsti Ciglarški dnevi. V soboto ob 15. uri bodo prikazali, kako so nekoč izdelovali opeko in nekdanja kmečka opravila, na ogled bo tudi razstava starega orodja, nato pa zabavni program. V nedeljo ob 11. uri bo maša za pokojne in žive izdelovalce opeke, po njej pa prikaz njihove kulinarike ob zvokih ansambla Avantura ter ponudbi rib na melinški način in drugih domačih jedi.

Strehovci – V soboto, 10. julija, ob 14. uri bodo v okviru prireditve Dnevi turizma občine Dobrovnik pri vaško-gasilskem domu v Strehovcih prve Vaške igre Strehovci 2010.

Ljutomer – V soboto, 10. julija, od 8. do 12. ure bo na Glavnem trgu Turistična tržnica, ki jo organizira LTO Prlekija Ljutomer. Med ponudbo bodo tudi izdelki ljudske obrti in domače dobrote.

Neradnovci – V nedeljo, 11. julija, ob 9. uri se bodo začele pri gasilskem domu Kmečke igre Občine Gornji Petrovci.

Bogojina – V nedeljo, 11. julija, bo pohod na proščanje v Kančevcih.

Sv. Martin na Muri – V nedeljo, 11. julija, ob 10.30 bodo udeleženci osmega mednarodnega spusta murskih ladij Mura 2010 nadaljevali spust in ob 11.30 priveslali v Mursko Središče, ob 15. uri bodo prispeli v Podturen, ob 16.15 bo srečanje udeležencev spusta na tromeji, ob 17. uri pa bo prihod v Domašinec, kjer bo sklepna prireditev. Ob postankih bo kulturni program.

Ljutomer – V ponedeljek in torek, 12. in 13. julija, ob 16. uri bodo v Letnem kopaljšču Ljutomer tretje Poletne športnorekreativne igre.

Dan primorske kuhinje v Pince Marofu

None in nonoti so kuhali primorske jedi

Obiskovalci poskusili mineštro, polento z omako in šparglevo frtaljo

Mineštro in polento z omako sta pripravljali Onorina Marič in Nada Tkalec.

V soboto je Društvo Primorcev in Istranov v Prekmurju skupaj s Krajevno skupnostjo Pince Marof in Benica v naselju Pince Marof organiziralo Dan primorske kuhinje – kulinarični užitek Primorske in Istre v Prekmurju.

Mineštro in polento v omaki sta za obiskovalce prireditve pripravili Onorina Marič in Nada Tkalec, šparglevo frtaljo (špargli s slanino in jajci) pa Dana Radikon. V kulturnem programu so nastopili Nonet iz Dobrovega v Goriških brdih, šolarji iz OŠ Odranci in folklorna skupina iz Žižkov.

Dana Radikon je povedala, da je za primorsko in istrsko kuhinjo značilen vpliv italijanske kuhinje. Vključi-

je manj mesa in več zelenjave, zato je hrana nekoliko lažja, manj mastna kot prekmurska. Precej je dušene zelenjave, paradižnika, značilnih primorskih začimb, olivno olje namesto bučnega in drugo. Sama pogosto tudi doma pripravlja primorske jedi.

Podpredsednica društva in predsednica KS Pince Marof Branka Bensa je povedala, da je bilo društvo ustanovljeno februarja letos, ustanovili pa so ga potomci Primorcev in Istranov, ki so se med prvo in drugo svetovno vojno preselili v Prekmurje: »Organizirali smo že izlet v Goriška brda v kraje naših prednikov, jeseni bo koncert s primorsko glasbo, pozimi kuharske delavnice, pri-

Vlado Radikon:
»Naslednje leto načrtujemo dvodnevno prireditev z dnevom primorske kulture in dnevom primorske kulinarike.«

Fotografija: Jabe Gabor

morski ples in drugo. Veseli nas, da je med člani precej zagnanosti in aktivnosti, sodelujejo pa tudi tisti, ki niso porodu Primorci, vendar čutijo za našo idejo in jim je primorska kultura blizu. V kulturni program na današnji prireditvi smo vključili tako primorsko kakor tudi prekmursko tematiko, saj potomci Prekmurcev in Istranov dejansko tu živimo z obema kulturama. S fotografijami pa smo predstavili tudi naš izlet na Primorsko.«

Predsednik društva Vlado Radikon je dodal, da so se njihovi predniki zli s pokrajino, ki jim še vedno daje kruh in varen dom, vendar pa *none* in *nonoti* (babice in dedki) nikoli niso pozabi-

li, kdo so in od kod so: »Naslednje leto načrtujemo, da bo to dvodnevna prireditev, en dan s predstavitev primorske kulture in en dan primorske kulinarike. Dejstvo je, da so v Prekmurju doslej zelo malo vedeli o Primorcih, ki so se priselili sem, med katerimi so bili mnogi tudi prisiljeni oditi iz Primorske in Istre. Ti so se naselili v naseljih Benica, Pince Marof, Petišovci kolonija, Dolga vas, Kamovci, nekaj pa tudi v Gaberju. Naš cilj je, da bi se mlajše generacije bolj zavedale svojih korenin in da se ohranja primorska kultura. Drugo leto načrtujemo obisk hrvaške Istre, od koder je bilo prav tako precej priseljencev.«

Jože Gabor

Za zanimivejše poletje v Moravskih Toplicah

Etnološko-turistično senje pri Termah 3000

Turistično-informacijski center Moravske Toplice že več let v juliju in avgustu v okviru aktivnosti pod naslovom Poletje v Moravskih Toplicah pripravi tudi Poletni turistični sejem.

Nad organizacijo sejma bdi strokovna svetovalka pri TIC-u Janja Bürmen, ki je povedala, da so tržnico postavili ob poti, ki pelje proti vходу v letno kopaljšče, organizirajo pa ga vsak četrtek, petek in soboto po 18. uri, ko se na desetih stojnicah predstavljajo ponudniki izdelkov ljudske obrti, na dveh ali

treh pa vedno tudi ponudniki živilskih proizvodov: »Pri izbiri ponudnikov na sejmu smo letos dali prednost ponudnikom s certifikatom in jih s tem tudi spodbujamo, da tisti, ki certifikata še nimajo, odnesejo svoje izdelke na ocenitev in si tako pridobijo certifikat. Večina izdelovalcev domače ljudske obrti certifikat sicer že ima. Tako lahko rečemo, da na tem sejmu predstavljamo tipične pomurske izdelke, ki imajo potrjeno, da so res pristna domača obrt. Med ponudniki pa jih je tudi nekaj iz

Prlekije, ena rokodelka pa je tudi iz sosednje Madžarske.«

V ponudbi na stojnicah so izdelki iz lesa in glin, iz koruznega ličja in slame, ročna dela iz platna in drugo. Med živilskimi izdelki pa so med, suho sadje, domači sokovi, kis, bučno olje in podobno. Med kupci na sejmu je največ turistov in izletnikov ter dnevnih kopalcev. Sejemsko ponudbo ob četrtekih dopolnjuje v sodelovanju s Termami 3000 še etnov večer s poudarkom na prekmurski in romski ljudski glasbi. V

soboto zvečer pa v športnem parku organizirajo animacijo za otroke: »S temi in vrsto drugih aktivnosti želimo popestriti poletno dogajanje v Moravskih Toplicah, ki je pomursko turistično središče. Čez poletje bo v kraju Moravske Toplice in drugih krajih v občini še vrsta drugih kulturnih, turističnih in športnih prireditev. Pred nedavnim pa je občina podpisala tudi listino o sodelovanju z občino Biograd na Moru, ki se bo prav tako predstavila pri nas.«

J. G.

Na sejmu se predstavljajo izdelovalci izdelkov ljudske obrti in ponudniki živilskih proizvodov.

Janja Bürmen:
»Letos smo med ljudskimi obrtniki dali prednost tistim, ki imajo certifikat.«

Fotografija: Jabe Gabor

Prispevki za nakup magnetne resonance

Poprava objave v Vestniku z dne 10. 6. 2010: V spomin na pokojnega dr. med. Jureta Gobca iz Murske Sobotne so darovali družine: Zemljič, Vučina, Gorza, Elimirja Horvata in Inke Horvat – 100 evrov.

Janez Perš iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 45; družina Šeruga - Hanc iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Jureta Gobca iz Murske Sobotne – 25; družina Jožefa Časara iz Puconec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 30; Marta Srnc iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 50; Jože Žido iz Markovec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 20; Koloman Žido iz Čepinec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 30; Zorka Uzelac iz Markovec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 20; družina Ōri iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 50; Zorica Tušar iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 70; Ignac Horvat iz Črenšovec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 45; Rozika Kumin iz Černelavec namesto cvetja za pok. Leopolda Vukajča iz Murske Sobotne – 50; Turistično društvo Gornja Radgona namesto cvetja za pok. Mileno Marovič iz Gornje Radgone – 100; družina Olas -Kuplen iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Marijo Olas iz Križevac – 40; Anica Časar iz Čepinec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 40; družina Bedek iz Markovec namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 40; Cveta, Milan, Živa, Jasna in Dragica z družinami namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 50; Slavica z družino iz Puconec namesto cvetja za pok. Kristino Klemar – 20; družina Casar iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Kolomana Korpiča – 30 evrov; GMT, d. o. o., Murska Sobota, donacija za nakup magnetne resonance – 5.555 evrov; namesto cvetja za pok. Leopolda Vukajča iz Murske Sobotne so darovali: družina Sluga-Žekš iz Murske Sobotne – 20, družina Jožeta Žekša iz Murske Sobotne – 30, družina Šadl iz Motovilec – 50, družina Gustija Žitka iz Murske Sobotne – 30, družina Celec iz Radovec – 20 in Ervin Vukajč z družino iz Radenec – 30; družina Verice Török iz Fokovec namesto cvetja za pok. Leopolda Vukajča – 20; Marija Zdravec iz Murske Sobotne namesto cvetja za pokojnega soseda Marka Mariniča iz Murske Sobotne – 30; sodelavci SGP Pomgrad ABI Lipovci namesto cvetja za pok. Kristino Klemar – 180; stanovalci iz Kocljeve ulice 4 v Murski Soboti namesto cvetja za pok. Marka Mariniča – 70; zaposleni pri Štefanu Kranjcu namesto cvetja za pok. Gezo Kranjca iz Martjanec – 60; Dom Elizabeta, Sveti Jurij, namesto cvetja za pok. Franca Benceta od Svetega Jurija – 80; družina Vaš iz Martjanec namesto cvetja za pok. Gezo Kranjca iz Martjanec – 100; družina Jožefa Ozvatiča, Vanča vas 19 b, namesto cvetja za pok. Bernardko Berke – 20; Terezija in Franc Ozvatič, Vanča vas 21, namesto cvetja za pok. Bernardko Berke – 20; učenci 6. a OŠ Beltinci, prispevek za magnetno resonanco – 80; družina Štefana Makoterja iz Moravskih Toplic namesto cvetja za pok. Gezo Kranjca iz Martjanec – 30; družina Osterc iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Gezo Kranjca – 50; Marija Vöröš namesto cvetja za pok. Albino Maršič iz Čentibe – 20; Ladislav Kerek namesto cvetja za pok. Albino Maršič – 20.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282, s pripisom »za nakup medicinske opreme«.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

oglasi@vestnik.si
tel.: 02 538 17 20

Živali

NESNICE v začetku nesnosti, rjave, sive, črne. Naročite: Nemčavci 528 11 90, Petanjci 546 15 05, Beznovci 549 10 25, Grad 553 11 48. m016092

NESNICE, rjave, grahaste, črne, stare 13 tednov, po 3,50 evra/kos, prodam. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m016711

posesti

GOZDOVE s površino 10.840 m2 in kmetijsko zemljišče, 1867 m2, primerno za vinograd v k. o. Sveti Jurij prodam. Tel.: 031 263 635. m016685

STAREJŠO HIŠO NA GORIČKEM prodam. Tel.: 031 446 880. m016697

GRADBENO PARCELO v M. Soboti, 7,7 ara, prodam. Tel.: 041 784 322. m016718

OPREMLJENO STANOVANJE v Bakovcih dam v najem. Tel.: 041 334 581. m016719

kmetijska mehanizacija

KUPIM URSUS ali IMT. Tel.: 070 521 564. m016570

OBIRALNIK KORUZE, traktor, izkopalnik krompirja in vso drugo kmetijsko mehanizacijo kupim. Tel.: 041 679 937. m016475

KUPIM TRAKTOR IMT 533 ali 539 ali Ursus. Tel.: 030 671 618. m016679

ŠKROPILNICO – samokolnica Agromehanika Kranj, 80 l, bencinski motor, cev 30 m, kot novo, rabljeno eno sezono, prodam za 300 evrov. Tel.: 565 12 31. m016699

PODRAHLJALNIK, 170 cm, pajka,

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

www.pomurje.si

 OZARA SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE ZA KAKOVOST ZVLJENJA

OZARA SLOVENIJA, PISARNA ZA INFORMIRANJE IN SVETOVANJE, MIKLOŠIČEV TRG 3, 9240 LJUTOMER

Kontaktna številka
070 550 665

Ponujamo pomoč in podporo osebam s težavami v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem.

Zidarstvo, fasaderstvo in izolacija zidov, strojni ometi

Jože Horvat

Filevci 110, 9222 Bogojina. Tel./faks: 02 547 10 14, stanovanje: 02 547 13 00, GSM: 041 631 193, 041 956 370

NAJVEČJA IZBIRA PLOČEVIN V PREKMURJU

» črna, pocinkana » perforirana
» aluminij in inox » ekspanzirana

razrez pločevine na poljubne dimenzije

METALnet
BENKO-TEHNA Puconci
tel: 02 / 5459 650

rotacijsko koso in obračalni plug prodam. Tel.: 031 549 706. m016710

TRAKTOR Ursus 55 in FERGUSON 39 z vsemi priključki prodam. Tel.: 521 14 16. m016712

KOSILNICO BCS lepo ohranjeno prodam. Tel.: 544 12 72. m016713

TRAKTOR ZETOR 7745, dvobrazdni obračalni plug Regent, roto-brano, 2,5 m, in traktor Univerzal, 40 KM, prodam. Tel.: 041 816 269. m016725

PUHALNIK ZA ZRNJE IN ČISTILNIK ZRNJA (bint) prodam. Tel.: 051 211 826. m016729

kmetijski pridelki

SEME RDEČE DETELJE prodam. Gradišče 31, tel.: 546 13 23, 031 442 142. m016728

razno

IZOLA – APARTMA za 2 do 6 oseb oddam. Tel.: 031 505 709. m016714

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. m016443

RABLJENE LESENE SODE, 300 l, 3 kosi, ugodno prodam. Tel.: 523 18 56 ali 041 761 432. m016690

SEME RDEČE DETELJE prodam. Tel.: 031 260 047. m016704

storitve

POLAGANJE VSEH VRST KERAMIČNIH PLOŠČIC na območju Ljutomera po nizkih cenah. Tel.: 00385 99 671 90 55. Ivan Bistrovč, Plešivica 23 c, Selnica na Hrvaškem. m016687

NEMŠČINO USPEŠNO INSTRUIRAM za vse šole, pripravljam na maturo in prevajam. Prof. Tanja Huber, s. p., Kardoševa ul. 4 M. Sobota, tel.: 040 741 350, 541 14 56. m016706

čestitka

Čestitamo Andreju Kocipru iz Melincev za uspešen zagovor znanstvene magistrske naloge iz pedagogike na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. m016696

Hospic
Slovensko društvo

OPORA – SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti

OO Murska Sobota
Z ŽALUJOČIMI
vsak zadnji četrtek v mesecu ob 17. uri na Slovenski ulici 42
Tel.: 051 456 470

KURILNO OLJE, PREMOG

UGODNE CENE IN MOŽNOSTI PLAČILA! Tel.: 57 88 200

KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., G. Bistrice 51

V 90. letu je za vedno zaspal naš dragi deda

Mirko Hanžekovič st.
iz Veržeja

Od njega se bomo poslovili v petek, 9. julija 2010, ob 15. uri na pokopališču v Veržeju.

Žalujoči: sin Drago, hčerka Majda in snaha Nada z družinami ter vsi njegovi

*Zakaj, zakaj si šel od nas?
Več v domu našemu sonca ni,
vse prazno je, ker Tebe ni.*

ZAHVALA

V 49. letu nas je nenadoma za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek, sin in brat

Jožef Haklin
iz Žižkov 48

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in ga v velikem številu pospremili na zadnji poti.

Lepa hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred in darovano sveto mašo, pevcem za sodelovanje pri sveti maši in za odpete žalostinke, govorniku Matiji Žižku za besede slovesa in pogrebništvu Ferenčak. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste darovali za svete maše, vence, cvetje, sveče in v dobrodelne namene.

Žalujoči vsi njegovi

*Skromno, tiho si živela,
za nas si delala in trpela,
odšla si tja, kjer ni bolečin,
a nam ostal bo le spomin.*

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča in sestra

Rozalija Kozlar
iz Ulice Prekmurske čete 106
v Črenšovcih

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili ustno in pisno sožalje, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in obnovo cerkve, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Lepa hvala kaplanu g. Simonu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za ganljive besede slovesa in pogrebništvu Ferenčak. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči vsi, ki smo te imeli radi

Cvetličarstvo in pogrebništvo
Marija Ferenčak, s. p.,
Trnje 58, 9232 Črenšovci

Telefon: (02) 570 15 60 ali
031 615 535, 031 653 699

- izdelava vencev in aranžmajev
- dostava zastoj
- pogrebne storitve in oprema
- urejanje zelenic in pokopališč
- prodaja vseh vrst rastlin in cvetja
- konkurenčne cene

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE

UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

*Brezplačni prevozi opreme na dom,
brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti*
Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

CEROP

VARUJMO OKOLJE, SAJ SI GA IZPOSOJAMO OD GENERACIJ, KI PRIHAJAJO ZA NAMI!

www.cerop.si, info@cerop.si
Center za ravnanje z odpadki Puconci, Vaneča 81, 9201 Puconci

Izdelava in obnova nagrobnih spomenikov, tlaki, stopnice, okenske police in drugi izdelki iz granita in marmorja

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB – kamnoseštvo
Erjavec, Marjan
Erjavec, s. p.,
Ribiška pot 1 a,
9231 Beltinci

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopalniška ul. 2
Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO
N. C. 521 37 00

**POGREBNE STORITVE UREDITE
VSE NA ENEM MESTU
PO ZELO UGODNIH CENAH!**

**24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:
GSM: 041 631 443**

POGREBNE STORITVE,
OPREMA, VZDRŽEVANJE
POKOPALIŠČ IN ZELENIC
ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p.,
Veščica 17, 9000 M. Sobota

**V TEŽKIH TRENUTKIH
VAM SVETUJEMO IN
POSKRIBIMO ZA CELOTNO
ORGANIZACIJO IN
IZVEDBO POGREBA**

Brezplačni prevozi do 40 km.
Plačilo na več obrokov brez obresti.

**24 UR NA DAN:
02 534 80 60; 041 681 515**

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.
(Dante)*

V SPOMIN

3. julija je minilo leto žalosti od takrat,
odkar ni več med nami drage mame in babice

Ane Vogrinčič

iz Radencev

Iskrena hvala vsem, ki jo imate v lepem spominu.

Vsi njeni

*Kje si, ljuba mama zlata?
Nihče več na pragu nas ne čaka,
le vrata nemo so priprta,
ob grobu tvojem žalostni stojimo,
po licih grenke solze nam polzijo.*

V SPOMIN

10. julija bosta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je prerano
zapustila draga

Angela Štertak

od Grada 137

Hvala vsem, ki se je z lepo mislijo spomnite.

Vsi tvoji, ki smo te imeli neizmerno radi

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti,
in tisto, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(Svetlana Makarovič)*

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 69. letu zapustil dragi
mož, oče, dedek, pradedek in tast

Štefan Horvat

iz Goričke ulice 10
v Černelavcih

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili
na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v
dobrodelne namene.

Zahvala velja tudi gospodu duhovniku Leonu Novaku za pogrebni
obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žaljuči njegovi najdražji

*Kje si, ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja pridna roka,
ki skrbela je za nas.*

V SPOMIN

7. julija je minilo leto žalosti,
odkar nas je zapustil naš dragi

Jožef Kolarič

iz Ulice Juša Kramarja 47
v Črenšovcih

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo
mislijo ustavite ob njegovem
grobu, prižgete svečko in ga
ohranjate v lepem spominu.

Vsi najdražji

*Mati je kot sveča, ki gori,
dokler ne izgori.
Hvala ti, mama, za rojstvo - življenje,
hvala za čast, za ljubezen, skrbi,
hvala za bisere, vtikane v trpljenje,
mama, naj večna ti lučka gori.*

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila draga mama,
tašča, stara mama in prababica

Verona Hozjan

iz Trnja 28

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, botrini, prijateljem, vsem sosedom in
znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Iskrena hvala g. kaplanu Simonu Slani za opravljen pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, govornici Ančki Čurič in pogrebništvu
Ferenčak.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljuči vsi njeni

*Vsa leta si delal, pošteno živel,
potem pa izmučen si tiho odšel.
Srce je omagalo, tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil
naš dragi mož, oče, tast in dedek

Anton Puhan

iz Bogojine 67

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in denarne
prispevke.

Hvala gospodu župniku Stanislavu Zveru, pevcem za odpete žalostinke,
kolektivu Agroservisa in pogrebništvu Banfi.

Žaljuči vsi njegovi najdražji

Dragi dedi, pogrešali te bomo - vnuki Tomaž,
Jože, Mojca in Luka

*Utihnili je vaš glas, obstala so vaša srca,
ostali so sledovi vaših pridnih, žuljavih rok
in kruto je spoznanje, da se ne vrnete več.
Samo srce in duša ve, kako boli,
ko vas več med nami ni.*

V SPOMIN

dragemu sinu

Ernestu Kranjcu

iz Sotine
13. 11. 1959-3. 7. 1992

Na svetu je mnogo poti, a samo ena vodi tja, kjer ste vi. Po tej poti za vami pridemo tudi mi.

V spomin še vsem našim dragim

Jožefi in Janezu Kollerju
in vsem pokojnim s
Kollerjeve domačije ter
Francu in Jožefu Krenosu

Hvala vsem, ki ste jih ohranili v lepem spominu,
vsem, ki postojite ob njihovih grobovih, poklonite cvetje in prižigate sveče njim v spomin.

Vaša neutolažljiva Marija Kranjec in vsi vaši najdražji, ki vas imamo radi

V SPOMIN

dragemu možu

Ernestu Kranjcu

iz Sotine
16. 11. 1926-2. 8. 2008

V spomin

Rozaliji in Francu Mekišu
Evi in Jožefu Kranjcu
Vincencu, Petru
in Juriju Šoštariču

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih ti živiš.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat, svak in stric

Jožef Baler

iz Moščanec 71

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku. Hvala
vsem za izražena sožalja, za darovane vence, cvetje, sveče in prispevke v
dobrodelne namene. Lepa hvala g. duhovniku Severju, pevcem za odpete
žalostinke in pogrebništvu Banfi. Iskrena hvala zdravnikoma dr. Breclju
in dr. Milanezu z Onkološkega inštituta v Ljubljani za vso pomoč.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žaljuči vsi tvoji najdražji

Dragi dedi, pogrešala te bova tvoja pravnuka
Žan in Luka

Naj bo vaš dopust še bolj brezskrben! Shranite svoje dragocenosti in pomembne listine v NLB Seфе, ki so vam na voljo v nekaterih NLB Poslovalnicah.

V času od 21. 6. do 31. 8. 2010 je cena najema kar 50% ugodnejša*.

* Popust velja le za najem novega sefa za eno leto.

Vem zakaj:

NLB

www.nlb.si/sefi

NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana

Evangeljska pravičnost in pristransko poročanje

Srečanja z najvišjimi cerkvenimi dostojanstveniki v zadnjih tednih so potekala v zelo iskrenem in prijetnem vzdušju. Vsi smo trdili, da je pomen uporabe maternega jezika pri bogoslužju in drugih verskih obredih ter pri verouku izrednega pomena za sleherno narodno skupnost. Tako murskosoboški kot sombotelski škof sta izrazila željo in voljo, da se zagotavljanje maternega jezika manjšinskih skupnosti v lendavski in gornjeseniški župniji reši na primeren način.

Omenjeno navajam z razlogom, kajti kdor je prebral članek v Vestniku z dne 1. 6. 2010 z naslovom Evangeljska pravičnost na obeh straneh meje, je lahko dobil drugačen vtis o aktivnosti predstavnikov madžarske narodne skupnosti. Sicer ni prvič, vendar je nekorektno, da se tudi s tem poskuša diskreditirati predstavnik madžarske narodne skupnosti, in to tako, da imenovanih oseb o tem ni nihče nič vprašal? Predstavniki madžarske skupnosti naj bi se po mnenju avtorja lotili reševanja duhovne oskrbe v madžarskem jeziku s problematiziranjem vprašanja. V madžarski narodni skupnosti, v nasprotju s trditvami novinarja, ni nihče problematiziral odhoda župnika Tomislava Šantaka iz Lendave, prav tako ni bilo v zvezi s tem zasedanja organizacij narodnih skupnosti. Verniki so obiskali mojo poslansko pisarno in predsednika osrednje organizacije narodne skupnosti ter opozorili na težave z zagotavljanjem madžarskega jezika v lendavski župniji po morebitni premestitvi gospoda Šantaka. Menili smo, da se v »kadrovska« vprašanja škofije nimamo pravice vključevati, podprli pa bomo prizadevanja vernikov madžarske narodnosti po zagotavljanju bogoslužja in verouka v madžarskem jeziku v Lendavi.

Ker se gospod msgr. dr. Peter Štumpf zaradi poškodbe ni zadrževal na škofijskem uradu, sem takoj po seznanitvi z omenjeno problematiko sam obiskal gospoda vikarja msgr. Franca Režonjo. V prijatnem pogovoru je povedal, da se gospod škof nagiba k premestitvi lendavskega župnika. Gospodu vikarju sem posredoval željo vernikov madžarske narodnosti, da naj v Lendavi v primeru premestitve poskušajo zagotoviti duhovnika s stalno prisotnostjo, ki temeljito obvlada madžarski jezik. Prosil sem ga, da to prošnjo posreduje gospodu škofu.

Gospod Režonja je omenil določene možnosti reševanja vprašanja, vendar je poudaril, da vse tovrstne odločitve spadajo v pristojnost gospoda škofa.

Dobrih deset dni pozneje so nas ponovno obiskali predstavniki vernikov madžarske narodnosti in izrazili željo, da – kljub bolniški odsotnosti gospoda škofa – zaprosimo za osebni sprejem pri njem. Gospod škof naju je s predsednikom Pomurske madžarske narodne skupnosti v najkrajšem možnem času tudi sprejel. Pogovarjali smo se v iskrenem, prijateljskem in odprtem vzdušju. Potrdil je, da bo gospoda Šantaka z njegovim soglasjem odpoklical iz Lendave, na njegovo mesto pa bo namestil novega župnika, ki kaže veliko zanimanje in pripravljenost za učenje madžarskega jezika. Razumela sva, da gre za soglasno premestitev župnika, ki odlično obvlada madžarski jezik, zato sva gospoda škofa prosila, naj poskuša zagotoviti kaplana, ki bo temeljito obvladal madžarski jezik, kar je v primeru največje dvojezične župnije velika potreba. Gospod škof se je v celoti strinjal s trditvijo, da bi bila – ob sodelovanju vikarja, ki obvlada madžarski jezik, in nekdanjega župnika gospoda Bernada – tudi namestitev duhovnika, ki obvlada madžarski jezik, prava rešitev. Žal pa v škofiji trenutno ni prostega duhovnika, ki bi aktivno obvladal madžarski jezik. Skupaj smo menili, da bi bilo najboljšje vsaj za kakšno leto poiskati duhovnika na Madžarskem. Dogovorili smo se, da bo gospod škof, ki je edino pristojen za tovrstne odločitve, napisal pismo gospodu Andrasu Veresu, škofu v Sombotelu, in ga v okviru sodelovanja med dvema škofijama zaprosil za pomoč. Hkrati smo se vsi strinjali, da tudi midva s predsednikom PMNS, Jožefom Koconom, napiševa pismo gospodu Andrasu Veresu, in ga – kljub zavedanju, da duhovnikov tudi v njegovi škofiji primanjkuje – tudi v imenu madžarske narodne skupnosti prosiva za iskanje rešitve. Pred tem srečanjem se o omenjeni problematiki nihče ni dogovarjal z madžarskimi cerkvenimi krogi niti s predstavniki državnih in županijskih organov.

Na osnovi omenjenega ne razumem dela članka, kjer piše, da so se narodnostni politiki odzvali s protesti in prepozno, kar naj bi izjavil msgr. dr. Peter Štumpf, kajti vtis sem imel, da je naš pogovor v celoti potekal v zelo prijaznem vzdušju. Gospoda

murskosoboškega škofa sem ob pomoči gospoda vikarja tudi obvestil o sestanku z gospodom škofom dr. Veresem, ki je bil predviden – na osnovi najinega prej omenjenega pisma – kot skupno srečanje s predstavnikoma murskosoboške škofije. Zaradi posvetitve novomašnika v Murski Soboti istega dne predstavnika naše škofije na sestanku v Sombotelu opravičeno ni bilo. Zato sem o vsebini dogovora vodstvo murskosoboške škofije že naslednji dan obvestil.

Na sestanku z msgr. dr. Petrom Štumpfom smo o težavah v Porabju govorili zgolj posredno. Za načrtovano premestitev gornjeseniškega župnika sem izvedel predvsem iz poročanja RTV Slovenija. Odločno zavračam, da bi predstavniki madžarske narodne skupnosti predhodno dobili iz Madžarske kakršnokoli informacijo o tem. Šele v okviru pogovora 29. junija je gospod škof Veres omenil tudi težavo pri verski oskrbi slovenske narodne skupnosti v Porabju in ob tem dodal, da gre za kronološko naključje med dvema premestitvama. S predsednikom Koconom sva poudarila, da bi bilo izredno pomembno, da se na primeren način reši tudi oskrba slovenske skupnosti. Posebej sva prosila sombotelskega škofa, da naj se zaradi vzajemnega reševanja problema v najkrajšem možnem času srečata z gospodom Štumpfom. Potrdil je, da se z vodstvom murskosoboške škofije že dogovarjajo o srečanju.

V celoti se strinjam s trditvijo, da je evangeljska pravičnost na obeh straneh meje zelo potrebna. Vendar je pomembna tudi splošna človeška pravičnost, v kar sodi tudi objektivnost. Bili bi zelo srečni, če v madžarski narodni skupnosti ne bi iskali zgolj nasprotnikov naše skupne pokrajine in se ne bi trudili za naše diskreditiranje.

Mimogrede, neki drug članek v isti številki Vestnika upravičeno graja madžarske oblasti, da zapirajo vrtec v Slovenski vesi v Porabju, kar je glede na demografske in druge težave skupnosti nedvomno vprašljivo in prenačljeno dejanje. Vendar pa napačno navaja primerjavo, da se nekaj takega v Prekmurju ne bi moglo zgoditi. Žal se je v preteklih letih podobno dogajalo tudi v našem primeru, ko so zaradi upadanja števila otrok ostala zaprta vrata šol v Dolini in Čentibi ter delno tudi v Petišovcih.

Laszlo Göncz

Hrvaško kulturno društvo Pomurje

Hrvati izdajajo glasilo

Hrvaško kulturno društvo Pomurje je predstavilo v prostorih društva v Lendavi Hrvaški dom, ki so ga odprli pred nekaj meseci, novo številko glasila društva Glas HKD Pomurje. Društvo, ki deluje od leta 2005, je začelo glasilo izdajati leta 2006, prvi dve leti enkrat letno, od leta 2007 pa izdajo dve številki na leto. To je v petih letih sedma številka.

Glavni urednik glasila je Davor Dolenc, pomočnika urednika pa sta predsednik društva Danino Kutnjak in Renata Lugomer - Pohajda. V glasilu je poudarek na dogodkih, ki so jih organizirali v društvu v preteklega pol leta, odkar je izšla zadnja številka. Vključuje tudi komentarje, v njem pa so tudi rubrike, v katerih pišejo o zgodovini Hrvatov na tem območju in v okolici, o njihovi kulturi, tradiciji in podobno. Med drugim v tej številki pišejo tudi o delu tamburaške in folklorne skupine društva.

J. G.

Zanesljivo med najboljšimi.

Sandero je tretji najzanesljivejši avto po nemški raziskavi ADAC.**

Sandero Stepway + PACK
že od 9.400 €*

Sandero Ambiance Pack plus
že od 7.400 €*

5 LET
GARANCIJE
ali 100.000 km**

DACIA
GRUPNE FINANČNICE

Sandero vas ne bo navdušil le s svojo zanesljivostjo, temveč tudi razvajal s klimo, centralnim daljinskim zaklepanjem, meglenkami in sprednjim električnim pomikom stekel. Sandero Stepway pa vas pri vašem prodajalcu čaka s klimo, CD MP3 predvajalnikom, metalik barvo, s platišči iz lahke litine 16", meglenkami in sprednjim električnim pomikom stekel.

www.dacia.si | Think big

* Cena velja s pogoji preko Dacia financiranja. ** Velja s pogoji preko Dacia financiranja in do izpolnitve pruga od dveh pogojev: 5 let ali 100.000 km. 5-letna garancija ne velja za osnovno verzijo. *** ADAC (Allgemeiner Deutscher Automobil-Club) je največji nemški in evropski avtomobilistični klub, raziskava iz leta 2008.

glasbene
lestvice na
radiu murski valRadio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHzLESTVICA OBMURSKA ZABAVNE
GLASBE DOMAČA PLOŠČA

1. BARKA SANJ – Moira
2. GLAVO GOR – Blue planet
3. PA TE POGREŠAM – Metulj
4. POLETNA NOČ – Drotmantraši in Julija Klajnščak
5. LEPSI SVET – Vedran Franc Husar

PREDLOGA

DUGO DROM ALI DOLGA POT – Rom Ton
RECESIJA – Langa in Zreška pomladLESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
GLASBA NAŠEGA SRCA

1. PRIDI NAZAJ – Zakapane
2. NAS GLASBA OSREČUJE – Rudi Šantl in Šank kvintet
3. NA STARE LEPE ČASE – Modrijani
4. PESEM O LJUBEZNI – Štajerski baroni
5. ZJUTRAJ – Naveza

PREDLOGA

BISER NOČI – Ansambel Prosen
KO BOM ODŠLA – Ansambel BiseriLESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. BALON – Nude
2. EDINA – Nuša Derenda
3. PRAVIŠ, DA VEŠ – Karmen Stavac
4. STAMPEDO – Siddharta
5. V DVOJE JE LAŽJE – Pika Božič Kontrec

PREDLOGA

SUPER HEROJ – Društvo mrtvih pesnikov
ŠTAJERSKO NEBO – MI 2NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. SATELLITE – Lena
2. TOLERANCA – Gibonni
3. STOP FOR A MINUTE – Keane + K'Naan
4. BAD INFLUENCE – Pink
5. IN A MOMENT LIKE THIS – Chaneë & N'evergreen

PREDLOGA

ALL THE LOVERS – Kylie Minogue
WHATAYA WANT FROM ME – Adam Lambert

Nagrado Srečanja na Murskem valu dobi: Cvetka Davidovski, Levstikova ul. 47, 9226 Moravske Toplice.

Kupon št. 27

Glasujem za skladbo:

Domača plošča:

Glasba našega srca:

7 veličastnih:

NSTSNMV

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torka, 13. julija 2010, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

napovednik prireditev

Otvoritev

GORNJA RADGONA

V četrtek, 8. julija, ob 19. uri bo v galeriji kulturnega doma otvoritev razstave fotografij Čarobni svetovi avtorja Branka Konička.

Koncert

MURSKA SOBOTA

V petek, 9. julija, ob 21. uri bo na Trgu kulture v okviru Soboškega poletja nastopila skupina Astrid Kuljančič Quartet.

GAJŠEVCI

V petek, 9. julija, bodo pri Gajševskem jezeru na osmem mednarodnem srečanju motoristov nastopile skupine After End, Sugar Free, Happy Face, AC/DC Bonscotterra, Dark Sphere in Nocitferia. V soboto, 10. julija, bodo nastopile skupine Blind For Destiny, Toxic Heart, BTK, Negative Two, Dismissed, Free For Cash, Divji študel, The Evasion in Riblja čorba.

Film

MURSKA SOBOTA

V soboto, 10. julija, ob 11.30 bo v PIŠK-u kratki dokumentarni film o arabski skupnosti v Sloveniji.

Dogodek

MURSKA SOBOTA

V soboto, 10. julija, ob 10. uri bo na Trgu kulture dan arabske kulture (folklorne in orientalske plesi, glasba, kulinarika...).

V soboto, 10. julija, bo na parkirišču nakupovalnega centra BTC predstavitve aktualnih modelov Hondinih motociklov.

GIBINA

V soboto, 10. julija, ob 18. uri bo sprejem udeležencev VIII. Mednarodnega spusta murskih ladij Mura 2010.

SERDICA

V soboto, 10. junija, ob 18. uri se bo začela pri nogometnem igrišču četrta tradicionalna Serdička noč. Od 20. ure naprej bo zabava pod velikim šotorom, izbirali pa bodo tudi mis Serdičke noči.

LENDAVA

Od 7. do 17. julija bo v organizaciji Galerije - Muzeja 15. Mednarodna mladinska likovna kolonija Lindart 2010.

Predavanje

MURSKA SOBOTA/RAKIČAN

PIŠK vabi vse otroke in učence nižjih razredov, da ob torkih in sredah med 10. in 12. uro aktivno preživijo poletne počitnice v knjižnici.

Hiša Sadeži družbe (Ulica Štefana Kovača 20) vabi vsak dopoldan med 9. in 12. uro otroke na aktivno preživljanje prostega časa.

Od 11. do 18. julija bo v dvorcu Rakičan Poletni tabor RIS, kjer bodo prostovoljci z različnimi aktivnostmi popestrili počitniške dni otrokom iz socialno šibkejših družin.

Vsak četrtek ob 18. uri poteka v mestnem parku na zelenici ob zahodnem delu gradu brezplačna vadba joge.

SPODNJI KAMENŠČAK

Do 9. julija poteka pri Mladinskem centru Prlekije projekt Hura, prosti čas, kjer se lahko mladi pridružijo brezplačni zdravi rekreaciji.

Razstave

MURSKA SOBOTA

V PIŠK-u bo do 9. julija na ogled razstava izdelkov Varstveno-delovnega centra Murska Sobota v okviru praznovanja 10-letnice delovanja.

V galeriji MIKK-a je do 31. julija na ogled razstava plakatov z naslovom Doktorice računalništva in informatike v Sloveniji.

V Maximusu je do 10. julija na ogled fotografska razstava jubilejni 30. Maraton treh src članov Foto kluba M. Sobota.

LIPOVCI

V vašem domu je na ogled razstava fotografij, prispelih na fotografski natečaj Lipovci 2010.

BELTINCI

V gradu je na ogled razstava del udeležencev 46. slikarske kolonije Izlake

2009 v okviru likovne kolonije Izak Lipovci 2010.

GORNJA RADGONA

V Maximusu je do 2. avgusta na ogled fotografska razstava Fotografije v B-molu dr. Iva Borka.

PETANJCI

Na raziskovalni postaji ZRC SAZU je na ogled razstava del akademskega slikarja Sandija Červeka.

POTRNA

V Pavlovi hiši je do 25. septembra na ogled razstava Made in Carnica, ki sta jo pripravila Čebelarski muzej Radovljica in Magazin/Revija Stripburger.

Kino

StarMax MURSKA SOBOTA
(od 1. 7. do 7. 7.)

(od 8. 7. do 14. 7.)

Nizozemski pustolovski otroški film Zabe in paglavci (17,00)

Ameriška animirana sinhronizirana družinska komedija Alvin in neverički 2 (17,10, sob. in ned. še 15,10)

Ameriška drama Ne pozabi me

(18,45, pet. in sob. še 21,25)

Ameriška domišljajska pustolovščina Mrk (16,50, 19,25, pet. in sob. še 22,00)

Ameriška romantična komedija – muzikal Mamma mia (19,10, pet. in sob. še 21,30)

GORNJA RADGONA

Julija ne bo filmskih predstav!

50. obletnica mature

Uspešni pri študiju in v poklicu

Letošnjim gimnazijskim jubilentom so se s častitljivo 50. obletnico mature oziroma takrat prvič zaključnega izpita pridružili tudi nekdanji dijakinje in dijaki 4. b-razreda soboške gimnazije. Obujali so spomine na skupna dijaška leta z vsemi običajnimi mladostniškimi karakteristikami: pridnost, angažiranost, prijateljstvo, medsebojna pomoč, razigranost in tudi nagajivost... Vse to je botrovalo kasnejšemu uspešnemu študiju na ljubljanskih fakultetah in višjih šolah, tako da se razred lahko pohvali s petimi profesorji, štirimi doktorji stomatologije in specialisti, štirimi univerzitetnimi diplomiranimi in-

Fotografija 4. b na soboški gimnaziji, ki je bila posneta leta 1960.

4. b leta 2010 stojijo z leve: Teodor Frumen, Tonček Benkovič, Štefan Nemeš, Tonček Camplin, Ladislav Kocuvan, Jože Horvat in Jožef Bojnec. Sedijo z leve: Metka Norčič Vučak, Martina Puconja Zanjковиč, Silvija Kulčar Barbarič, Nada Norčič Cigüt, Marija Makovecki Čiček in Majda Beer Beloglavc.

ženirji strojništva in agronomije itd. Nekateri so ob poklicnem delu bili ali celo še vedno so angažirani na športnem, humanitarnem, kulturnem in še kakšnem področju. Zdj pa postaja najprijetnejša vloga dedkov in babic.

Žal so leta razredčila njihove vrste, saj so ostali brez osmih sošolk in sošolcev. Nanje so se ob jubilejnem srečanju še posebej spomnili. Sicer pa so srečanje obogatili z ogledom soboške Pokrajinske in študijske knjižnice, obiskali pa so tudi nekdanje šolske prostore, kjer so spomini dobesedno oživeli. Na družabnem delu večera so med drugim enoglasno sklenili, da se bodo naslednje srečali vsako leto.

T. Camplin

Četrtek:
pretežno
jasno
14 | 26

Petek:
pretežno
jasno
15 | 28

Sobota:
pretežno
jasno
17 | 30

Nedelja:
pretežno
jasno
18 | 32

Ponedeljek:
delno
jasno
19 | 34

vreme

Andrej Velkavrh

Spet bo poletje

Pred nami se spet odpira poletje. Tisto pravo, vroče. Po torkovih nevihtah se je vreme umirilo. Nad osrednjo Evropo je nastalo območje visokega zračnega tlaka, ki bo kar vztrajalo in vztrajalo. Vsaj nekatere do prve polovice prihodnjega tedna. Nad naše kraje bo dotekal suh in vse toplejši, da ne rečem zelo tople zrak. Temperatura bo iz dneva v dan višja. Že v petek se bo približala tridesetim stopinjam, od sobote dalje pa bo vroče. Nobene pretirane jutranje svežine ne bo. No, letnemu času primerno, saj smo že skoraj sredi poletja.

Poljudno o oblakih

Oblak kot oblak. Lahko je svetel, temen, kopast, razvlečen in plastovit kot testo za gibanico. Ampak seveda, to za nas meteorologe ni dovolj. Tudi klesče, na primer, so majhne, velike, nerodne, težke ... Ampak pri mehaniku imajo vsake svoje ime in tudi svoj namen. Tudi vsak oblak ima svoje ime, ki izraža način nastanka, kako visoko je v ozračju in podobno. Temu bi težko rekli namen, saj oblaki ne nastajajo z nekim namenom. Ima pa vsak svoje značilnosti, ki nam marsikaj povedo o tem, kaj lahko od njega pričakujemo, pove nam tudi, kakšni so procesi v ozračju, zato lahko iz tega vsaj deloma razumemo, kaj se v ozračju dogaja. Vsak oblak ima bazo. To je spodnji rob oblaka. Najbolj značilne baze imajo kopasti oblaki, ne le nevihtni, tudi čisto navadni kopasti oblaki – kumulusi – lepega vremena. Kupčki. Če je v bližini kakšen hrib, lahko primerjamo, kako visoko je baza kakšnega takega oblaka. Morda skriva vrh gore, lahko pa nastane tudi višje, odvisno od tega, kako vlažen je zrak, kakšne so temperaturne razmere v ozračju in podobno. Pri tankih koprenastih oblakih – cirusih –, ki lebdi visoko v ozračju, težko določimo bazo, saj so večinoma zelo tanki in le težko govorimo o bazi in vrhu oblaka, ampak le o višini, kjer so. Recimo na desetih kilometrih. Ja, visoko so, sestavljajo jih ledeni kristalčki. In če ponoči pridejo med polno luno, se na nebu naredi velik krog, halo. Halo, me slišite?

vestnikov koledar

Č – 8. julij	ŠPELA
P – 9. julij	VERONIKA
S – 10. julij	LJUBICA
N – 11. julij	OLGA
P – 12. julij	MOHOR
T – 13. julij	EVGEN
S – 14. julij	FRANC

11. julija bo sonce vzšlo ob 5. uri in 22 minut, zašlo pa ob 20. uri in 52 minut. Dan bo tako dolg 15 ur in 30 minut. 11. julija ob 21. uri in 40 minut bo na nebu nastopil mlaj. Osem minut prej bo Sončev mrk.

Fotografija Tomo Kolesar

fotografija tedna

S tem ko se poletje vedno bolj bliža svojemu vrhuncu, se v zavetiščih za male živali stopnjuje število najdenih ali pripeljanih štirinožcev. Ko pride čas za dopust, se marsikateremu lastniku, ki pred tem ni dobro razmislil o nabavi psa, podi po glavi vse mogoče, samo to ne, kako bi pravilno poskrbel zanj. In na žalost se mu večkrat zdi najboljša rešitev, če kosmatinca enostavno spusti iz avta na območju nekega drugega kraja, neke druge občine, neke druge vasi. »Ha, vsaj ubil ga nisem, bodo že drugi poskrbeli zanj,« si najverjetneje misli. Tako se je verjetno zgodilo tudi z malim najdenčkom z Goričkega, ki išče svojega lastnika. V zavetišču Mala hiša v Lukačevcih se število najdenih psov sedaj v teh poletnih dnevih vrti nekatere med številkami 20 in 25, pozimi pa se je na primer že znalo zgoditi, da je ta številka padla na samo tri ali štiri. In če sami pri sebi veste, da si želite psa in da boste venomer dobro skrbeli zanj, je odhod v zavetišče vaša prava odločitev. T. K.

Po 15 letih Gospoud Srmak spet skupaj

Veliko dobre glasbe, a brez plošče

Po petnajstih letih so se v soboto ponovno sestali člani nekdanje kulturne prekmurske skupine Gospoud Srmak. Skupina je nastala leta 1985, njeni ustanovni člani pa so bili Jože Škrilec (bobni), Branko Pongrac (kitara) in Danijel Šabjan (klaviature). Skupina je delovala deset let, v tem

času pa so se ji pridružili še drugi člani, razširili pa so tudi spekter instrumentov.

Člani so ves čas igrali in ustvarjali lastno instrumentalno rock funk glasbo ter niso preigravali znanih in popularnih skladb, kot je bila navada pri takratnih skupinah. V času, ko je

bila glasbena scena dobro razgibana in je pri nas delovalo kar nekaj garažnih bendov, so tudi Srmaki zabeležili kar nekaj uspešnih, a maloštevilnih nastopov na domačih odrih, v Konjušnici, na Dinosu, v Lipovcih ... Med drugim so jih povabili tudi v mariborski džez klub Satchmo ter v Bunker B 51 na Gerbičevi ulici in Škuc v Ljubljani. Ves čas so se držali svoje smeri in se ukvarjali le z glasbo, tedanjim oblastem pa nikakor ni bilo všeč ime skupine, saj so jim večkrat »zatežili«, da v socializmu pač ni ne siromakov in ne gospodov. Sami so se ob tem le nasmehnili in prijeli za svoje instrumente.

Nedvomno so bili z ustvarjanjem svoje glasbe pred časom, žal pa skupina v svoji desetletni karieri ni po-

snela nobene kasete ali plošče. Ostalo pa je kar nekaj demo posnetkov, ki so jih snemali na vajah, tudi zadnjih, ki so bile leta 1995. Svoje najbolj znane komade, kot so Đurđica, Proti vetru, Astronavtova pisma, Avrelj in druge, pa so preigravali tudi na sobotnem srečanju v Brezovcih, prvem skupnem po petnajstih letih. Kljub veliki volji do ig ranja in dejstvu, da jih večina še vedno hrani svoje instrumente, pa nam niso zupali, ali jih bomo lahko kmalu videli na kakšnem glasbenem odru.

A. Nana Rituper Rodež

Fotografija A. Nana Rituper Rodež

Stojijo ustanovni člani Danijel Šabjan (klaviature), Jože Škrilec (bobni) in Branko Pongrac (kitara), sedijo Vito Zelko (kitara), Aleš Kuhar (saksofon), Izток Rodež (kitara) in Tuna Flisar (tolkala). Manjkata Milan Horvat in Dejan Nemeč.

Naročite svoj izvod časopisa Vestnik

narocnina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,55 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje: trimesečno, polletno, letno.

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek:	Rojstni podatki:
Naselje, kraj, številka:	Davčna številka:
Poštna številka:	Datum:
Pošta:	Podpis:

VESTNIK

VESTNIK

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

ZDRAVILIŠČE RADENCI
SANA HOTELS & RESORTS

V obsevu osvežilnih mineralnih in termalnih vrelecev

IZKORISTITE POSEBNE UGODNOSTI
OB NAKUPU KOPALNIH KART
AKCIJA 1 = 2 PLAČA EDEN, KOPATA SE DVA
Cena vključuje 3 urno kopanje za dve osebi + 2 sladici

IN AKCIJA KARTICA ZVESTOBE
OB 5-KRATNEM VSTOPU v bazenski kompleks vam ŠESTI VSTOP PODARIMO
VEČ INFORMACIJ: 520 28 00

NE SREGLEJTE – MALA ŠOLA ASTRONOMIJE
od četrta, 15., do nedelje, 18. julija,
in četrta, 12., do nedelje, 15. avgusta.

Kotizacija vključuje strokovna predavanja o astronomiji,
izlet na Gorčko, opazovanje zvezd s teleskopom, Starparty v termah.
Število prijav je omejeno.

Več informacij: 520 27 33; sabina.barbaric@zdravilisce-radenci.si; www.zdravilisce-radenci.si

Terme 3000
MORAVSKE TOPLICE
SANA HOTELS & RESORTS

DOŽIVLJAJSKI
BAZENSKI KOMPLEKS
TERME 3000

WELLNESS OAZA SKOZI
VSE POLETJE – vabljeni na
sproščujočo poletno masažo
(vsak dan med 11. in 19. uro)

10. 7. ob 14. uri bo nastopil plesni klub
Zeko (breakdance, hip hop)

17. 7. od 14. do 18. ure – BRAZILSKI
ŠOV S ATRAKTIVNIMI PLESALCI

Tel.: 02 512 24 55, www.terme3000.si